8RADU TEODORESCU

IISUS HRISTOS CA AUTORITATEA SUPREMĂ ȘI ABSOLUTĂ A ORICĂRUI EXORCISM: O EVALUARE CREŞTIN ORTODOXĂ

Cugir 2025

CUPRINS

INTRODUCERE

„Şi înviind dimineaţa, în ziua cea dintâi a săptămânii (Duminică) El s-a arătat întâi Mariei Magdalena, din care scosese şapte demoni."
Marcu 16, 9.

Cartea aceasta se axează pe un adevăr care nu poate să fie trecut cu vederea: orice exorcism ca să fie eficient şi reuşit trebuie să fie făcut în numele Domnului Iisus Hristos. De ce spunem acest lucru? Fiindcă sunt mai multe religii care practică exorcismul. Până şi păgânii aveau ritualuri de exorcizare. La fel de bine în zilele noastre sunt mai multe exorcizări care se fac în

- islam,
- hinduism
- iudaism
- sau budism.

Aceasta fiindcă trebuie să ştim că sunt mai multe religii care recunosc existenţa duhurilor rele (a diavolilor) şi urmăresc exorcizarea lor. „Exorcismul este practica prin care este alungat duhul rău (sau duhurile rele) din trupul celui posedat." Iisus a făcut numeroase operații de exorcizare. A scos o legiune de duhuri necurate dintr-un om care ieşea din morminte și care rupea toate lanțurile și nu putea fi domolit și stătea, zi și noapte, în morminte și pe munți și țipa și se tăia cu pietre și le-a trimis pe duhuri într-o turmă de porci de aproape 2000 de capete care s-a aruncat în mare(Mc5.1-20, Lc8.26-39). Iisus a vindecat și mulți alți îndrăciți (Lc4.40-41, Lc4.31-37, Lc6.18)."[1]

Vom vorbii în această carte mai mult despre cum este văzut exorcismul în creştinismul ortodox. Sunt mai mulţi care nu cred în exorcism. Aceasta fiindcă din moment ce ei nu pot să îi vadă cu ochii lor pe demoni ei bine presupun că nu există. Aşa se face că se ajunge să se considere că ce demonizaţi (stăpâniţi de demoni) sunt bolnavi de

- isterie
- sau epilepsie.

Ca să enumerăm două dintre cele mai cunoscute boli care sunt atribuite demonizaţilor.[2] Este bine să ştim dă demonizaţii nu sunt bolnavi de o anumită boală ci ei sunt persoane – care din motive necunoscute nouă – ajuns să fie stăpâniţi de demoni. De ce are loc aceste lucru şi de ce numai unii ajung să fie stăpâniţi de demoni este un lucru care nu este deplin înţeles de creştinismul ortodox. De ce? Fiindcă nu putem să ştim sigur de ce unii sunt posedaţi şi alţii nu au nimic.

„Și apostolii făceau exorcisme chiar în timpul vieții Mântuitorului căci la un moment dat un tată vine la Iisus cu fiul său posedat și-l roagă să-l vindece căci apostolii săi nu putuseră. Iisus îl vindecă pe lunaticul care cădea de multe ori în foc sau în apă, certând dracul care era în el și care l-a părăsit. Întrebat de ce ei nu l-au putut scoate el le răspunde că acel fel de draci se scot doar cu rugăciuni și post (Mt17.14-21, Mc9.14-29, Lc9.37-43). După înviere apostolilor le-a fost dată puterea deplină de a scoate toate duhurile necurate putându-se folosi și de post (căci în timpul vieții Mântuitorului apostolii nu posteau căci mirele era cu ei-Mc2.19) :Atunci a chemat la Sine pe cei doisprezece, și a început să-i trimită doi câte doi, dându-le putere asupra duhurilor necurate.(Mc 6.7). Faptele Apostolilor consemnează exorcismele făcute de apostoli (FA5.16, 8.7)."[3]

Noul Testament face mărturia de aproximativ 4 exorcizări pe care le-a făcut Iisus. Probabil că au fost mult mai multe. Ceea ce este sigur este că Iisus are

- autoritate
- şi putere pese demoni.

În realitate trebuie să ştim că Biserica Ortodoxă nu face exorcizări numai celor posedaţi ci la fel de bine rugăciuni de exorcizare sunt făcute de exemplu la slujba botezului. Aceasta fiindcă într-un anume sens orice rugăciune care este făcută pentru a izgonii un duh rău este într-un anume fel o rugăciune de exorcizare.

Ceea ce este mai problematic este că sunt puţini cei care cred în lumea duhurilor şi pentru aceasta de mai multe ori când în comunitate a apărut un posedat el a fost internat la un spital de nebuni. Ceea ce ne spune tradiţia creştin ortodoxă este că posedaţii nu sunt nebuni. Prin rugăciune ei pot să fie vindecaţi.

---

[1] https://ro.orthodoxwiki.org/Exorcism (accesat pe 20.06.2024).
[2] A se vedea Nichifor Botoşăneanu, *Practica exorcizării în Biserica Ortodoxă: aspecte liturgice, canonice și pastorale* (Iaşi, 2020).
[3] https://ro.orthodoxwiki.org/Exorcism (accesat pe 20.06.2024).

„Exorcismul era la început o harismă (dar extraordinar) pe care o putea exercita oricine, fără o consacrare anume din partea autorităților bisericești. Apoi sarcina exorcizării a fost atribuită numai anumitor persoane prin hirotesie, astfel că exorciștii formau o treaptă a clerului inferior în Biserica primară din sec al III-lea. În sec al IV-lea exorcismele (rugăciuni speciale și gesturi rituale) din rânduiala de azi a botezului și pregătirea pentru botez a adulților erau îndeplinite de exorciști de profesie. După ce aceștia au dispărut, preoții au preluat aceste atribuții. În Biserica Ortodoxă a dispărut treapta exorciștilor, dar ea s-a păstrat în Apus, în Biserica Catolică."[4]

Exorcismul se poate spune că este o luptă corp la corp cu diavolul. După cum am spus trebuie să ştim că mai multe religii au ritualuri de exorcizare. De exemplu în se ştie de existenţa unui demon pe nume Pazuzu în religiile babiloniene şi asiriene ale antichităţii. Împotriva acestui demon ei bine se spuneau mai multe rugăciuni de exorcizare.[5]

În această carte vom vorbii că nu oricine poate face exorcisme ci trebuie să fie o pregătite specială în acest sens. La fel de bine trebuie să ne dăm seama că exorismul şi posibilitatea de a îl face este o harismă conferită de Hristos.

Se ce întâmplă atunci cu cei din alte religii necreştine care nu scot demoni în numele lui Hristos? Cel mai probabil este că aceste exorcisme sunt simulacre ale exorcizării şi nu au nici un efect. În special islamul are mai multe ritualuri de exorcizare. Pentru noi creştinii ortodocşi ele sunt nule chiar dacă aduc o anumită ameliorare celor suferinzi.

Aceasta fiindcă după cum am spus cine are putere peste demoni este Hristos. Nu ai cum să scoţi demoni fără de puterea lui Hristos. Nu trebuie să ne amăgim. Lumea duhurilor rele este una complicată şi cu multe capcane. Nu trebuie să o credem fiindcă sunt multe minciuni şi viclenii în ea.

„Exorcistul (lat. exorcistae, gr. ἐξορκιστής, ὁ — exorkistis) este un rang dispărut din cadrul ordinelor mici ale clerului. Sarcina principală a unui exorcist era de instructor al catehumenilor, a căror intrare în catehumenat era însoțită de un exorcism, care îi curăța de orice fel de prezență demonică i-ar fi afectat. De asemenea, un exorcist putea fi chemat și în situații care necesitau o exorcizare, cum ar fi suspiciunea de posesie demonică a unei persoane sau a unui loc.

Exorcizarea catehumenilor a fost, ulterior, inclusă în ritualul botezului și este realizată, de obicei, de preotul sau episcopul care slujește botezul. Începând cu secolul al IV-lea, funcția și sarcinile exorcistului au fost asumate de preot.

Conform Sfântului Nicodim Aghioritul și ÎPS Ierotheos Vlachos, rolul exorciștilor din Biserica din vechime a fost preluat de cateheții de astăzi."[6]

Evident că această carte nu îşi propune să fie extrem de populară fiindcă ştim că nu sunt mulţi care sunt interesaţi de exorcisme. Totuşi Noul Testament ne pune în faţă câteva pasaje de exorcizare din viaţa lui Iisus. Cel mai cunoscut este cel al demonizatului din Gadara şi cel al demonizaţilor din ţinutul Gherghesenilor.

Iisus s-a confruntat cu duhurile rele şi a voit ca noi să ştim acest lucru pentru a ne încredinţa că El are putere şi autoritate peste demoni. Noul Testament ne spune că atunci când demonii au văzut că Iisus vine să îi alunge i-a spus: „ce ai cu noi, Iisuse Nazarinene? Ai venit ca să ne pierzi? Te ştim cine eşti: Sfântul lui Dumnezeu" (Marcu 1, 24).

Prin urmare este bine să ştim că exorcismele din alte religii sunt

- simulacre,
- contrafaceri
- şi surogate

ale exorcismului creştin.

Ştim că creştinismul este divizat. În acest sens există

- exorcisme ortodoxe
- şi exorcisme catolice.

Ce atitudine trebuie să avem în acest caz? Răspunsul îl ştim dintr-un pasaj din Noul Testament: „Şi I-a zis Ioan: Învăţătorule, am văzut pe cineva scoţând demoni în numele Tău, care nu merge după noi, şi l-am oprit, pentru că nu merge după noi. Iar Iisus a zis: Nu-l opriţi, căci nu e nimeni care, făcând vreo minune în numele

---

[4] https://ro.orthodoxwiki.org/Exorcism (accesat pe 20.06.2024).
[5] https://ro.wikipedia.org/wiki/Pazuzu (accesat pe 01.02.2025).
[6] https://ro.orthodoxwiki.org/Exorcism (accesat pe 20.06.2024).

Meu, să poată, degrabă, să Mă vorbească de rău. Căci cine nu este împotriva noastră este pentru noi” (Marcu 9, 38-40).

„Un tată își aduce fiul bolnav înaintea Apostolilor și apoi, a Învățătorului. Motivul e cât se poate de evident. Și l-ar dori tămăduit. Eşecul celor dintâi în rezolvarea rugăminții sale îl aduce în fața Învățătorului însuși.

Episodul Schimbării la Față e urmat de un dialog cu Apostolii și de o tămăduire. Un tată își aduce fiul bolnav înaintea Apostolilor și apoi, a Învățătorului. Motivul e cât se poate de evident. Și l-ar dori tămăduit. Eşecul celor dintâi în rezolvarea rugăminții sale îl aduce în fața Învățătorului însuși. Îi descrie Aceştia patologia și-i vorbește și despre încercarea anterioară pe care a făcut-o. Învățătorul află astfel că bolnavul era lunatic, iar forma de posedare era una complexă. Demonul care pusese stăpânire pe el îi aducea multe suferințe trupești și-l rănea la propriu.”[7]

Doi creştini ortodocşi discutau într-o zi.

- Ştii ce nu pot înţelege?
- Ce?
- Exorcismele.
- De ce?
- Chiar există duhurile rele?
- Da.
- Cum aşa?
- Ai fost la biserică?
- Da.
- Regulat?
- Da.
- Şi acolo nu ai aflat că Iisus a vindecat mai mulţi demonizaţi?
- Ba da.
- Şi atunci?
- Asta a fost pe timpul lui Iisus.
- Adică?
- Acum nu mai sunt demonizaţi.
- Crezi?
- Da.
- Te înşeli.
- De ce?
- Demonizaţi au existat în toate timpurile.
- Da?
- Da.
- Şi mai este ceva.
- Ce?
- Demonii nu suportă sfinţenia.
- Asta o ştiu.
- Mai mulţi demonizaţi care au trecut pe la peştera sfintei Teodora de la Silha se plângeau că nu pot suporta sfinţenia acelui lor.
- Interesant.
- Chiar că este.
- Uite că tot vorbim.
- Da?
- Tu ştii de vre-un caz de exorcizare altul decât cele din Noul Testament.
- Dacă stau bine să mă gândesc da.
- Da?
- Da.
- Mă bucur.
- De ce?
- Fiindcă vreau să îl aud şi eu.

[7] Protosinghel Maxim Morariu https://doxologia.ro/hristos-exorcistul-mt-17-14-23 (accesat pe 20.06.2024).

- Ava Xantie de la Schi s-a suit la Terenut.
- Este un exorcism din Egipt?
- Da. Egiptul creştin.
- Şi?
- Ei bine fiindcă a fost oaspete călugării i-au adus un pahar cu vin.
- Înţeleg.
- Ei bine ava Xantie avea putere de la Hristos peste demoni.
- Chiar?
- Da.
- Şi?
- I-au adus un îndrăcit.
- Adică un demonizat?
- Da.
- Şi ce a urmat?
- Ei bine când l-a văzut cu paharul în mâni demonul din îndrăcit a spus.
- Ce?
- La băutorul acesta de vin m-aţi adus?
- Ava Xantie nu voia să scoată demonul dar pentru defăimare spunea aşa.
- Ce?
- Cred lui Hristos, că nu voi isprăvii paharul acesta până ce nu vei ieşi.
- Şi ce s-a întâmplat?
- Dracul a început să strige.
- Ce?
- Mă arzi, mă arzi!
- Şi a ieşit.
- Mai înainte de a termina ava Xantie de băut paharul cu vine demonul a ieşit din cel posedat.
- Foarte interesantă întâmplarea.
- Este adevărată.
- Deci exorcisme au fost și sunt și după Hristos.
- Da.
- Nu ştiam de aceste lucru.
- Duhurile rele de mai multe ori sunt lăsate să ispitească pe oameni.
- Nu ştiam.
- Dacă noi nu am văzut exorcisme nu înseamnă că ele nu există.
- Dar ele în numele cui sunt făcute?
- A lui Hristos.
- Nu orice religie poate face exorcisme.
- Nu.
- Nu ştim acest lucru.
- Îl ştii acum.
- Aşa este.
- Eu credeam că orice religie poate scoate demoni.
- Nu.
- Acum sunt convins.
- Mă bucur.
- Şi de ce unii au putere peste demoni şi alţii nu?
- Trebuie mai multă nevoinţă pentru a reuşii să îi izgoneşti de demoni.
- Oare?
- Da.
- Cred că ai dreptate.
- Evident.
- Mulţumesc pentru cele ce mi-ai spus.
- Pentru nimic.[8]

[8] Din *Patericul egiptean* (Alba Iulia, 1990).

Despre faptul că Iisus are putere peste demoni părintele protosinghel Maxim Morariu spunea: „Analizând atitudinea Mântuitorului, s-ar putea crede că Dânsul e pus pe ceartă. La propriu. Ceartă demonul, care iese și tămăduiește copilul. Nu înainte de a rosti, de îndată ce aude despre încercarea ucenicilor, cuvintele: „O, neam necredincios şi îndărătnic, până când voi fi cu voi? Până când vă voi suferi pe voi? Aduceţi-l aici la Mine”. Faptul că aceste vorbe se găsesc în imediata vecinătate a descrierii situației discipolilor a făcut o parte importantă a exegezei să afirme că lor le sunt atribuite. E posibil, însă, să se fi adresat și fariseilor din mulțime, ori auditoriului perceput ca întreg. Relatări paralele vin să aducă informații utile în acest sens.

Așa cum era de așteptat, Apostolii sunt și ei curioși să afle mai multe. Sunt contrariați că nu au reușit să săvârșească ei înșiși actul taumaturgic. „Pentru puţina voastră credinţă. Căci adevărat grăiesc vouă: Dacă veţi avea credinţă în voi cât un grăunte de muştar, veţi zice muntelui acestuia: Mută-te de aici dincolo, şi se va muta; şi nimic nu va fi vouă cu neputinţă”, le răspunde Domnul. Nu erau suficient de copți și de maturi spre a reuși o astfel de faptă temerară. Afirmația e menită să-i scuture. Să-i trezească la realitate. Și în același timp, îi pregătește pentru viitor. Vor ajunge la un moment dat să realizeze și ei exorcisme aidoma Învățătorului. Însă esențialul nu îl constituiau acestea, ci maturitatea lor duhovnicească.

Deloc întâmplător, minunea e urmată de o călătorie. Prin Galileea. Una în care Hristos le vorbește despre patima și răstignirea Lui, dar și despre Înviere. Din păcate, cei doisprezece își dovedesc încă o dată lipsa de maturitate, omițând să vadă dincolo de suferință. Ca atare, tristețea se așterne peste sufletele lor.”[9]

CAPITOLUL 1

EXORCIZAREA ÎN ISTORIA LUMII

Vechiul Testament adevărul este că cuprinde puţine cazuri de exorcizare. Aceasta fiindcă în vechime Hristos nu a venit şi se poate spune că demonii dominau lumea. Ştim acest lucru fiindcă până la Hristos lumea se închina la idoli. Un caz de exorcizare ştim că apare în cazul regelui Saul: „atunci s-a depărtat de la Saul Duhul Domnului şi-l tulbura un duh rău, trimis de Domnul. Şi au zis slugile lui Saul: "iată un duh rău trimis de Domnul te tulbură. Să poruncească dar domnul nostru slugilor sale care sunt înaintea ta şi să caute un om iscusit la cântarea din harpă, şi când va veni asupra ta duhul cel rău trimis de la Dumnezeu, atunci acela, cântând cu mâna sa, te va linişti". Şi a răspuns Saul slugilor sale: "căutaţi-mi un om care cântă bine şi mi-l aduceţi". Atunci unul din slujitorii lui a zis: "iată eu am văzut la Iesei Betleemitul un fiu care ştie să cânte, om voinic şi războinic, priceput la vorbă şi bărbat chipeş şi Domnul este cu el". A trimis deci Saul vestitori la Iesei şi i-a spus: "Trimite la mine pe David, fiul tău cel de la turmă". Şi a luat Iesei un asin încărcat cu pâine şi un burduf cu vin şi un ied şi le-a trimis cu David, fiul său, la Saul. Şi a venit David la Saul, s-a înfăţişat înaintea lui şi a plăcut acestuia foarte mult şi l-a făcut purtătorul său de arme. După aceea a trimis Saul să i se spună lui Iesei: "Lasă pe David să slujească la mine, că a aflat el bunăvoinţă în ochii mei! " Iar când duhul cel trimis de Dumnezeu era peste Saul, David, luând harpa, cânta şi lui Saul îi era mai uşor şi mai bine şi duhul cel rău se depărta de el” (1 Regi 16, 14-23).

Avem aici tot un caz de exorcizare care era făcut prin muzică.[10]

Părintele Maxim Morariu spunea că într-un anume sens trebuie să ştim că cu toţii suntem chemaţi să ne exorcizăm prin rugăciune de duhurile rele care ne bântuiesc: „aidoma lor, și noi ne blocăm adesea pe lucruri mărunte. Goi de licărul credinței, încercăm să substituim acestei trăiri sublime surogate de proastă calitate precum mândria, răutatea, ori alte elemente ce devoalează micimea inimii noastre. Apoi, în loc de ne umplem sufletul de bucuria întrevederii cu El, așa cum ar fi trebuit să o facă și dânșii atunci când îl ascultau călătorind prin Galileea, ne cramponăm în detalii inutile. Ne pierdem în mărunțişuri care, nu de puține ori, seamănă izbitor cu scene din povestirea *„Prostia omenească”* a lui Creangă. Domnul ne cheamă la tămăduire și părtășia cu El. E oricând gata să certe diavolii care se aciuiesc în inimile noastre, ori în vecinătatea lor. Să-i alunge. Să ne dăruiască sănătatea sufletului. Una pe care și-ar dori-o folosită în mod liber. Printr-o libertate bine înțeleasă și aplicată, însă. Îndrăzniți!”[11]

Este bine să ne dăm seama că dacă suntem constanţi cu lupta noastră împotriva

- păcatului,
- patimilor,

[9] Protosinghel Maxim Morariu https://doxologia.ro/hristos-exorcistul-mt-17-14-23 (accesat pe 20.06.2024).
[10] A se vedea Radu Teodorescu, *Muzica între îngeri și demoni* (Cugir, 2023).
[11] Protosinghel Maxim Morariu https://doxologia.ro/hristos-exorcistul-mt-17-14-23 (accesat pe 20.06.2024).

- răului
- şi pornirilor desfrânate

într-un anume sens vom ajunge să avem putere peste demoni.

Iată ce spunea în acest sens episcopul Petru Pruteanu: „în ultima vreme s-a înmulţit numărul preoţilor „făcători de minuni”, care propun şedinţe publice de exorcizare. Dar nu ştiu de ce, în rezultat, numărul demonizaţilor nu scade, ci creşte tot mai mult. De ce oare?

Puţini îşi mai amintesc de istorioara vindecării de către Macarie Egipteanul a unei demonizate, căreia sfântul i-a zis: "*Niciodată să nu neglijezi a merge la biserica lui Dumnezeu şi a te împărtăşi cu Tainele lui Hristos Domnul! Aceasta [demonizarea] ţi s-a întâmplat pentru că timp de cinci săptămâni nu te-ai apropiat de Preacuratele Taine*". Ideea poate fi uşor observată şi într-o rugăciune înainte de împărtăşire, în care Sfântul Ioan Gură de Aur îşi arată teama că, dacă nu se va împărtăşi mai des, „va fi prins de lupul cel înţelegător.[12]

Este evident că există în istoria lumii un fel de dialectică dintre

- stăpânirea demonilor
- şi stăpânirea lui Dumnezeu.

Aceasta fiindcă trebuie să ne dăm seama că în această viaţă nu putem să fim

- imuni
- şi indiferenţi

la conflictul dintre bine şi rău.

Binele este Dumnezeu şi îngerii Lui şi răul este diavolul şi demonii săi.[13]

Ei bine istoria umană este plină de exorcizări dacă stăm să privim mai bine. Cele mai multe au loc după venirea lui Hristos în lume fiindcă după cum am spus exorcismele necreştine nu pot să fie privite cu ochi buni. În acest sens chiar şi în cinematografie au ajuns să fie ecranizate mai multe poveşti cu exorcisme.

Cu privire la cauzele posedării episcopul Petru Pruteanu spunea: „deci, principala cauză a demonizărilor este lipsa unei vieţi duhovniceşti ancorate în Tainele Bisericii. Un creştin care se spovedeşte şi se împărtăşeşte sistematic, se roagă dimineaţa şi seara, respectă posturile şi împlineşte poruncile lui Dumnezeu, deşi poate avea destule ispite de la diavolul, nu poate fi totuşi stăpânit de acesta. Iar dacă preoţii exorcişti nu-i învaţă şi nu-i ajută pe oameni să ducă o viaţă duhovnicească echilibrată, ci doar se promovează pe ei înşişi ca mari făcători de minuni, diavolul îşi bate şi mai mult joc atât de săracii oameni, cât şi de preoţi.

Este important să înţelegem cine poate citi exorcismele, cui pot fi ele citite şi în ce condiţii. În mod normal, **exorcismele se citesc doar oamenilor demonizaţi şi fără prezenţa publicului**. La slujbele de exorcizare, care trebuie precedate obligatoriu de spovedanie, pot participa cel mult rudele demonizatului, pentru a se ruga alături de preot şi pentru a-i uşura suferinţa celui posedat. Este de asemenea recomandabil ca exorcismele să se citească în perioadele sau în zilele de post şi în legătură cu Liturghia şi împărtăşirea.”

Episcop Petru Pruteanu https://www.teologie.net/2016/01/20/despre-exorcisme-si-exorcisti/ (accesat pe 20.06.2024).

„Personalitatea exorcistului este o problemă ceva mai complicată şi, deja în sec. IV, Biserica a rânduit ca această slujire harismatică să se facă **doar cu aprobarea episcopului**. Prin urmare, orice preot care vrea să citească alte exoricisme decât cele baptismale, trebuie să aibă binecuvântarea ierarhului său (cf. Canonul 26 Laodiceea: *„Nu se cuvine ca cei ce nu sunt înaintaţi de către episcopi să exorcizeze, nici în biserici, nici în case”*).

Pe lângă această cerinţă canonică, neglijată cu nonşalanţă de cei mai mulţi, Tradiţia Bisericii vorbeşte şi de anumite condiţii duhovniceşti necesare celui care îşi asumă această slujire.”[14]

Prin urmare se poate spune că sunt anumite

- antecedente
- şi contexte

în care o persoană poate ajunge să fie posedată. Sunt rare cazurile în care creştinii ortodocşi practicaţi ajung să fie posedaţi.

Mai nou în România s-a vorbit mai mult de cazul de la Mănăstirea Tanacu în care în urma la mai multe şedinţe de exorcizare asupra unui surori de mănăstire aceasta a decedat. Situaţia a ajuns aşa fiindcă se pare că preotul exorcist nu era destul de experimentat şi s-a aventurat într-un univers care nu îl cunoaşte destul de bine. Prin urmare trebuie să ştim că acest caz de la Tanacu este unul care trebuie să ne dea de gândit. Aceasta fiindcă viitoarea măicuţă Irina – crescută într-un orfelinat din Bârlad – a fost diagnosticată cu „schizofrenie

[12] Episcop Petru Pruteanu https://www.teologie.net/2016/01/20/despre-exorcisme-si-exorcisti/ (accesat pe 20.06.2024).
[13] A se vedea Radu Teodorescu, *Îngerii în marile religii ale lumii* (Cugir, 2013).
[14] Episcop Petru Pruteanu https://www.teologie.net/2016/01/20/despre-exorcisme-si-exorcisti/ (accesat pe 20.06.2024).

dezorganizată.” Părintele Daniel Corogeanu a considerat că ea este posedată de diavol. Aşa că i-a făcut mai multe sesiuni de exorcizare.[15]

După cum am spus sunt mai multe lucruri care trebuie să fie luate în calcul în cazul unui exorcism. Aceasta fiindcă el poate avea consecinţe neprevăzute. Totuşi trebuie să ştim că există o mare diferenţă dintr-o o persoană posedată şi una bolnavă de schizofrenie sau isterie.

Sfântul Ioan Casian ne spunea că toţi sfinţii nu se considerau pe ei vrednici de darul minunilor pe care îl aveau ci mai mult de că tot ce au făcut au făcut prin harul lui Dumnezeu: „bărbaţii [virtuoşi] nu se socoteau cu nici un merit pentru puterea lor de a face minuni şi mărturiseau că acesta nu este un dar al lor, ci cel al milei Domnului, respingând cu astfel de cuvinte apostolice admiraţia altora faţă de ei: “Bărbaţi fraţi, de ce vă miraţi cu ochii aţintiţi la noi, ca şi cum cu a noastră putere sau cucernicie l-am fi făcut pe acesta să umble” (Fapte 3:12). Ei spuneau că nu trebuie lăudat cineva pentru darurile şi minunile lui Dumnezeu, ci mai degrabă pentru roada virtuţilor, care ies din puterea minţii şi a faptelor. Adesea, cum am mai spus, oamenii stricaţi la minte şi vinovaţi în faţa credinţei în numele Domnului alungă demonii şi săvârşesc mari minuni.”[16]

La fel de bine dacă cineva are darul a vedea duhurile sau la fel de bine de a scoate demoni ei bine el nu trebuie să considere că are aceste puteri de la sine ci să atribuite meritul lui Hristos.

Trebuie să ştim că sunt mai multe semne ale unei persoane posedate:

„În mod tradițional, se consideră că indiciile posesiunii demonice pot fi, printre altele:

- vorbirea unei limbi necunoscute posedatului sau înțelegerea ei;
- dezvăluirea unor lucruri aflate la mare distanță sau ascunse;
- puteri fizice anormale ținând seama de vârsta sau condiția persoanei respective.

Tipologia biblică a posesiunii demonice cuprinde următoarele (Willem van Dam):

- Rezistență puternică împotriva oricăror influențe divine (Mc 1,24; 5,7; Mt 8,29; Lc 4,34; 8,28).
- Forță fizică surprinzătoare (Mc 5,3s; Fapte 19,16).
- Tulburări în funcțiile organice (Mc 9,17.25; Mt 9,32ss; 12,22ss; Lc 11,14).
- Vorbirea altcuiva prin intermediul îndrăcitului (Mc 1,24.34; 3,11; 5,7.9-12; Mt 8,29; Lc 4,34.41; 8,28; Fapte 16,17; 19,15).
- Rănirea propriei persoane (Mc 5,5) și tentative de sinucidere (Mc 9,22).
- Purtare agresivă și neliniștită, furie (Mc 1,23; 5,7; 9,18.20).
- Putere de percepție ieșită din comun, cunoștințe supranaturale, divinație (Mc 1,24.34; 3,11; 5,7; 9,20; Lc 4,41; Fapte 16,17; 19,15).
- Fenomene extraordinare la plecarea demonului: crampe, strigăte, căderi la pământ (Mc 1,26; 5,13; 9,26; Lc 4,35-41; Fapte 8,7).
- Epuizare, dar vindecare perfectă după izgonire (Mc 5,15; 7,30; 9,26ss; Fapte 5,16).”[17]

Este bine să fim realişti cu puterea demonilor şi să ne dăm seama că în această lume nu operează numai Dumnezeu ci la fel de bine şi demonii.

A ignora lucrarea demonilor înseamnă a la da mai multă putere.

În acest sens este bine să ne dăm seama că exorcizarea este un lucru care le o scară mai mică fiecare dintre noi îl putem face dacă voim să fim

- mai buni,
- mai drepţi,
- mai virtuoşi
- şi mai cinstiţi.

Aceasta fiindcă trebuie să ştim că atunci când facem binele şi mergem pe calea lui vom atrage îngerii lui Dumnezeu la noi. Dacă facem fapte rele ei bine este evident că demonii vor venii la noi.

Iată ce spunea în acest sens Sfântul Ioan Casian: „Însuşi înfăptuitorul tuturor semnelor şi am minunilor, pe când chema pe ucenici să le dăruiască învăţătura Sa, le-a arătat limpede ce trebuiau să înveţe de la El adevăraţii şi prea aleşii lui credincioşi: „Veniţi, a zis El, şi învăţaţi de la Mine […] că sunt blând şi smerit cu inima” (Matei 11:29). Aceasta este cu putinţă tuturor să înveţe şi să săvârşească, dar lucrarea semnelor şi a minunilor nici nu este întotdeauna trebuincioasă şi folositoare tuturor şi nici nu se îngăduie oricui. Umilinţa,

[15] A se vedea Tatiana Niculescu Bran, *Spovedanie la Tanacu* (Bucureşti, 2006).

[16] Ioan Casian, *Despre harismele dumnezeieşti, VI*, în PSB 57 (1990), p. 572 apud Episcop Petru Pruteanu https://www.teologie.net/2016/01/20/despre-exorcisme-si-exorcisti/ (accesat pe 20.06.2024).

[17] https://ro.wikipedia.org/wiki/Exorcism (accesat pe 01.03.2025).

aşadar, este învăţătoarea tuturor virtuţilor; ea este temelia cea mai trainică a clădirii cereşti, ea este darul propriu şi măreţ al Mântuitorului. […] Iar cel ce doreşte să poruncească duhurilor necurate sau să dea sănătate celor bolnavi şi să arate mulţimilor vreun semn minunat lăudându-se, oricât ar chema numele lui Hristos, acesta este totuşi străin de Hristos, pentru că mintea trufaşă nu urmează pe Învăţătorul smereniei. […] De aceea mai marii noştri niciodată n-au socotit că sunt monahi cinstiţi şi scutiţi de boala slavei deşarte cei care în auzul poporului spun că scot duhurile rele şi defăimează în mulţimea de admiratori acest har pe care şi l-au pretins ei înşişi. […] Şi de aceea, dacă va face vreun oarecare ceva din acestea, nu va avea laudă din partea noastră pentru semne, ci pentru podoaba vieţii sale curate, şi nu trebuie căutat dacă i se supun demonii, ci dacă are părţile iubirii descrise de Apostol (I Corinteni 13:1-8)."[18]

Doi asceţi creştin ortodocşi discutau într-o zi.

- Ştii ce?
- Ce?
- Demonii nu iubesc asceza.
- De unde ştii acest lucru?
- Dintr-o întâmplare de exorcizare.
- Păi să mi-o spui şi mie.
- O să ţi-o spus.
- Chiar te rog.
- La un schit a venit un om care era supărat de un duh necurat.
- Şi?
- A stat mai multă vreme acolo sperând că se va vindeca.
- Că va pleca de la el duhul necurat?
- Da.
- Şi ce s-a întâmplat?
- Ei bine în acel schit era un părinte care avea putere peste demoni.
- Şi?
- I s-a făcut milă de cel turburat de duhul cel rău.
- Cred şi eu.
- I-a făcut semnul crucii peste el şi i-a spus.
- Ce?
- Pleacă de la el.
- Dacă plec atunci voi venii la tine, i-a spus duhul rău.
- Vino.
- De atunci duhul cel rău venea şi îl ispitea pe călugărul cel virtuos.
- Şi cât timp l-a tulburat pe părintele?
- 12 ani.
- 12 ani?
- Da.
- Aşa de mult?
- Da.
- Şi ce a urmat?
- Părintele era acum bătrân şi postea şi se ruga continuu.
- Frumos.
- Mâncarea lui era numai 1 sâmburi de finic.
- Aşa de puţin?
- Da.
- Un mare ascet.
- Cum am spus dracii nu iubesc asceza.
- Nu eram conştient de acest lucru.
- Să fi acum.
- Încerc.
- Ei bine după 12 ani demonul nu a mai rezistat.

[18] Ioan Casian, *Despre harismele dumnezeieşti, VI*, în PSB 57 (1990), p. 572-573 apud Episcop Petru Pruteanu https://www.teologie.net/2016/01/20/despre-exorcisme-si-exorcisti/ (accesat pe 20.06.2024).

- Adică?
- A plecat de la părinte.
- Şi?
- Iar bătrânul văzând dracul că a fugit, i-a zis.
- Ce?
- Pentru ce mă părăseşti şi fugi de la mine? Mai întoarce-te şi mai petreci cu mine!
- Şi i-a zis dracul.
- Ce?
- Dumnezeu să te pedepsească călugăre, că numai Acela va putea să te biruiască! Şi acestea zicând, s-a dus cu ruşine.
- Ce frumos.
- Aşa este.
- Deci vezi că demonii pot să fie izgoniți cu asceza.
- Un ascet este un luptător cu demonii?
- Da.
- Nu ştiam acest lucru.
- De ce crezi tu că facem asceză?
- De ce?
- Ca să îi biruim pe demoni.
- Fiindcă asceza de ajută?
- Da.
- Bine de ştiut.
- Evident.
- Eu credeam că asceza este mai mult o dietă.
- Care ajută la sănătate?
- Da.
- Este şi aceasta.
- Dar nu numai nu?
- Da.
- Ştii ce am remarcat din povestea ta?
- Ce?
- Că cu demonii trebuie să ai răbdare.
- Ei pus punctul pe i.
- De ce?
- Demonii nu sunt ființe ale răbdării.
- De ce?
- Fiindcă ei vor totul acum şi aici.
- Aşa este.
- Totuşi răutatea îi poate face persistenți nu?
- Da.
- Mă gândeam eu.
- De mai multe ori nu reuşim din prima să îi izgonim pe demoni.
- Nu.
- Dar nu trebuie să ne descurajăm.
- Nu.
- Sunt de acord.
- Acum ştii cum lucră demonii.
- Ştiu.
- Foarte bine.
- Îmi dau seama că trebuie să cultiv mai mult răbdarea.
- Aşa este.
- Mă bucur de conversație.[19]

[19] Din *Patericul egiptean* (Alba Iulia, 1990).

În acest sens despre auto-exorcizare, adică despre lupta noastră cu demonii Sfântul Ioan Casian spunea: „este mai mare minune să scoţi din propriul trup îndemnurile la desfrânare, decât să alungi duhurile rele din trupurile altora; este mai măreţ semn să opreşti prin virtutea răbdării pornirile ucigaşe ale mâniei, decât să porunceşti stăpânitorilor văzduhului; şi este de mai mult folos să-ţi fereşti inima de muşcăturile foarte lacome ale deznădejdii, decât să îndepărtezi bolile şi neputinţele trupeşti ale altora. În sfârşit, din multe puncte de vedere este o mai strălucită virtute şi o înaintare mai vrednică de laudă să-ţi vindeci bolile propriului suflet, decât pe cele ale trupului altuia. Cu cât sufletul este mai presus de trup şi mai trebuincioasă sănătatea lui, şi cu cât este mai preţioasă şi mai deosebită fiinţa lui, cu atât este mai rău şi mai primejdios ca el să se prăbuşească."[20]

Prin urmare sunt mai multe lucruri pe care putem să le izgonim de la noi prin rugăciune:

- păcatul,
- patima,
- deznădejdea,
- răutatea,
- invidia
- sau ura.

Toate aceste lucruri sunt un fel de auto-exorcism pe care fiecare dintre noi îl putem face.

Ceea ce este clar este că în toate timpurile şi în toate epocile oamenii au fost conştienţi de prezenţa duhurilor rele şi de lucrările lor malefice. „Credințele și practicile de exorcizare există de asemenea și la hinduși . Dintre toate cele patru Vede (cărțile sacre ale hinduismului) , se spune că doar *Atharva-Veda* conține secrete legate de magice și alchimie , dar și de ritualuri de ce țin exorcism . Mijloacele de bază ale exorcismului hindus sunt recitarea de mantre și practicarea ritualului yajna . Dintre scrierile puranice ce trebuie citite în timpul ritualuilui de exorcizare , oficiat de un brahman (preot hindus) , se numără *Bhagavata Purana* , *Padma Purana* și *Garuda Purana* , dar și textul Kāttakaṃ din *Yajur-Veda* . De asemenea în timpul exorcizării , cei prezenți trebuie să țină posedatul , în timp ce recită mantrele zeilor , în special mantrele lui Hanuman și lui Narasimha , mantre special folosite în exorcism . Tot în timpul ritualului trebuie să existe imagini sau statui ale zeităților hinduse , mai ales ale celor două menționate mai sus , pentru a opri dezlănțuirea puterii demonului."[21]

Este clar că mai multe religii vorbesc de demoni şi de existenţa lor şi ceea ce trebuie să ne dăm seama este că oamenii din cele mai vechi vremuri au încercat că se elibereze de lucrarea lor malefică. Pentru acest lucru a venit Iisus îl lume mai ales: să ne scape de lucrarea demonilor. Sfântul Ioan Teologul a mărturisit acest mare adevăr cât se poate de concret: „pentru aceasta S-a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului" (1 Ioan 3, 8).

Musulmanii şi ei la fel de bine practică exorcismul: „asemenea creştinilor, musulmanii cred și ei în *Iblis* (*Diavol*) sau *Șeitan* (Satan) și în existența demonilor sau a *jinnilor* care pot poseda oameni. În religia islamică exorcismul se numește *ruqya*. Ritualurile islamice de exorcism fac parte din *Al-Tibb al-Nabawi* (*Medicina Profetului*), care ne învață cum să ne curățăm și să ne purificăm trupul și sufletul. Exorcismul islamic constă în punerea la pământ a persoanei posedate, în timp ce un imam sau recitator îi pune mâna pe frunte și recită versete din Coran. Versetele coranice specifice exorcizării sunt deobicei cele din ultimele trei *sure* (capitole), numite *Al-Ikhlas* (Devoțiunea), *Al-Falaq* (Zorii) și *An-Nas* (Oamenii). Toate aceste versete constau în preaslăvirea lui Allah (Dumnezeu) și în alungarea relelor în numele Său. De asemenea, în exorcism, un rol important îl are și celebrul *Ayat Al-Kursi* (Versetul Tronului) din sura 2, *Al-Baqara* (Vaca)."[22]

La fel de bine trebuie să ştim că de exorcizare se vorbeşte şi în budism: „practica ascultării sau a recitării lui Paritta a început destul de repede în istoria budismului. Este o practică a recitirii anumitor versete și scripturi din canonul Pali cu scopul de a scăpa de rău și pericol. Crezul în puterea spirituală efectivă de a vindeca și a proteja, a lui Sacca-keiriza sau de a afrimare a ceva adevărat este un aspect al lucrării atribuite lui paritta. Mai mult scripturi ca ăaritta cum sunt Metta Sutta, Dhajagga Sutta sau Ratana Sutta pot fi recitate pentru exorcism. Șo Attanaiva Sutta este văzută ca fiind cea mai efectivă."[23]

---

[20] Ioan Casian, *Despre harismele dumnezeiești, VI*, în PSB 57 (1990), p. 573-574 apud Episcop Petru Pruteanu https://www.teologie.net/2016/01/20/despre-exorcisme-si-exorcisti/ (accesat pe 20.06.2024).

[21] https://ro.wikipedia.org/wiki/Exorcism (accesat pe 01.03.2025).

[22] Idem.

[23] „The practice of reciting or listening to the Paritta began very early in the history of Buddhism. It is a Buddhist practice of reciting certain verses and scriptures from Pali Canon in order to ward off misfortune or danger. The belief in the effective spiritual power to heal, or protect, of the *Sacca-kiriyā*, or asseveration of something quite true is an aspect of the work ascribed to the *paritta*. Several

La fel de bine trebuie să ştim că există un ritual de exorOcism şi în budismul tibetan (lamaism). „Ritualul exorcismului de Ziua fantomei este o parte de tradiției tibetane. Ceremonia religioasă tibetană gutor care are loc pe date de 29 a celei de a 12 lună tibetană are ca scop de a alunga orice negativitate şi a izgonii duhurile rele şi a necazurilor din anul trecut şi a începe anul nou într-un mod frumos şi plăcut.

În templele şi mănăstirile din tot Tibetul au loc mari ceremonii religioase ale dansului cea mai mare fiind la palatul Potala din Lhasa. În această zi familiile fac curăţenie în case, îşi decorează casele şi mănâncă o supă specială numită guthuk. Seara oamenii poartă torţe în timp ce rostesc exorcisme.”[24]

Se poate vedea aici cât se poate de bine că tibetanii sunt conştienţi de existenţa duhurilor rele. Totuşi deşi ei sunt conştienţi de această existenţă se pare că nu apelează la Hristos în nici un fel. Acest lucru va fi în atenţia acestei cărţi în care vom demonstra că nu poate să fie făcut un exorcism efectiv fără credinţa în Domnul Hristos.

La fel de bine trebuie să ştim că ritualuri de exorcizare există şi în iudaism: „Iosif Flaviu vorbeşte de mai multe ritualuri de exorcizare prin consumul de bucăţi de rădăcină şi altele prin a face din ele jertfe.

În vremurile mai apropiate Rabinul Yahuda Fetaya (1859-1942), care a scris o carte Minchiat Yahuda” scrie extensiv despre exorcism, experienţele sale cu oamenii posedaţi, şi alte teme ale gândirii iudaice. Cartea este scrisă în ebraică şi a fost tradusă în engleză.

Exorcismul iudaic este făcut de un rabin care este stăpân peste kabala. La fel de bine mai trebuie să fie prezent un minyan (un grup de 10 bărbaţi) care se adună într-un cerc în jurul persoanei posedate. Grupul recită Psalmul 81 şi mai apoi rabinul suflă într-un corn de bou numit şofar.

Şofarul suflat într-un anumit fel, pe mai multe note şi tonalităţi, are scopul de a „scutura trupul” pentru ca forţa care posedă să îşi piardă puterea. După ce şi-a mai pierdut din putere, rabinul începe să vorbească cu demonul şi îl întreabă de a venit să posede trupul posedatului. Minyan se roagă în acest timp şi săvârşesc o ceremonie pentru ca cel posedat să fie în siguranţă şi pentru ca duhul rău să părăsească trupul.”[25]

Se poate vedea aici că evreii au ritualuri de exorcizare care nu menţionează nimic de Hristos. În cest sens trebuie să ne întrebăm despre veridicitatea acestor ritualuri. Acesta va fi în cele din urmă unul dintre principalele puncte ale acestei cărţi: că este nevoie de Hristos şi de puterea lui pentru a avea un exorcism eficace

La fel de bine şi religiile Chinei vorbesc de exoricism. Poate cel mai mult o face taoismul. „în taoism exorcismul este făcut când un individ a ajuns să fie posedat de duhurile rele din două motive: victima a perturbat o fantomă, indiferent de intenţie şi fantoma acum vrea să se răzbune; sau al doilea motiv este că persoana posedată a fost ţinta unui atac cu magie neagră a unei alte persoane. Faşi sunt specialişti în ritual şi preoţi taoişti capabili de a face un exorcism. Aceste ritualuri variază între mai multe secte, care variază de regiunea geografică în care s-a format taoismul. O sectă Zheng Yi din Beijing poate face un ritual cu totul diferit de o altă regiune cum ar fi Hong Kong.

De exemplu conducătorii unui ritual de exorcizare care se numesc tangki care invocă puterile divine de la zeităţi fac un ritual dramatic astfel încât localitatea să aibă pace din nou. Liderii se lovesc cu mai multe arme ascuţite ca să îşi arate invincibilitatea şi văzând acest lucru demonii să plece mai ales după ce le-au văzut sângele. Acest sânge este văzut atât de sacru şi atât de puternic că după ritualuri el este pus pe mai multe talismane şi pus pe porţile caselor ca un act de protecţie spirituală împotriva duhurilor rele. Un astfel de ritual al sângelui este

---

scriptures in the Paritta like Metta Sutta, Dhajagga Sutta, or Ratana Sutta can be recited for exorcism purposes, and Āṭānāṭiya Sutta is regarded as particularly effective.” https://en.wikipedia.org/wiki/Exorcism (accesat pe 01.03.2025).

[24] „The ritual of the Exorcising-Ghost day is part of Tibetan tradition. The Tibetan religious ceremony 'Gutor' ༼དགུ་གཏོར་༽, literally offering of the 29th, is held on the 29th of the 12th Tibetan month, with its focus on driving out all negativity, including evil spirits and misfortunes of the past year, and starting the new year in a peaceful and auspicious way.
The temples and monasteries throughout Tibet hold grand religious dance ceremonies, with the largest at Potala Palace in Lhasa. Families clean their houses on this day, decorate the rooms and eat a special noodle soup called 'Guthuk'. ༼དགུ་ཐུག་༽ In the evening, the people carry torches, calling out the words of exorcism.” https://en.wikipedia.org/wiki/Exorcism (accesat pe 01.03.2025).

[25] Josephus reports exorcisms performed by administering poisonous root extracts and others by making sacrifices.
In more recent times, Rabbi Yehuda Fetaya (1859–1942) authored the book *Minchat Yahuda*, which deals extensively with exorcism, his experience with possessed people, and other subjects of Jewish thought. The book is written in Hebrew and was translated into English.
The Jewish exorcism ritual is performed by a rabbi who has mastered Kabbalah. Also present is a minyan (a group of ten adult males), who gather in a circle around the possessed person. The group recites Psalm 91 three times, and then the rabbi blows a shofar (a ram's horn).
The shofar is blown in a certain way, with various notes and tones, in effect to "shatter the body" so that the possessing force will be shaken loose. After it has been shaken loose, the rabbi begins to communicate with it and ask it questions such as why it is possessing the body of the possessed. The minyan may pray for it and perform a ceremony for it in order to enable it to feel safe, and so that it can leave the person's body. https://en.wikipedia.org/wiki/Exorcism (accesat pe 01.03.2025).

găsit în mai multe secte populare cum este LuŞan şi nu are loc în secte mai ortodoxe ca QuanZhen sau Zheng Yi care sunt monastice în natura lor. Totuşi este posibil ca taoişti din popor din zonele rurale să provină din secte ortodoxe şi care să fie influenţaţi de religii poporaniste după cum s-a putu vedea de mai multe ori.

De obicei toate ritualurile taoiste de exorcizare includ folosirea lui Fulu, poziţii corporale ca mudrele şi rugăciunea este o metodă de izgonire a demonilor."[26]

Se poate vedea aici că şi în China sunt mai multe ritualuri de exorcizare şi chinezii ştiu de duhurile rele şi lucrarea lor. La fel de bine şi aici putem vedea că Hristos nu este

- invocat,
- chemat
- şi rugat

şi atunci evident că ne putem întreba dacă aceste ritualuri sunt cu adevărat efective şi eficiente.

Musulmanii cred Mohamed are putere peste demoni şi la fel de bine poate să scoată demoni din oameni. Acest lucru evident că nouă creştinilor trebuie să ne dea de gândit. Totuşi trebuie să ne gândim că sunt religii necreştine care totuşi au mult adevăr în ele şi pentru aceasta harul lui Dumnezeu poate să fie activ până la un anumit nivel în ele.

Vindecările de exorcizare pot să aibă loc în alte religii decât creştinismul şi fiindcă Dumnezeu este milostiv şi nu vrea ca făpturile lui să sufere.

Este de amintit aici că la fel ca în ortodoxia ei bine şi musulmanii folosesc apa sfinţită în exorcism. La fel de bine ei mai folosesc şi anumite parfumuri.

Prin urmare se poate vedea că ritualuri de exorcizare sunt şi în alte religii ale lumii decât creştinismul. Acest lucru va fi de fapt unul dintre principalele subiecte ale acestei cărţi. Se poate ca mai mult ritualuri diferite şi separate din diferite religii să fie posibile şi să scoată cu adevărat demoni?

Cum am spus mila lui Dumnezeu este mare şi trebuie să ştim că El a lucrat şi prin alte religii. Ştim de magii din orient care au venit cu daruri de aur, smirnă şi tămâie la Iisus că nu erau iudaici (care era religia adevărată a acelor vremuri) şi totuşi L-au recunoscut pe Iisus ca Mesia.[27]

Deşi exorcismul se poate spune că este cea mai grea luptă cu demonii trebuie să ştim că la fel de bine cu demonii le luptăm şi când ne ferim de patimi: „în orice patimă nu e mai de folos decât a chema numele lui Dumnezeu. Cât despre împotrivirea în cuvânt (faţă de patimă), ea nu este cu putinţă oricărui om, ci numai celor puternici, cărora dracii li se supun. Căci dacă vreunul din cei neputincioşi vrea să li se împotrivească, dracii râd de el ca de unul ce vrea să li se împotrivească aflându-se sub puterea lor. La fel, certarea lor e cu putinţă numai celor mari, care au putere. Pe care dintre sfinţi îl afli certând pe diavol ca sfântul Mihail (Iuda 9-10)? Iar aceasta pentru că avea putere. Nouă celor slabi nu ne este dat decât să alergăm la numele lui Iisus. Căci patimile, după Scriptură, sunt draci şi aceştia ies în numele lui Iisus (Fapte 8:7, 16:18)"[28]

Prin urmare ceea ce ne învaţă sfinţii părinţi este că demonii la fel de bine ajung să ne atace nu numai prin posesie ci la fel de bine şi prin patimi.

Sfinţii părinţi creştin ortodocşi ne spun cât se poate de bine să mai toate patimile au în spatele lor un demon sau mai mulţi demoni. Ei bine această viziune trebuie să ştim că este proprie creştinismului şi nu o vom găsii în alte religii, de exemplu în islam.

---

[26] In Taoism, exorcisms are performed when an individual has been possessed by an evil spirit for one of two reasons: The victim has disturbed a ghost, regardless of intent, and the ghost now seeks revenge, or the victim has been targeted by someone using black magic to conjure a ghost to possess them.[48] The Fashi, who are both Chinese ritual specialists and Taoist priests, are able to conduct particular rituals for exorcism. These rituals will vary between the many sects which are further influenced by the geographic region in which the specific Taoist is from. A Zheng Yi sect Taoist in Beijing may conduct a ritual completely different from a Taoist of the same sect in a southern area such as Hong Kong.

For example, the leaders of these exorcism rituals who are tangki that invited the divine powers from the Deities and conduct a dramatic performance to call out against the demons so the village can once again have peace. The leaders strike themselves with various sharp weapons to show their invincibility to ward off the demons and also to let out their blood. This form of blood is considered to be sacred and powerful, so after the rituals, the blood is blotted with talismans and placed on the door of houses as an act of spiritual protection against evil spirits.[49] Such ritual using blood however is more common among folk sects such as LuShan, and does not take place in more orthodox sects such as QuanZhen or Zheng Yi who are more monastic in nature. However, it is possible that folk Taoists in rural areas descended from orthodox sects may be influenced by local folk religions, so it may be seen.

Historically, all Taoist exorcisms include usage of Fulu, chanting, physical gesture like mudras, and praying as a way to drive away the spirit is common in all sects. https://en.wikipedia.org/wiki/Exorcism (accesat pe 01.03.2025).

[27] A se vedea *Sfinţi şi mari duhovnici despre exorcizare şi tămânduire* (Bucureşti, 2012).

[28] *Stareţul Varsanufie Răspunsul 304,* în Filocalia vol. 11, pp. 386-387. (am citat după ediţia electronică) apud Episcop Petru Pruteanu https://www.teologie.net/2016/01/20/despre-exorcisme-si-exorcisti/ (accesat pe 20.06.2024).

Este clar că la nivel planetar au existat mai multe religii care au vorbit – şi încă vorbesc – de exorcisme. Totuşi multe dintre ele o fac vag şi fără să fie concludente. Episcopul Petru Pruteanu spunea: „reieşind din toate acestea, ne dăm seama că nu oricine poate citi exorcisme, mai ales că lucrul acesta nici nu este necesar. Şi nu mă refer aici la diferenţierea periculoasă dintre preoţii căsătoriţi şi cei călugăriţi, căci, bineînţeles, nu tunderea monahală face pe cineva vrednic de a citi exorcisme şi nici lungimea bărbii, ci autoritatea canonică şi duhovnicească pe care trebuie să o aibă un preot.

Am auzit de la unii preoţi justificarea că, întrucât textul "molitfelor" atribuite Sfântului Vasile” se regăseşte în orice ediţie a Molitfelnicului (iar mai nou este disponibil şi pe internet), înseamnă că „molitfele” pot fi citite de orice preot şi oricărui credincios, pentru a preveni o eventuală demonizare. Totuşi, accesibilitatea acestor rugăciuni nu trebuie să devină o ispită pentru nimeni, căci la fel de accesibile sunt şi rânduielile de tundere în monahism sau cele de hirotonie, dar asta nu înseamnă că ele pot fi săvârşite de oricine şi oricui.

Tocmai de aceea, pentru a înlătura diferitele abuzuri şi sminteli atât de răspândite în practica parohială şi mănăstirească, cred că editorii Molitfelnicului ar trebui să facă nişte precizări mai clare în introducerea acestor rugăciuni, căci la moment chiar nu-i clar cine, cui, când şi cum pot fi ele citite.”[29]

Doi exorcişti creştin ortodocşi discutau într-o zi.

- Ce îi trebuie neapărat unui exorcist?
- Îţi spun eu ce.
- Ce?
- Post.
- Ştiu asta.
- Foarte bine.
- Dar poate să fie postul eficient în faţa demonilor?
- Da.
- Cum?
- Îţi voi spune.
- Chiar te rog.
- Se spune că un om s-a îndrăcit.
- Adică a devenit posedat?
- Da.
- Şi?
- Ca să se izbăvească trebuia să postească.
- Şi?
- Fiindcă era posedat nu se mai putea controla.
- Şi ce s-a întâmplat?
- Un pustnic a aflat de această situaţie.
- Şi ce a făcut?
- I s-a făcut milă de cel posedat.
- Frumos.
- A început pustnicul să se roage lui Dumnezeu.
- Pentru ce?
- Ca să trimită demonul la el.
- Şi a ascultat Dumnezeu rugăciunea?
- Da.
- Cum?
- Posedatul a scăpat de demoni dar aceştia au venit la pustnic.
- Şi?
- Pustnicul a început să se roage şi să postească şi mai tare.
- Frumos.
- Aşa se face că în câteva zile demonul a plecat de la el.
- Deci s-a izbăvit?
- Da.
- Frumoasă povestea.
- Aşa este.

[29] Episcop Petru Pruteanu https://www.teologie.net/2016/01/20/despre-exorcisme-si-exorcisti/ (accesat pe 20.06.2024).

- Nu o ştiam.
- O ştii acum.
- De unde o ştii?
- Am şi eu sursele mele.
- De multe ori simt că nu mai pot.
- De ce?
- Lumea ne crede nebuni.
- Fiindcă luptăm contra demonilor?
- Da.
- Ştii ce spunea Beaudelaire?
- Nu.
- Că cea mai mare viclenie a diavolului este să te facă să crezi că nu există.
- De ce?
- Fiindcă dacă nu crezi că există poţi păcătuii cât vrei.
- Asta aşa este.
- Evident.
- Totuşi lumea are nevoie şi de exorcişti.
- Aşa este.
- De mic al voit să mă lupt cu răul.
- Adevărul este că răul trebuie să fie combătut.
- Şi prin exorcism?
- Da.
- Aşa este.
- Că postul ajută mult în exorcism a spus-o chiar Iisus.
- Ştiu de asta.
- Da?
- Da. Dar nu mai ştiu locul.
- A fost adus la apostoli un om cu duh necurat şi nu au putut să îl scoată.
- Şi?
- Iisus l-a scos.
- Şi?
- Apostolii L-au întrebat pe Iisus de ce ei nu au putu să îl scoată de demon?
- Şi Iisus a spus că aceste fel de demoni nu iese decât cu post şi rugăciune?
- Da.
- Mi-am adus aminte.
- Mă bucur.
- Mai toţi sfinţii au putut vedea demoni.
- Aşa este.
- Dar nu s-au temut de ei.
- Demonii vor să instige în noi teroare.
- De ce?
- Fiindcă sunt fiinţe iraţionale.
- Nu mai ai raţiune?
- Nu.
- De ce?
- Au pierdut-o când au căzut de la Dumnezeu.
- Da cred şi eu că demonii nu au un mod de viaţă raţional.
- Sunt fiinţe iraţionale.
- Fiindcă dacă ar raţiona nu ar mai fi demoni nu?
- Da.
- Ştiam eu că aşa este.
- Te apropii de adevăr.
- Mă bucur de ajutorul tău.[30]

[30] Din *Patericul egiptean* (Alba Iulia, 1990).

Iată care a fost atitudinea Sfântului Porfirie Kavsovalivitul cu privire la exorcisme: „într-o zi l-am dus la Părintele Porfirie pe un preot care avea o problemă gravă ce îl preocupa de mult timp, neputându-şi da seama că boala unei persoane era de natură neurologică sau simptomul unei demonizări.

Deşi în ziua aceea se simţea foarte rău, Părintele Porfirie şi-a dat seama de îndată despre ce era vorba şi i-a spus:

– Eşti tu oare Sfântul Antonie ca să exorcizezi şi să alungi demonii?

În vremea aceea, preotul de care am spus mai sus făcea mai multe exorcizări decât ar fi trebuit poate să facă în cazul respectiv.

– Nu, nu sunt, îi răspunse preotul.

– Ei, dacă nu eşti, atunci de ce tulburi demonii cu exorcismele, iar apoi laşi victima pe mâna lor să o chinuie? Ascultă-mă, părinte – continuă Bunicuţul – este un mare păcat, cu totul inacceptabil, ceea ce fac astăzi unii care se hirotonisesc pe sine exorcişti, exorcizând public, în faţa unor mari mulţimi de oameni. Nu ştii că demonii îi pot asalta şi pe cei sănătoşi care sunt de faţă la exorcizări, începând să creadă că sunt şi ei demonizaţi? Și încă îi ispitesc şi pe preoţii care îi alungă. În ultimul timp vin la mine foarte mulţi oameni care cred că sunt demonizaţi, fiindcă au asistat la o exorcizare publică, în anumite locuri. De aceea părinte, fiindcă te văd tânăr, îţi voi da o învăţătură despre exorcisme.

Trebuie avut în vedere faptul că preotul care face exorcizarea se adresează nemijlocit demonului şi, prin puterea sa preoţească, îi porunceşte să iasă. Dacă nu este priceput, poate fi vătămat el însuşi. Cel mai bine şi mai cuminte este ca, în loc să poruncească demonului şi să-l ameninţe, să se roage lui Dumnezeu, prin intermediul Sfintei Liturghii, a Tainelor şi a altor rugăciuni, să-şi trimită Harul celui aflat în suferinţă. Astfel, Harul lui Dumnezeu îl acoperă ca o rouă pe cel suferind, iar preotul nu mai este în primejdie de a fi prins în capcana ispitelor şi de a cădea în semeţie sau în vreo rătăcire.

Atenţie! Nu spun să nu se mai citească exorcisme oamenilor care nu se mai pot ajuta deloc pe sine, ci să se citească, dar cu mare discernământ şi, mai degrabă, în tăcere, spuse Bunicuţul în încheiere."[31]

CAPITOLUL 2

REALITATEA EXISTENŢEI DUHURILOR RELE (DRACILOR)

Oamenii de azi sunt cât se poate de sceptici cu privire la spiritualitate. Aceasta fiindcă nimeni nu vrea să creadă un lucru dacă nu sunt mai multe dovezi care să îl ateste. Ceea ce trebuie să ne dăm seama este că Biblia vorbeşte cât se poate de clar de două categorii de fiinţe spirituale care stau în contradicţie una cu alta: îngerii şi demonii.[32]

„Exorcizarea sau alungarea demonilor este o practică tulburătoare şi foarte primejdioasă. Ca să te convingi de asta, este de ajuns să nimereşti o dată la o astfel de slujbă. Totuşi, când vorbesc de toate acestea, mă refer la o exorcizare adevărată. Pentru că la astfel de exorcizări, fără îndoială, nu rareori se întâlnesc oameni care simulează îndrăcirea, epileptici sau care, într-adevăr sunt bolnavi psihic. Şi există cazuri de-a dreptul detestabile, când „tămăduitorul" se joacă de-a exorcistul.

Și există şi cazuri de-a dreptul detestabile, când „tămăduitorul" se joaca de-a exorcistul. Slavă Domnului că aşa ceva nu se întâmplă prea des. Sfântul Ignatie (Brianceaninov) a scris despre asemenea lucruri: „Actorie vătămătoare de suflet şi cea mai tristă comedie fac stareţii care îşi iau asupra lor rolul sfinţilor stareţi de demult, neavând darurile lor duhovniceşti".

Demonii sunt precum paraziţii în trupul omului. Poţi să nu ştii de ei, chiar să nu crezi în existenţa lor, dar ei sunt cu adevărat paraziţi în suflet şi, neobservaţi de gazda lor, călăuzesc gândurile şi faptele acesteia. Iar ea nici nu poate înţelege de ce i se întâmplă lucruri ciudate, rele şi absurde, şi toată viaţa şi-o petrece căzând dintr-o greşeală într-alta. Biserica are toate posibilităţile de a îndrepta o asemenea soartă. Totul constă în faptul că omul se poate vindeca numai dacă se va schimba. Rugăciunea preotului este eficientă, dar e doar un ajutor."[33]

---

[31] Anastasios Sotirios Tzavaras, „Amintiri despre Bătrânul Porfirie, părintele nostru duhovnicesc, străvăzător şi înaintevăzător", Bunavestire, Bacău, 1999 apud https://altarulcredintei.md/parintele-porfirie-invatatura-despre-exorcisme/ (accesat pe 20.06.2024).

[32] A se vedea Radu Teodorescu, *Sufletul între îngeri și demoni* (Cugir, 2023).

[33] *Arhimandritul Tihon Şevkunov, Nesfinţii Sfinţi şi alte povestiri, Editura Egumeniţa, 2013, pg. 315-316* apud https://manastireacurchi.md/exorcizarea-sau-alungarea-demonilor-este-o-practica-tulburatoare-si-foarte-primejdioasa/ (accesat pe 20.06.2024).

Este cât se poate de evident că exorcizarea este şi ea o componentă a războiului nevăzut dintre îngeri şi diavoli care se de în lumea noastră. La fel de bine trebuie să ne dăm seama că nimeni nu poate să fie neutru în acest conflict angelic.[34]

„Slujba de exorcizare o săvârşeşte fiecare episcop sau preot, având această datorie, canonică şi legală, prin misiunea pastorală şi sfinţitoare primită odată cu Sfânta Taină a Hirotoniei. Deci aceasta nu este o practică nouă, introdusă întâmplător în rânduiala vieţii creştine de unii slujitori bisericeşti, ci este o practică moştenită din activitatea Mântuitorului Iisus Hristos şi a Sfinţilor Apostoli, transmisă prin Sfinţii Părinţi şi legiferată de canoane.

In Evangheliile Sfinţilor Matei şi Luca citim că, după coborârea de pe Munte, pe Hristos L-au înconjurat mulţimile de oameni, iar unul a zis către El: Învăţătorule, am adus la Tine pe fiul meu, care are duh mut, şi oriunde-l apucă, îl aruncă la pământ şi face spume la gură şi scrâşneşte din dinţi şi înţepeneşte. Şi am zis ucenicilor Tăi să-l alunge, dar ei n-au putut... Şi văzându-L pe Iisus, duhul îndată a zguduit pe copil şi, căzând la pământ, se zvârcolea spumegând. Şi l-a întrebat pe tatăl lui: Câtă vreme este de când i-a venit aceasta? Iar el a răspuns: Din pruncie. Şi de multe ori l-a aruncat şi în foc şi în apă ca să-l piardă. Dar de poţi ceva, ajută-ne, fiindu-Ti milă de noi. Iar Iisus i-a zis: De poţi crede, toate sunt cu putinţă celui ce crede. Şi îndată strigând tatăl copilului, a zis cu lacrimi: Cred, Doamnei Ajută necredinţei mele. Iar Iisus, văzând că mulţimea dă năvală, a certat duhul cel necurat, zicându-i: Duh mut şi surd, Eu îţi poruncesc: ieşi din el, şi să nu mai intri în el! Şi răcnind şi zguduindu-l cu putere, duhul a ieşit; iar copilul a rămas ca mort, încât mulţi ziceau că a murit. Dar Iisus, apucându-l de mână, l-a ridicat, şi el s-a ridicat în picioare. Iar după ce a intrat în casă, ucenicii Săi L-au întrebat deosebi: Pentru ce noi n-am putut să-l izgonim? El le-a zis: Acest neam de demoni cu nimic nu poate ieşi decât numai cu rugăciune şi cu post (Marcu 9,14-29)."[35]

Este evident că trebuie să recunoaştem că în lumea spirituală nu sunt numai lucruri buni şi care ne sunt prielnice ci la fel de bine sunt şi lucruri rele dintre care demonii sunt pe primul lor. În acest din cele mai vechi vremuri omul a voit să scape de lucrarea nefastă a demonilor. Acest lucru el l-a făcut prin mai multe metode şi evident că una este şi exorcizarea.

A ne îndoii de existenţa demonilor înseamnă a la oferii şi mai mult spaţiu în viaţa noastră. De ce? Fiindcă în ceea ce îi priveşte nu există neutralitate. Demonii sunt unii care se folosesc de orice pentru a ne influenţa şi poseda. Am vorbit mai sus că mai toate religiile sunt pline de mărturii de luptă a omului împotriva demonilor sub o formă sau alta.

„Pe lângă pregătirea preotului şi harul dumnezeiesc prin care se efectuează exorcizarea, un rol foarte mare îl are credinţa celor apropiaţi persoanei demonizate. Am văzut că Iisus l-a vindecat pe copil datorită credinţei tatălui său. La fel s-a petrecut şi în părţile Tirului şi ale Sidonului, unde a fost întâmpinat de o femeie canaaneancă, adică păgână, care striga zicând: Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de un demon! Iisus i-a zis: Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel. Iar ea, venind, s-a închinat Lui, zicând: Doamne, ajută-mă! El însă, răspunzând, i-a zis: Nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor. Dar ea a zis: Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din firimiturile ce cad de la masa stăpânilor lor. Atunci, răspunzând, Iisus i-a zis: O, femeie, mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti. Şi s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela (Matei 15, 21-28). Am văzut că Iisus Hristos practica exorcizarea sau alungarea duhurilor necurate prin cuvântul Său plin de putere dumnezeiască. Sfântul Matei scrie că, făcându-se seară, au adus la El mulţi demonizaţi şi a scos duhurile cu cuvântul şi pe toţi cei bolnavi i-a vindecat (Matei 8, 16); pe duhul necurat, ce intrase în omul din Capernaum, l-a certat, zicând: Taci şi ieşi din el. Şi scuturându-se duhul cel necurat şi strigând cu glas mare, a ieşit din el. Şi s-au spăimântat toţi, încât se întrebau între ei zicând: Ce este aceasta? O învăţătură nouă şi cu putere; că şi duhurilor necurate le porunceşte, şi I se supun (Marcu 7, 25-27). Când a vindecat pe tânărul lunatic, a zis duhului: Duh mut şi surd, Eu îţi poruncesc: Ieşi din el, şi să nu mai intri în el! (Marcu 9, 25).

Uneori Mântuitorul nostru Iisus Hristos îşi punea şi mâinile peste cei demonizaţi, cum citim la Sfântul Evanghelist Luca: Iisus, punându-Şi mâinile pe fiecare dintre ei, îi făcea sănătoşi. Din mulţi ieşeau şi demoni (Luca 4, 41). La fel au procedat şi Sfinţii Apostoli, care au primit această putere vindecătoare."[36]

Este evident că duhurile rele au putere în această lume însă ceea ce trebuie să ştim este că Dumnezeu are o putere şi mai mare decât a lor. Nu trebuie să uităm acest lucru când sunt mai multe curente

- Pesimiste

---

[34] A se vedea R. B. Thieme, *Angelic conflict* (Houston, 2012).

[35] *Sfinţi şi mari duhovnici despre Exorcizare si tamaduire*, Editura Sophia apud https://www.crestinortodox.ro/religie/cine-dreptul-practice-exorcizarea-147237.html (accesat pe 20.06.2024).

[36] Idem.

- Şi fataliste

care îl plasează pe om singur într-un univers ostil.

Totuşi se ridică o întrebare: este adevărat că există duhurile rele. De ce sunt ele ostile faţă de om? Duhurile rele în momentul în care au căzut de la Dumnezeu au ajuns să fie fiinţe ale răului absolut. În acest sens aceste duhuri nu mai pot gândii şi face nimic bun. Fiindcă au ajuns să se stabilească şi să se întărească în rău. În acest sens ştim că răutatea duhurilor rele nu este raţională. Este o răutate dincolo de care duhurile rele nu mai pot gândii şi face nimic altceva.[37]

„Urmaşii Sfinţilor Apostoli acţionau tot în numele lui Iisus Hristos. Scriitorul bisericesc Tertulian zice că „aceste duhuri rele sunt supuse slujitorilor lui Dumnezeu şi lui Hristos. Prin atingere sau prin suflare, obligându-le să ne asculte, ele ies din corpurile oamenilor". De asemenea, Minucius Felix afirmă că demonii sunt scoşi din trupurile oamenilor prin puterea rugăciunii şi a cuvintelor: „Conjuraţi în numele unicului şi adevăratului Dumnezeu, ei încep fără voia lor să tremure, şi după aceea sau ies imediat, sau dispar cu încetul, în timp ce credinţa celui suferind creşte şi harul vindecător devine activ."

Despre Sfântul Ambrozie, episcopul Milanului, aflăm că exorciza prin acţiunea mâinii şi a rugăciunii, scoţând duhurile rele. Sfântul Grigorie de Nyssa, în Viaţa Sfântului Efrem, vorbeşte despre „suflarea asupra celui demonizat", iar Sfântul Grigorie de Nazianz scrie despre „însemnarea lui cu semnul Sfintei Cruci".”[38]

Ei bine trebuie să ne dăm seama că în faţa demonilor nu suntem

- singuri
- şi neajutoraţi

decât dacă ajungem să nu mai credem şi să ne rugăm Lui.

Este bine să fim conştienţi de acest lucru când sunt foarte mulţi care nu cred că pot să mai facă ceva în faţa demonilor. Demonii trebuie să ştim că au o lungă istorie a interacţiunii cu oamenii. În acest sens s-a spus de mai multe ori că păgânismul de fapt a fost o credinţă demonolatră, adică păgânii îi adorau pe demoni care dumnezei.

Ei bine aceşti demoni pe care păgânii au ajuns să îi idolatrizeze au ajuns să fie împotriva cărora luptă creştinii ortodocşi.

„Biserica Ortodoxă nu permite ca mireanul sau monahul să se substituie preotului şi să îndrăznească să citească molitvele Sfântului Vasile cel Mare sau alte rugăciuni copiate din Molitvelnic şi preluate în cărţile de rugăciuni unde apare formula: „dezleagă...", căci numai arhiereul sau preotul, ca slujitor al Altarului, este învestit cu Sfânta Taină a Preoţiei. Credinciosul mirean sau monahul are destule arme ca să se apere de diavol: Sfânta Cruce, smerenia, rugăciunea (psalmii lui David), postul, apa sfinţită, spovedania, împărtăşania, precum şi tot harul Bisericii primit prin intermediul Sfintelor Taine.

Un exemplu concret este citirea de către mirean a unei versiuni a Acatistului Sfântului Ciprian care are ataşată la sfârşit o rugăciune preluată dintr-un Molitvelnic mai vechi şi care cuprinde formula: „Aşa, Doamne, Stăpâne a toate, auzi-mă pe mine, nevrednicul slujitorul Tău (arhiereu sau preot - n.n.) şi dezleagă..." (Cf. Rugăciunii Sfântului Sfinţitului Mucenic Ciprian, de dezlegare de farmece, vrăji şi a tot felul de lucrări satanice). Deci se înţelege că aceasta se adresează harului preoţiei, nu faptelor creştinului. Am întâlnit o familie care citea acest acatist şi în momentul în care ajungeau la rugăciunea respectivă şi pronunţau cuvintele: „dezleagă..." (această formulă se repetă de patru ori în cuprinsul acestei rugăciuni- n.n.) le săreau scântei din ochi, ceea ce de fapt confirmă cele subliniate mai sus.”[39]

A nu crede în existenţa demonilor este o mare eroare fiindcă ei sunt cei care au instalat moartea în umanitate. Sfinţii părinţi creştin ortodocşi sunt cât se poate de

- clari
- şi conclusivi

în acest sens: Dumnezeu nu a voit ca omul să moară. De ce să îl facă să moară din moment ce El l-a creat? Nu are nici o logică. Demonii însă au ajuns să îl invidieze pe om şi să îi vrea moartea. Acest lucru parţial l-au realizat însă ştim că Hristos a învins moartea. Nu trebuie să uităm că învierea lui Hristos i-a făcut pe demoni să îşi piardă puterea deplină asupra morţii.

Şi care este cel mai mare duşman al omului? Evident că moartea. Moartea există în continuare însă ea a fost biruită şi creştinismul ortodox afirmă credinţa în înviere.

---

[37] A se vedea Mănăstirea Paraclitu, *Demonii și lucrările lor* (Galaţi, 2007).

[38] *Sfinți și mari duhovnici despre Exorcizare si tămăduire*, Editura Sophia apud https://www.crestinortodox.ro/religie/cine-dreptul-practice-exorcizarea-147237.html (accesat pe 20.06.2024).

[39] Idem.

„Riturile exorcizării alcătuiesc prima parte a ritualului botezului pe o găsim chiar în cele mai vechi descrieri ale acestei sfinte taine, importanța și necesitatea lor fiind arătată de Sfinții Părinți precum Sfântul Chiril al Ierusalimului: *„… Primește cu râvnă exorcismele! Și dacă ți se suflă peste față dacă ești exorcizat, acestea sunt spre mântuirea ta… Aurul nu poate fi curățit de materiile străine fără foc. Tot astfel, fără exorcisme nu poate fi curățit sufletul. Exorcismele sunt dumnezeiești, căci sunt adunate din dumnezeieștile Scripturi…"* .

Exorcismele erau citite de exorciști cu mult înainte de săvârșirea botezului propriu-zis și anume în tot decursul Părăsimilor (Postul Paştelui), concomitent cu instruirea candidaților înscriși pentru Botez încă de la începutul postului Paștelui, în fiecare zi după audierea catehezei respective, catehumenii erau trimiși la exorciști, deoarece rugăciunile de exorcizare prescrise de ritual se citeau, de regulă, de șapte ori la rând (în șapte zile consecutive) pentru fiecare candidat la botez."[40]

Doi călugări discutau.

- Ştii ce nu înțeleg?
- Nu.
- De ce unii părinți au putere peste demoni şi alții nu?
- Ţine foarte mult de viața pe care o duc.
- Adică?
- Nu toţi călugării sunt la fel.
- Asta o ştiu.
- Şi atunci?
- Tot nu înțeleg.
- O să te fac să înțelegi.
- Chiar te rog.
- Se spune că la un schit a fost adus un demonizat.
- Şi?
- S-a făcut mai multă rugăciune.
- A avut vre-un rezultat?
- Nu.
- De ce?
- Era un drac aspru.
- Înțeleg.
- Părinții nu mai ştiau ce să facă.
- Fiindcă nu ieşea demonul?
- Da.
- Şi?
- La unul i-a venit o idee.
- Ce idee?
- Ava Visarion îl poate scoate de demon.
- Dar el nu vrea să îl scoată.
- Ştii cum vom face?
- Cum?
- Îl vom pune pe demonizat pe scaunul avei Visarion.
- Şi?
- Când el va veni îi vom spune că deştepte şi pe fratele din scaunul lui.
- Bună idee.
- Călugării au făcut aşa.
- Şi?
- Şi venind bătrânul dimineaţa, au stătut ei la rugăciune, şi i-au zis.
- Ce?
- Deşteaptă şi pe fratele!
- Şi îi zice lui.
- Ce?
- Scoală-te, ieşi afară!

[40] https://doxologia.ro/ce-sunt-rugaciunile-de-exorcizare (accesat pe 20.06.2024).

- Şi îndată a ieşit dracul dintr-însul şi s-a tămăduit din ceasul acela.
- O poveste foarte frumoasă.
- Aşa este.
- Deci vezi sunt părinți care au putere peste demoni numai cu cuvântul.
- Deci este o chestiune de sfințenie în cele din urmă?
- Da.
- De ce?
- Demonii nu suportă sfințenia.
- De ce?
- Fiindcă ea vine de la Dumnezeu.
- Şi ce este dacă vine de la Dumnezeu?
- Tot ceea ce ține de Dumnezeu demonii urăsc.
- Nu eram conştient de acest lucru.
- Cel mai mare şi primul duşman al demonilor este Dumnezeu.
- Bine de ştiu.
- Păi da.
- Dar Dumnezeu îi urăşte pe demoni?
- Nu.
- De ce?
- Fiindcă şi ei sunt creația Lui.
- Şi atunci de ce demonii nu îi răspund iubirii Lui?
- Fiindcă nu vor.
- Înțeleg.
- Bine.
- Deci aşa de mare era iubirea avei Visarion că scotea demonii numai cu cuvântul?
- Da.
- Este un mare dar.
- Un dar pe care oricine îl poate primii dacă se nevoieşte destul.
- Este nevoie de nevoință deci?
- Da.
- Mă gândeam eu.
- Nu ai cum să fie un bun atlet dacă nu te antrenezi.
- Deci nevoința este un fel de antrenament?
- Da.
- Este o comparație bună.
- Este.
- Eram nedumerit de ce unii pot scoate demoni şi alții.
- Sunt mai multe tipuri de demoni.
- Tiu asta.
- Totul ține în ultimă instanță de voința noastră.
- De ne face mai sfinți?
- Da.
- Cu cât suntem mai sfinți cu atât demonii stau mai departe de noi?
- Da.
- Te cred.
- Mă bucur.
- A fost un dialog rodnic cel care l-am avut
- Aşa este.
- Acum ştiu mult mai bine cum se pune problema cu demonii.
- Demonii sunt puternici dar prin puterea lui Hristos îi putem biruii.
- Deci pot să fie biruiți?
- Da.
- Aşa credeam şi eu.[41]

[41]Din *Patericul egptean*, (Alba Iulia, 1990).

În acest sens am spus că Biserica Ortodoxă nu face exorcisme numai la posedați ci exorcisme se fa şi la botez. „Această pregătire a celor ce doreau botezul se făcea nu întâmplător în această perioadă a postului Paştelui, fiind o perioadă în care asceza și pocăința erau intensificate iar sufletul cel doritor de Hristos era curățit de păcate pentru a-L putea primi deplin pe Cel ce S-a afundat în apele pline de păcate ale Iordanului pentru a le curăți, S-a răstignit pe Cruce și a pironit neascultarea noastră și a Înviat ca un Dumnezeu aducând eliberarea de sub tirania păcatului și înfierea în Dumnezeu. La capătul acestui drum ascetic, după înscrierea în rândul catehumenilor, săvârşirea ritualului de exorcizare, mărturisirea de credință în fața arhiereului, catehumenul era botezat în noaptea Învierii Domnului ca o încununare a dorinței de a urma lui Hristos, născându-se ca un mărturisitor al celui mai mare temei al credinței, Învierea lui Hristos.

Astfel exorcismele sunt rugăciuni în care preotul Îl roagă pe Dumnezeu să izgonească de la catehumen toată puterea și influența cea rea a diavolului, sub a cărui stăpânire a căzut omul prin păcatul originar. Aceste rugăciuni se săvârșeau în vechime de către exorciști, adică acei clerici inferiori anume investiți cu darul alungării duhurilor rele sau de către preot, și erau rostite pe parcursul a șapte zile, iar în ziua botezului arhiereul sau preotul le citea din nou. Astăzi aceste rugăciuni se citesc toate în ziua botezului, deoarece s-a restrâns perioada de pregătire a catehumenilor dat fiind faptul că majoritatea celor botezați sunt copii, iar instituția catehumenatului din primele secole creștine a dispărut."[42]

Este adevărat că nimeni sănătos la minte nu vrea să aibă de a face cu dracii. Un sfânt părinte ne spunea că dacă Dumnezeu ar îngădui să îi vedem aşa cum sunt am înnebunii din cauza urâţeniei lor. Această viață este într-un anume sens definită de apartenența noastră la îngeri sau la demoni.[43]

Este bine să fim conştienți că de mai multe ori demonii lucră în lumea noastră prin religii false. Ce care aderă la aceste religii sunt și ei într-un oare care stadiu de posesie. De ce? Fiindcă de multe ori nu mai pot ieşii din aceste religii deşi simt că nu sunt pe calea cea bună. Iată de ce în ortodoxie rugăciunea sinceră este un fel de exorcism. Părintele Ene Branişte spunea în acest sens: „despre ritualul lepădărilor făcute de candidatul la botez aflăm că sunt atât de vechi în practica slujbei botezului ca și <u>**exorcismele**</u>. Formulele lor în vechile rânduieli bisericești sau în explicările Botezului lăsate de diverși Sfinți Părinți și scriitori bisericești sunt variate în termeni sau expresii, dar esențialul conținutului e același ca în ritul ortodox de azi al botezului. Ele constituie expresia sau semnul văzut al ruperii de bunăvoie a oricăror legături ale candidatului cu satana, urmată de asigurarea lui solemnă că s-a unit cu Hristos, dovedind aceasta prin mărturisirea credinței (de aceea, când cel ce se botează e prunc, Crezul trebuie să fie spus de regulă de către naș). Formula de lepădare se repetă **de trei ori**, pentru că de trei ori a îndepărtat și Domnul Iisus pe satana, la ispitirea de pe muntele Carantaniei.

Atât în timpul citirii primelor două rugăciuni de exorcizare (care sunt citite împotriva diavolului), cât și în timpul lepădărilor, <u>**catehumenul**</u> e întors cu fața spre Apus, direcție către care el (sau nașul) suflă apoi și scuipă de trei ori, deoarece apusul soarelui este în concepția anticilor, reflectată la mistagogii creştini, nu numai locul de unde vine întunericul din lumea aceasta, ci și sediul celui rău, al lui satana care e numit și „domnul întunericului" (Luca 22, 53).

Urmând, deci, cuvintelor Sfântului Apostol Pavel, care ne îndeamnă „să lepădăm lucrurile întunericului și **să ne îmbrăcăm în armele luminii**" (Romani 13, 12), catehumenul, pentru a dovedi că s-a lepădat cu totul de diavolul și de faptele lui, adică de păcate, îl scuipă, așa cum scuipăm orice lucru față de care simțim teamă, scârbă, rușine sau dispreţ, deoarece prin el a venit amăgirea și căderea lui Adam din Rai, el este începătorul tuturor răutăților din lume."[44]

În acest sens a fi pasivi în fața demonilor nu este o soluție. De ce? Fiindcă trebuie să ştim că demonii dacă ne văd pasivi ne vom manipula şi ne vom trece prin pasivitate la pasivitate față de Dumnezeu. Dacă suntem pasivi față de demoni la fel de bine vom ajunge să fim pasivi şi față de Dumnezeu.

Pasivitatea este un lucru care în lumea contemporană iasă din comoditate. Sunt mulți care devin conştienţi de existenţa demonilor dar nu vor să facă nimic în acest sens.

Este evident că trebuie să fim persoane care să luăm

- atitudine
- poziție

față de demoni.

[42] https://doxologia.ro/ce-sunt-rugaciunile-de-exorcizare (accesat pe 20.06.2024).
[43] A se vedea Părintele Rodion, *Oameni și demoni* (Galați, 2013).
[44] Pr. Ene Branişte, *Liturgica specială*, EIBMBOR, pp. 410-411 apud https://doxologia.ro/semnificatia-lepadarilor-din-cadrul-catehumenatului (accesat pe 20.06.2024).

Ca să nu dăm spațiu demonilor sunt mai multe lucruri pe care le putem face. Unul dintre cele mai bune este să participăm la sfânta liturghie. Iată ce spunea în acest sens gânditoarea Maria Burlă: **„În Sfânta Liturghie sunt distruse lucrările diavolului"**

De exemplu, **Sfântul Ignatie al Antiohiei** spune: *„Dacă vă adunați des să săvârșiți Euharistia lui Dumnezeu, sunt stricate lucrările diavolului. Și mărturisirea comună a credinței voastre pregătește pentru diavol prăpădul lui".* Așadar, în Sfânta Liturghie sunt distruse lucrările diavolului și se pregătește prăpădul lucrărilor lui.

Oamenii se tem astăzi foarte mult de vrăji, de farmece, de alte lucruri legate de magie, de ocultism și sunt preocupați aproape în mod bolnăvicios de aceste aspecte, dar ei nu știu că în Sfânta Liturghie există puterea lui Dumnezeu, prin care toate aceste puteri malefice ale diavolului sunt zădărnicite, marginalizate, sunt risipite. Oamenii caută într-un mod atât de bolnăvicios tot felul de exorcisme, de rugăciuni speciale, dar Sfântul Ignatie ne spune că **cea mai puternică lucrare împotriva diavolului este Sfânta Liturghie**.

Și noi, dacă am participa din toată inima la această slujbă, am simți că frica față de aceste puteri malefice ar fi înlocuită de încrederea noastră în Dumnezeu."[45]

Este bine să știm că totuși raportat la populația lumii posesiile demonice sunt puține. Aceasta fiindcă Dumnezeu nu vrea ca noi să suferim prin aceste posesii care aduc durere și suferință nu numai asupra celui posedat ci și rudelor și familiei lui.[46]

Se poate spune că în lumea noastră există un fel de *psihoză obsesivă* cu demonii care se manifestă mai ales în filmele și literatura horror. Sunt mai mulți care iubesc să privească filme de groază cu demoni și monștrii sau la fel de bine să citească cărți de groază. Ei se cred curajoși fiindcă fac astfel de lucruri dar realitatea este cu totul alta. Cărțile și filmele de groază sunt și ele elemente ale cultului demonilor în lumea noastră. Aceasta fiindcă știm că sunt mai multe mișcări și organizații sataniste. Se știe la în a doua jumătate a secolului XX ocultistul Șandor Le Vey a înființat și o biserică satanistă în America.[47]

Despre autoritatea lui Hristos manifestată prin preoți Sfântul Porfirie Kavsokalivitul spunea: „în loc să-i poruncească demonului și să-l amenințe, mai bine și mai corect ar fi să se roage, prin intermediul Sfintei Liturghii, al Tainelor și al altor rugăciuni, ca Domnul să trimită Harul Său celui ce pătimește. Astfel, Harul îl acoperă ca roua pe bolnav, iar preotul nu mai înfruntă pericolul de a fi prins în capcana vreunei ispite sau de a cădea în vreo înșelare.

Când preotul face exorcizări, se adresează în mod direct diavolului și, cu autoritatea lui preoțească, îi poruncește să iasă. Dacă nu are sensibilitate și nu e priceput, poate suferi el însuși pagube. În loc să-i poruncească demonului și să-l amenințe, mai bine și mai corect ar fi **să se roage, prin intermediul Sfintei Liturghii, al Tainelor și al altor rugăciuni, ca Domnul să trimită Harul Său celui ce pătimește**.

Astfel, Harul îl acoperă ca roua pe bolnav, iar preotul nu mai înfruntă pericolul de a fi prins în capcana vreunei ispite sau de a cădea în vreo înșelare. Nu spun să nu se mai facă rugăciuni de exorcizare celor ce nu se mai pot ajuta pe sine în niciun fel, ci să se facă, dar cu mult discernământ și în tăcere."[48]

Cei care vor dovezi ale existenței demonilor este destul să meargă și să viziteze un cimitir. Aceasta fiindcă cimitirele din lumea noastră sunt

- lucrări
- produsul
- și rezultatul

manifestării demonilor.

Se poate vedea că demonii nu sunt ființe raționale. Aceasta fiindcă răul nu este în esența lui unui rațional. Nu trebuie să uităm acest lucru fiindcă sunt mulți care se încred în demoni.

Aceasta fiindcă mai mulți sfinți părinți sunt de părere că demonii nu se iubesc între ei. Din contră, demonii mai mari în chinuiesc și îi torturează pe demoni mai mici. Aceasta fiindcă în iad nu poate exista iubire care știm că este ea este o trăsătură a lui Dumnezeu.

Viața lui Iisus știm că a fost una de luptă contra diavolului. Noul Testament ne pune în față acest

- contrast
- și opoziție

---

[45] Maria Burlă https://doxologia.ro/cea-mai-puternica-lucrare-impotriva-diavolului-este-sfanta-liturghie (accesat pe 20.06.2024).

[46] A se vedea Jean Claude Larchet, *Dumnezeu nu vrea suferința omului* (București, 2010).

[47] A se vedea Emil Jurcan, *Satanismul în cadrul creștinismului. O analiză creștină* (Alba Iulia, 2009).

[48] Părintele Porfirie, *Antologie de sfaturi și îndrumări, t*raducere din limba greacă de prof. drd. Sorina Munteanu, Editura Bunavestire, Bacău, p. 212 apud https://doxologia.ro/sfaturi-catre-un-preot-tanar-despre-exorcizare (accesat pe 20.06.2024).

dintre El şi demoni.

Iată ce spunea în acest sens părintele Ioan Dumitru Popoiu: „rugăciunile de exorcizare au făcut parte dintotdeauna din cultul Bisericii care, de-a lungul timpului, a încercat să clarifice situațiile în care ar fi necesare asemenea abordări. Fie că este vorba de rugăciunile cunoscute și sub numele de „lepădări” pe care preotul le rostește în preambulul Tainei Sfântului Botez și la care sunt implicați și nașii viitorului botezat, fie că este vorba despre „Rânduiala la casa sau la locul tulburate de farmece sau de descântece”, sau despre temutele Molitfe ale Sfântului Ioan Gură de Aur și ale Sfântului Vasile cel Mare (ultimele căpătând și renumele de „blesteme”), acestea presupun o pregătire trupească și duhovnicească aparte.

Despre modul și timpul când se citesc Molitfele Sfântului Vasile cel Mare s-a scris și s-a discutat adesea. Nu doar în Biserica Ortodoxă Română, ci și în celelalte Biserici Ortodoxe (rusă, greacă, sârbă ș.a.) există opinia generală ce aceste rugăciuni nu se pot rosti decât de preoți cu experiență duhovnicească deosebită, după o perioadă de post și rugăciune, însoțite de spovedanie personală și săvârșirea Sfintei Liturghii, firește aceasta însemnând împărtășirea cu Trupul și Sângele Domnului. O pregătire asemănătoare este solicitată și familiei celui sau celei pentru care se citesc aceste rugăciuni. Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a emis o hotărâre (nr. 630 din 17 februarie 2011) în ceea ce privește citirea acestor Molitfe în biserici, în prima zi a anului, considerând-o o practică neadecvată fiindcă „*această rânduială trebuie însoțită de post și spovedanie, atât din partea clericilor, cât și a credincioșilor*”, ceea ce este greu de crezut că se întâmplă într-o perioadă așezată între Crăciun și Bobotează, când orice formă de post (inclusiv miercurea și vinerea) se suspendă.”[49]

După cum am spus existenţa morţii şi a cimitirelor în lumea noastră ne fac conştienţi că există

- puteri,
- forţe
- şi energii

malefice care nu ne vor binele şi care vor distrugerea noastră totală. Ei bine ei sunt demonii. Biblia şi sfinţii părinţi sunt cât se poate de clari în acest sens: Dumnezeu nu a creat moartea şi nici nu se bucură de faptul că noi murim. Demonii însă o fac.

În Biserica Ortodoxă cele mai puternice exorcisme sunt Molitvele Sfântului Vasile cel Mare: „în articolul de față nu reluăm însă argumentele cu privire la oportunitatea citirii Molitfelor Sfântului Vasile cel Mare, ci analizăm în ce măsură aceste rugăciuni sunt pe drept numite – sau nu – „blesteme”. Deși în Sfânta Scriptură se face adesea mențiune de blesteme, precum cele al Domnului, în Eden, față de șarpe (Facere 3,14) și față de pământ (Facere 3,17) rostite în urma săvârșirii păcatului strămoșesc, sau binecuvântările și blestemele israeliților rostite pe munții Garizim și Ebal (Deuteronom 27,11-13) ori controversatul Psalm 108, e important de accentuat că această practică nu e conformă credinței creștine. Mântuitorul Hristos spune „*Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc*” (Matei 5,44), așa cum repetă și Sfântul Apostol Pavel: „*Binecuvântați pe cei ce vă prigonesc, binecuvântați-i și nu-i blestemați*” (Rom. 12,14). Și chiar dacă Domnul Iisus spune că, la Judecata de Apoi, Dreptul Judecător îi va alunga pe cei răi cu cuvintele: „*Duceți-vă de la Mine, blestemaților în focul cel veșnic, care este gătit diavolului și îngerilor lui*” (Matei 25,41), aceasta e mai degrabă o constatare că cei răi s-au auto-blestemat, s-au sortit iadului. Amintind o veche istorisire biblică, Sfântul Apostol Iuda notează că „*Mihail Arhanghelul, când se împotrivea diavolului, certându-se cu el pentru trupul lui Moise, n-a îndrăznit să aducă judecată de hulă, ci a zis: Să te certe* (epitimisai) *pe tine Domnul!*” (Iuda 1, 9).”[50]

Ceea ce ne spun sfinţii părinţi creştin ortodocşi este că cu cât ne luăm mai în serios credinţa noastră creştin ortodoxă cu atât mai mult scad şi şansele noastre de a fi posedaţi de demoni. Priveliştea celui poseda de demoni este cu adevărat una nefericită şi tristă. Aceasta fiindcă ei sunt cât se poate de munciţi şi nu se ai pot controla.[51]

Este cu adevărat unul dintre cele mai de plâns stadii starea celui posedat. În faţa unor asemenea cazuri nu putem să ajutăm decât numai cu rugăciunea.

Ceea ce mai mulţi exorcişti creştin ortodocşi au putut să remarce este că demonii nu suportă lucruri sfinte: crucea, moaştele, împărtăşania, icoanele sau apa sfinţită.

Toate acestea pot să fie de mare ajutor pentru a ajunge să îi scoatem de demoni.

---

[49] Protosinghel Ioan Dumitru Popoiu https://doxologia.ro/contin-molitfele-sfantului-vasile-cu-adevarat-blesteme (accesat pe 20.06.2024).

[50] Idem.

[51]A se vedea Antonie I. Stilianakis, *Vindecări ale demonizaților* (Galați, 2014).

Demonii sunt fiinţe care ar voii să posede întreaga lume dacă ar fi posibil dar acest lucru nu le este îngăduit de Dumnezeu.

Iată ce spunea în acest sens părintele Ioan Dumitru Popoiu: „pe de altă parte, Domnul Hristos a săvârșit, pe lângă vindecări, și alungări de demoni (exorcisme), spunând odată că „*acest neam de demoni nu iese* (exelthein) *decât numai cu rugăciune și cu post*" (Matei 17,21; Marcu 9,29) și dând această putere tămăduitoare ucenicilor Săi: „*Tămăduiți pe cei neputincioși, înviați pe cei morți, curățiți pe cei leproși, pe demoni scoateți-i* (ekballete)…" (Matei 10,8), dar și tuturor celor ce vor crede în El, cărora „*le vor urma aceste semne: în numele Meu, demoni vor izgoni* (ekbalousin)…" (Marcu 16,17).

În Molitfelnicul românesc există două imperative care sunt asociate cu exorcismul, cu alungarea celui rău. Primul, care se regăsește în „Exorcismul întâi" de la Botez este: „*Ceartă-te pe tine*…", iar a doua, care se regăsește în rugăciunea a doua („Exorcism") din Molitfele Sfântului Vasile, este: „*Te blestem pe tine*…" Referindu-ne la cea din urmă, să menționăm că în versiunea grecească (veche) a rugăciunii, cuvântul folosit este *Exorkizo se* (de unde provine și cuvântul modern „exorcism") și care, potrivit dicționarelor vechi grec-englez (Henry George Liddell), respectiv vechi grec-german (Gemoll) se traduce prin: „a pune pe cineva să jure", „a provoca pe cineva să facă un legământ."[52]

Un laic s-a dus la o mănăstire şi discuta cu un părinte.

- Ştiţi ce nu înţeleg?
- Ce?
- Ce trebuie să facem pentru a îi izgonii pe demoni?
- Tot modul de viaţă creştin ortodox este o luptă cu demonii.
- Da?
- Da.
- Cum aşa?
- Fiindcă viaţa creştin ortodoxă nu este pe placul demonilor.
- Credeţi?
- Da.
- De ce?
- O să îţi spun o întâmplare în acest sens.
- Chiar vă rog.
- Este vorba de o întâmplare spusă de Ava Daniil.
- Nu am auzit de el.
- A fost un călugăr din Egiptul secolului IV.
- Ştiu de sfinţii din Egipt.
- Bine
- Deci?
- Fata unui mare dregător din Babilon s-a demonizat.
- Nu se poate.
- Ba da
- Şi?
- Tatăl ei vroia să o vindece dar nu ştia cum.
- Înţeleg.
- Totuşi acest tată avea mai mulţi prieteni călugări.
- Frumos.
- El ştia că ei sunt foarte credincioşi şi evlavioşi.
- Interesant.
- Nu mai aceşti călugări pot să îmi vindece fata, spunea el
- Şi au vindecat-o?
- Da.
- Cum?
- Într-o zi un călugăr dintre aceştia a venit în oraş să îşi vândă vasele lui.
- Şi?

[52] Protosinghel Ioan Dumitru Popoiu https://doxologia.ro/contin-molitfele-sfantului-vasile-cu-adevarat-blesteme (accesat pe 20.06.2024).

- Tatăl fetei a venit şi i-a cumpărat vasele.
- Frumos.
- Cu această ocazie l-a invitat pe acest călugăr în casa lui.
- Și ce s-a întâmplat acolo?
- A venit îndrăcita.
- Și ce a făcut?
- Când l-a văzut pe călugăr i-a dat o palmă.
- Da, îndrăciţii fac astfel de lucruri.
- Imediat acest călugăr a întors şi celălalt obraz.
- După porunca lui Hristos?
- Da.
- Și?
- Atunci demonul din fată a spus.
- Ce?
- O, silă! Porunca lui Iisus mă scoate.
- Și?
- Imediat fata şi-a revenit în sine.
- Este un mod ingenios de a scoate demoni.
- Este.
- Dar eficient.
- Fără nici o îndoială.
- Nu am auzit de această întâmplare.
- Auzi acum.
- Așa este.
- Vezi?
- Deci dacă împlinim poruncile lui Hristos demonii nu mai vor să aibă de a face cu noi?
- Cred că este evident nu?
- Da.
- Ceea ce este mai trist este că oamenii nu vor să ştie de existenţa demonilor.
- Este o mare greşeală.
- Credeţi?
- Da.
- De ce?
- Fiindcă demonii câştigă teren în acest mod în inima celor care nu le recunosc existenţa.
- Deci nu există cale de mijloc între Dumnezeu şi demoni?
- Nu.
- Ori suntem de partea unora ori a altora?
- Da.
- Nu credeam părinte că lucrurile sunt chiar atât de dure.
- Sunt fiul meu.
- Acum devin şi eu conştient.
- Și mai este ceva.
- Ce?
- La câtă răutatea este în lume am fi naivi dacă am crede că ea ţine numai oameni.
- Trebuie să fie şi un răspuns spiritual.
- Da.
- Fiindcă demonii sunt fiinţe spirituale?
- Da.
- Părinte mă bucur că aţi discutat cu mine.
- Nici o plăcere.
- Mi-am lămurit anumite necunoscute.
- Mă bucur.
- Vă mulţumesc.[53]

[53] Din *Patericul egiptean*, (Alba Iulia, 1990).

Despre sensul cuvântului exorcism părintele Ioan Dumitru Popoiu spunea: „atunci când Avraam și-a trimis cel mai bătrân slujitor să îi găsească o soție fiului său Isaac, i s-a adresat cu cuvintele: „*Și jură-mi* (exorkiō se) *pe Domnul Dumnezeul cerului și pe Dumnezeul pământului că fiului meu Isaac nu-i vei lua femeie din fetele Canaaneilor…*" (Facere 24, 3), ceea ce slujitorul a împlinit. Cu același termen, căruia îi lipsește prefixul grecesc „ex", se adresează Iosif curtenilor lui Faraon: „*Tatăl meu m-a jurat* (ōriske me) *și a zis: Iată, eu am să mor; tu însă să mă îngropi în mormântul meu, pe care mi l-am săpat eu în pământul Canaan*" (Facere 50, 5), ceea ce și Iosif face, la rândul său, cerându-le cu insistență fiilor lui Israel: „*La urmă a jurat* (ōrkisen) *Iosif pe fiii lui Israel, zicând: «Dumnezeu are să vă cerceteze, dar voi să scoateți oasele mele de aici!»*" (Facere 50, 25). Trecând în epoca regilor, după ce Sedechia i-a consultat pe prorocii de la curtea domnească dacă să înceapă război împotriva Ramot-Galaadului, aceștia l-au încurajat. La urmă el i-a cerut sfat și profetului Miheia, spunându-i: „*Iar și iar te jur* (ōrkizo), *ca să nu-mi grăiești nimic, decât ce este adevărat, în numele Domnului*" (III Regi 22, 16). În stilu-i binecunoscut, Ecclesiastul (9, 2) afirmă că toți oamenii mor: „*cel drept ca și cel păcătos, cel bun ca și cel rău, cel curat ea și cel necurat, cel ce aduce jertfă ca și cel ce nu aduce, cel bun ca și cel rău, cel ce jură* (o omnyōn) *ca și cel ce cinstește jurământul* (ton orkon)". Aici se cuvine, poate, o mențiune referitoare la relativa sinonimie între termenii „(ex)orkizo" și „omnio", ambii desemnând jurământul și fiind folosiți interșarjabil, de exemplu în episodul mai sus-amintit al trimiterii slugii lui Avraam, dar și pe alocuri în Noul Testament. Revenind însă la investigația curentă, autorul Cântării Cântărilor (2, 7) utilizează același imperativ desemnând un îndemn obligatoriu: „*Vă jur* (ōriska), *fete din Ierusalim, pe cerboaice, pe gazelele din câmp, nu treziți pe draga mea; până nu-i va fi ei voia!*". Trecând mai departe la proroci, Zaharia face uz atât de termenul analizat mai înainte (blestem) cât și de jurământ în versetul 5, 3 al profeției sale: „*Și el mi-a tâlcuit: Acesta este blestemul* (ē hara) *care se răspândește peste fața a tot pământul, căci orice fur va fi nimicit de aici și orice am care jură strâmb* (epiorkos) *va fi pierdut*"."[54]

CAPITOLUL 3

IISUS HRISTOS ARE PUTERE ABSOLUTĂ ASUPRA DUHURILOR RELE (DRACILOR): UN LUCRU MAI TRECUT CU VEDEREA ÎN ZILELE NOASTRE

Noul Testament prin mai multe relatări de vindecări de posedați ne încredințează că Domnul Iisus are putere este demoni și la fel de bine ei nu pot nimic împotriva Lui. Aceasta fiindcă în cele din urmă Iisus i-a creat pe demoni. Nu poate ca ceea ce este creat să fie

- mai mare
- și mai puternic

decât ceea ce este necreat și care este cauza la toată creația. Ei bine acest lucru demonii îl uită și nici nu vor să știe de el. Aceasta fiindcă demonii cred că realitatea este numai ceea ce consideră ei că este. Realitatea este ceea ce este stabilit de Dumnezeu.[55]

Iată ce spunea părintele Adrian Dobreanu în acest sens: „trecând peste partea de exegeză, de interpretare a acestei întâmplări din activitatea dumnezeiască a lui Hristos pe acest pământ, s-ar cuveni poate, să discutăm despre ceea ce înseamnă a fi demonizat. Poate un creștin să fie cuprins de vreun demon?

Sfânta Scriptură nu oferă lămuriri clare și precise dacă un creștin poate fi cuprins de demon, pentru că există o deosebire destul de clară între a fi demonizat, adică cuprins de diavol, de cel rău, sau, de a fi influențat într-un fel sau altul de către un demon. Majoritatea exegeților afirmă faptul că demonizarea înseamnă faptul că un demon (sau mai mulți) poate avea controlul complet asupra persoanei, pe când influențarea înseamnă împingerea spre săvârșirea păcatelor și a tuturor relelor.

Desigur, Dumnezeu poate îngădui diavolului să îl ispitească pe om, însă Hristos ne oferă și cele două arme duhovnicești care pot sta împotrivă: „acest neam de demoni nu iese decât numai cu rugăciune și cu post" (Matei 17, 21)."[56]

Se știe de cazul unei demonizate din insula Cipru care a ajuns să fie posedată de demoni. S-au făcut mai multe rugăciuni de izbăvire dar fără de rezultat. În cele din urmă s-a decis ca ea să fie dusă la Ierusalim la mormântul Domnului. Acolo în fața mormântului sfânt femeia s-a vindecat. Mai apoi a fost întrebată ce a simțit

[54] Protosinghel Ioan Dumitru Popoiu https://doxologia.ro/contin-molitfele-sfantului-vasile-cu-adevarat-blesteme (accesat pe 20.06.2024).
[55] A se vedea Vasilios Bacoianis, *Înfruntând diavolul și vrăjitoria* (Galați, 2004).
[56] Preot Adrian Dobreanu https://doxologia.ro/poate-un-crestin-sa-fie-cuprins-de-vreun-demon (accesat pe 20.06.2024).

în tot acest timp cât a fost posedată? Ea a spus că simţit doi şerpi mari şi groşi că au cuprins-o şi au anchilozat-o şi că în momentul când a ajuns în fața mormântului Domnului aceşti doi mari şerpi au plecat şi au eliberat-o.

Tot părintele Ioan Dumitru Popoiu spunea în acest sens: „Și Mântuitorul folosește termenii „(ex)orkizo" și „omnio" ca sinonimi: *„Ați auzit ce s-a zis celor de demult: Să nu juri strâmb* (ouk epiorkēseis), *ci să ţii înaintea Domnului jurămintele tous orkous tale. Eu însă vă spun vouă: Să nu vă jurați* (mē omosai) *nicidecum nici pe cer, fiindcă este tronul lui Dumnezeu…*" (Matei 3, 33-34). Ajungând El în ținutul gadarenilor și dorind să vindece pe demonizatul ce L-a întâmpinat, a strigat demonul dinăuntrul omului posedat și a zis: *„Ce ai cu mine, Iisuse, Fiule al lui Dumnezeu Celui Preaînalt? Te jur* (orkizo se) *pe Dumnezeu să nu mă chinuiești*" (Marcu 5, 7). Așadar până și demonul se folosește de cuvântul asociat azi chiar cu alungarea sa, dându-i sens de jurământ în numele lui Dumnezeu. Dar poate cel mai de seamă verset în contextul de față, care clarifică și mai mult înțelesul original al termenului de exorcism, stă în legătură cu aducerea Domnului Iisus în fața sinedriștilor: *„Dar Iisus tăcea. Și arhiereul I-a zis: Te jur* (exorkizo se) *pe Dumnezeul cel viu, să ne spui nouă de ești Tu Hristosul, Fiul lui Dumnezeu*" (Matei 26, 74). Același „exorkizo se" din Molitfele Sfântului Vasile cel Mare se traduce deci în acest loc din Sfânta Scriptură, nu prin „te blestem", așa cum stă scris în molitfelnicele românești, ci prin „te jur" sau, ca să nuanțăm, „te provoc să te manifești, să îți dezvălui identitatea", ori „te leg prin jurământ să-mi spui…". În încheierea acestei treceri în revistă, este de menționat și un eveniment în legătură cu propovăduirea Sfinților Apostoli: *„Și au încercat unii dintre iudeii care cutreierau lumea, scoţând demoni* (exorkistōn)*, să cheme peste cei ce aveau duhuri rele, numele Domnului Iisus, zicând: Vă jur* (orkizō) *pe Iisus, pe Care-l propovăduiește Pavel!*", la care omul demonizat s-a năpustit asupra falșilor exorciști, duhul cel rău spunând că pe Iisus îl cunoaște, dar nu și pe pretinșii vindecători (Fapte 19, 13-17). Acest verset poate constitui o explicație pentru extensia de sens a cuvântului „exorcism" de la „provocare", „conjurare" „jurământ" către sensul modern, acela al alungării duhurilor rele, cu importanta mențiune: în numele lui Iisus."[57]

Am vorbit în această carte despre faptul că în această viață trebuie să luptăm împotriva demonilor. Ei bine demonizații nu mai pot lupta împotriva demonilor fiindcă ei sunt unii care sunt sub controlul lor total. Cine poate să lupte atunci pentru cei posedați? Evident că cei apropiați. Dacă ei se roagă şi caută părinți duhovniceşti ei bine demonii vor pleca mai de vreme sau mai târziu din cei posedaţi.[58]

Ei bine sunt mulți care atunci când se confruntă cu lucrarea demonilor – atacuri, încercări şi ispite – ajung să deznădăjduiască. Aceasta fiindcă se simt

- neputincioşi,
- mici
- şi fără de nici o putere

împotriva lor.

Tradiția creştin ortodoxă în cei aproape de 2000 de experiență ne spune că Iisus are putere peste demoni şi nu trebuie să ne fie ruşine să apelăm la el pentru a ne izbăvii. Iată ce spunea părintele Adrian Dobreanu în acest sens: „pe de altă parte, într-un creștin adevărat, probabilitatea ca un demon să își facă un locaș este infimă, dar, diavolul caută mereu război cu creștinii, cu toate persoanele iubitoare de biserică, de spovedanie și euharistie. Sunt două lucrări diferite ale celui rău, pentru faptul că „Duhul Sfânt trăiește în cei credincioși" (cf. Romani 8, 9-11). Spre exemplu, părintele arhimandrit Antonie Stilianakis afirmă că „atunci când demonul îl posedă pe om în întregime, acela nu se mai poate controla, strigă și trece la fapte și gesturi autodistrugătoare".

Cred că fiecare dintre noi putem avea un „demon" într-un sens mai larg al cuvântului: demonul invidiei, al urii, al desfrânării, al vorbirii de cele deșarte, al crimei (sinucidere, avort, eutanasie), al lenei, al înjurăturilor și așa mai departe. Singurul tratament este unirea cu Hristos, prin Sfânta Împărtășanie, participarea cât mai deasă la slujbele bisericii, fapte bune și milostenie; numai așa îl putem alunga pe Satana din jurul nostru!"[59]

A crede că Buda, Zoroastru, Mohamed sau Krişnamurti, Confucius sau Pantajali ne poate scăpa de demoni este poate cel mai mare neadevăr. Aceştia au fost persoane care de fapt s-a crezut mai presus de Dumnezeu şi de fapt au ajuns să lucreze cu demonii. Aceasta fiindcă a înfiinţa o religie străină de Dumnezeu este fără doar şi poate un lucru demonic.

Iisus a fost cât se poate de concludent în acest sens când a spus: „feriţi-vă de proorocii mincinoşi, care vin la voi în haine de oi, iar pe dinăuntru sunt lupi răpitori" (Matei 7, 15).

---

[57] Protosinghel Ioan Dumitru Popoiu https://doxologia.ro/contin-molitfele-sfantului-vasile-cu-adevarat-blesteme (accesat pe 20.06.2024).

[58] A se vedea Malachi Martin, *Hostage to the devil: possession and exorcism of five contemporary americans* (Harper One, 1992).

[59] Preot Adrian Dobreanu https://doxologia.ro/poate-un-crestin-sa-fie-cuprins-de-vreun-demon (accesat pe 20.06.2024).

Iată ce spunea în acest sens părintele Ion Cârciuleanu: „starea celor doi îndrăciţi din Evanghelia de astăzi reprezintă starea omului desprins de la izvorul vieţii adevărate: Dumnezeu. Când rupe legătura cu rădăcina vieţii, omul trăieşte în morminte, simbol al adevărului că desfacerea de Dumnezeu produce în om un dezechilibru sufletesc dureros şi un chin metafizic de nelinişte, cutremurare, suferinţă şi moarte.

Desprinşi de Dumnezeu, cei doi îndrăciţi au pierdut conştiinţa destinului lor de om, devenind chip brutal şi gol sau antipodul chipului lui Dumnezeu din el, făcându-se din om al vieţii şi al creaţiei, om al morţii şi al distrugerii, chip deplin al puterii de desfigurare, pervertire şi distrugere al diavolului înstăpânit asupra făpturii lui Dumnezeu.

Rupt din mediul vital corespunzător rostului său primordial, demonizatul e chinuit cumplit de furia sălbatică a căutării, de neliniştea unei puteri fără patrie, fără timp, plângătoare şi rătăcitoare.

Neliniştea şi zbuciumul său necontenit sunt expresia puternică a nostalgiei chipului pierdut, a căutării a ceva ce-i lipseşte fiinţial, a căutării care obsedează şi chinuieşte fără cruţare. Neliniştea şi căutarea îl fac pe demonizat să iasă cu violenţă din mormânt, să fugă cu aşa furie, încât nici o putere nu-l poate linişti, lega sau imobiliza.”[60]

Manifestările demonizatului nu sunt ale sale ci ale demonului care îl stăpâneşte:
- violenţă,
- hulă,
- agresivitate
- sau distrugere.

Aceasta fiindcă după cum am spus demonii sunt fiinţe pentru care haosul şi anarhia sunt adevărate valori şi lucruri demne de împlinit.[61]

Pericopele evanghelice cu cazurile de posesie demonică sunt puse să le audă toţi oamenii şi să ştie cât de departe poate să meargă lucrarea demonică. Demonii sunt unii care au ajuns să se amăgească şi să creadă că
- haosul,
- distrugerea,
- minciuna,
- crima
- sau posesia

sunt adevărate virtuţi.

Iată de ce mai de vreme sau mai târziu demonii vor pierde lupta cu cei care au credinţă în Iisus.

Părintele Ion Cârciuleanu spunea în acest sens: „libertatea nobilă şi creatoare a chipului lui Dumnezeu în om şi destinată a dăltui în făptura umană asemănătoare cu El, e pervertită în lăcomia nesăţioasă a primejduirii şi distrugerii, prin ispite şi păcate. Duhul demonic, mereu păgubitor omului şi mereu năvalnic asupra făpturii acestuia, cutremură până în adâncuri neamul omenesc, ce prin ispite amăgitoare înlesneşte căderea lumii în mrejele unei orientări şi trăiri specifice Gherghesenilor de odinioară: absorbiţi cu totul preocupărilor pământeşti şi nesocotitori ai lucrării lui Dumnezeu în lume.

Presimţind deja din depărtare apropierea Mântuitorului, duhul demonizatului, văzându-se în prezenţa imediată a puterii divine, mugeşte de ură împotriva Lui. În el răcneşte acum masa demonică, al cărui nume este „Legiune”.

Nici că se putea o mărturie mai puternică despre întâlnirea puterii demonice cu puterea divină, decât acest strigăt sălbatic şi disperat al demonizaţilor: „Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, ce ai venit aici înainte de vreme să ne munceşti pe noi” (Mat. 8, 29).”[62]

Se poate deduce clar că Iisus are putere peste demoni şi acest lucru nu trebuie să fie contestat de nimeni. Cu cât mai aproape de Hristos suntem cu atât mai mult demonii se vor depărta de noi.[63]

Posesia demonică se poate sfârşii în sinucidere. Se ştie de cazul de la Muntele Athos când un demonizat adus spre a fi vindecat la Athos la un moment dat stătea la etajul unei mănăstiri. Acolo a venit un pelerin mai nătăfleţ. Demonizatul i-a spus pelerinului că distanţa de la etaj la pământ este mare. Nătăfleţul i-a spus că este o distanţă care merită să fie sărită. Cum a spus aceste cuvinte demonizatul s-a aruncat în aer şi în urma contactului cu pământul a murit.

---

[60] Preot Ion Cârciuleanu https://doxologia.ro/predica-la-duminica-v-dupa-rusalii-vindecarea-celor-doi-demonizati-din-tinutul-gadarei-pr-ion (accesat pe 20.06.2024).
[61] A se vedea Nichifor Crainic, *Puncte cardinale în haos* (Editura Timpul 1995).
[62] Preot Ion Cârciuleanu https://doxologia.ro/predica-la-duminica-v-dupa-rusalii-vindecarea-celor-doi-demonizati-din-tinutul-gadarei-pr-ion (accesat pe 20.06.2024).
[63] A se vedea Andrei Andreicuţ, *Mai aproape de Hristos* (Cluj-Napoca, 2016).

Iată ce spunea în acest sens părintele Ion Cârciuleanu: „sub puterea divină a lui Iisus îndrăciţii se vindecă, poruncind duhului necurat să intre în turma de porci ce păşteau în apropiere. Porcii, cuprinşi de duhurile necurate, se îneacă în mare, iar păstorii vestind pe locuitorii din cetatea Gherghesenì, aceştia vin în număr mare să vadă minunea. Şi ce au văzut? Îndrăciţii, care până atunci erau stăpâniţi de duhul cel rău încât îngroziseră lumea, acum stăteau liniştiţi, sănătoşi sau cum spune evanghelistul: „Îmbrăcaţi şi întregi la minte" (Luca 8, 35).

Păstorii, înspăimântaţi, arătau celor adunaţi pe Iisus, care făcuse minunea, iar El privea cu milă pe cei vindecaţi, ca şi pe cei ce veneau să vadă şi să se convingă de minunea săvârşită.

Dar ce se întâmplă însă? Gherghesenii îl roagă „să iasă din hotarele lor, să plece". Ce dureroasă probă a răutăţii omeneşti! Aceşti oameni, în loc să se fi bucurat şi să-L fi primit pe Iisus cu braţele deschise, pentru minunea făcută, ei îl roagă „să iasă din hotarele lor", să plece.

Şi aceasta pentru că nu le convenea întoarcerea la o viaţă plină de năzuinţe înalte, o viaţă cu Hristos, ci viaţa porcilor care se înecaseră în mare."[64]

La un părinte paroh a venit un tânăr.

- Părinte este adevărat?
- Ce?
- Că demoni pot poseda oameni?
- Din nefericire este adevărat.
- Dar cum se poate aşa de ceva părinte?
- Sunt lucruri care sunt taine a lui Dumnezeu.
- Dar de ce îngăduie Dumnezeu astfel de lucruri.
- Nu există un răspuns mulţumitor la această întrebare.
- De ce?
- Fiindcă oi nu putem înţelege tot ceea ce are loc în lumea spirituală.
- Da?
- Da. Şi mai este ceva.
- Ce?
- S-a putut observa că de cele mai multe ori cei posedaţi nu au legătură cu biserica.
- Deci sunt secularizaţi?
- Da.
- Nu ştiam acest lucru.
- Trebuie să ştii ceva.
- Ce?
- Demonii pot trece prin multe lucruri.
- Şi?
- Dar un singur lucru nu îl pot suporta în special.
- Ce lucru?
- Smerenia.
- Smerenia?
- Da.
- De ce?
- Fiindcă demonii sunt fiinţe ale orgoliului absolut.
- Am auzit ceva în acest sens.
- Ai auzit bine.
- Dar de ce părinte?
- Dumnezeu nu este orgolios.
- Ştiu asta.
- Demonii în schimb au căzut de la Dumnezeu din mândrie.
- Şi ce este de făcut părinte?
- O să îţi spun ce este de făcut.
- Chiar vă rog.
- Este vorba de o întâmplare pe care am auzit-o şi eu.
- Care?
- Despre care este puterea smereniei.

---

[64]Idem.

- Şi care este puterea smereniei?
- Se spune că un călugăr bătrân a mers la târg să îşi vândă lucrul mâinilor lui.
- Şi?
- Pe cum mergea pe drum a întâlnit un demonizat care se muncea foarte greu.
- Ce urât.
- Aşa este.
- Şi ce a urmat?
- Când l-a văzut demonizatul s-a dus şi i-a dat călugărului o palmă.
- De ce?
- Fiindcă aşa fac demonii.
- Şi ce s-a întâmplat?
- În acel moment călugărul a întors şi celălalt obraz.
- De ce?
- A urmat poruncii lui Hristos.
- Înţeleg.
- Cum a întors şi celălalt obraz demonul a ieşit şi a fugit din posedat.
- De ce?
- Nu a putut suferii smerenia călugărului.
- Înţeleg.
- Demonizatul s-a trezit ca dintr-un somn.
- Şi ce a făcut?
- A căzut la picioarele călugărului.
- Şi ce i-a spus?
- Vai părinte vă mulţumesc
- Să fie binecuvântat fiul meu.
- Deci smerenia are puterea de a scoate demoni?
- Da.
- Nu ştiam acest lucru.
- Dacă eşti orgolios şi mândru nu a nici o şansă în faţa demonilor.
- De ce?
- Fiindcă le fac voia.
- Nu ştiam acest lucru părinte.
- Demonii se luptă unii cu alţii fiindcă se cred unii mai buni ca alţii.
- Deci nu este înţelegere între demoni?
- Nici vorbă.
- De ce?
- Cum poate să existe înţelegere între fiinţe care slujesc răutatea şi haosul cu o precizie sistemică?
- Nu are cum.
- Vezi?
- Deci smerenia în are de pe demoni?
- Da.
- Bine de ştiu.
- Se ştie de cazul Sfântului Macarie cel Mare că diavolul a venit şi i-a spus aşa.
- Ce?
- Cu un sigur lucru eşti mai bun decât mine Macarie..
- Care este acela? L-a întrebat sfântul.
- Posteşti tu, eu nu mănând deloc. Priveghezi tu, eu nu dorm deloc. Dar smerenia ta mă biruie.
- Nu ştiam acest lucru.
- Cum am spus acolo unde este smerenie demonii nu pot face nimic.
- Cum sunt încredinţat de acest lucru.
- Foarte bine.
- Vă mulţumesc mult părinte pentru cuvinte.
- Pentru nimic.[65]

[65] Din *Patericul egiptean*, (Alba Iulia, 1990).

Despre demoni părintele Ion Cârciuleanu spunea: „După cum este adevărat că există Dumnezeu, tot atât de adevărat este că există şi diavol. Şi tot aşa de adevărat este că dintru început Dumnezeu „le-a creat bune foarte" (Fac. 1, 31). Din înger bun ce fusese, Lucifer (Isaia 14, 12) şi încă alţii mulţi cu el, au devenit răi prin mândrie (Daniel 8, 10).

De atunci Satana (nume care înseamnă împotrivitor) a căutat necontenit să pună stăpânire pe lume. Orice a lăsat bunul Dumnezeu, vrea diavolul să schimbe: iubirea să o preschimbe în ură, să semene pretutindeni intrigile sale, să producă dezbinare, să corupă simţăminte, să îndemne la acţiuni criminale, să tragă în noroi tot ce-i sfânt, să dărâme tot ce-i măreţ şi să sluţească tot ce-i frumos şi armonios. Acesta îi este rolul.

Înger căzut, aşa, ca dintr-o răzbunare împotriva lui Dumnezeu, caută să-i facă pe toţi să cadă. Are el o putere reală? Nu are putere reală. Şi tocmai acesta este adevărul pe care trebuie să-l ştie toţi creştinii. El are numai atâta putere cât îi dăm noi."[66]

Sunt mai mulţi care sunt fatalişti când vine vorba de manifestarea răului în lumea noastră. Ei cred că fiindcă există mult rău în lumea noastră ei bine nu mai este nimic de făcut în privinţa lui. Aşa se face că adevărul creştin ortodox că Iisus are putere peste demoni este uitat şi trecut cu vederea. Un astfel de lucru trebuie să fie evitat. Au fost mai multe persoane care au fost stăpânite de demoni şi care prin rugăciune s-au eliberat. Nu trebuie să deznădăjduim şi trebuie să fim fermi pe poziţie în faţa lucrării demonice. Dacă ştim că Hristos are putere despre demoni, ei bine trebuie să ajungem să ne auto-exorcizăm toate patimile şi păcatele fiindcă acest lucru este posibil.[67]

Demonii vor ca noi să simţim frică şi să fim aşa paralizaţi de această frică încât să nu mai ajungem la Hristos. Ştim că au fost mai mulţi demoni care au apărut trupeşte la mai mulţi sfinţi creştin ortodocşi. Poate cel mai cunoscut caz este cel al Sfântului Antonie cel Mare pe care demonii au venit şi l-au bătut corp la corp. Sfântul Antonie cel Mare nu a deznădăjduit ci a continuat să se roage cu putere şi în cele din urmă Hristos s-a arătat şi demonii au dispărut.[68]

Este evident că trebuie să fim persoane care să ne dăm seama că dacă toată viaţa ducem o viaţă de indiferenţă faţă de Hristos acest lucru nu face decât să dea drept demonilor să intre în viaţa noastră. Uneori aceştia câştigă atât de mult drept că pot să ne chiar posede.

Despre cum diavolul poate ajunge să câştige drepturi în viaţa noastră părintele Ion Cârciuleanu spunea: „Dumnezeu îi îngăduie existenţa pentru a ne pune la încercare libertatea. Diavolul ne ispiteşte, ne îndeamnă, dar nu ne poate obliga. Nu are putere decât de a înşela, de a duce în eroare, de a-i păcăli pe cei slabi. El pare a avea putere împotriva noastră uneori, dar atunci înseamnă că Dumnezeu i-a dat libertatea, ca în cazul lui Iov.

Dar el n-a putut face mai mult decât i-a fost îngăduit. Nici împotriva lui Iov n-a putut face nimic, atât timp cât Iov nu i-a acceptat propunerile.

Trebuie să înţelegem că Dumnezeu îi îngăduie existenţa, că are rost în vieţile noastre. Chiar dacă nu-i înţelegem în întregime rostul. Poate că are rostul de a ne încerca credinţa. Poate că are rostul de a ne pune voinţa la încercare. Poate că are rostul de a face din noi oameni responsabili, stăpâni pe voinţa noastră, pe puterea noastră.

Noi suntem fiinţe vii, cu voinţă şi simţire, responsabili de tot ce gândim şi facem. Dumnezeu a lăsat să existe acest control, prin care ne verificăm, aşa cum aurul se verifică prin anumiţi acizi."[69]

Este evident că sunt şi persoane care fiindcă au mare credinţă în Hristos au ajuns să aibă autoritate asupra demonilor. Ortodoxia ştie de mai mulţi sfinţi care au fost făcători de minuni.

Ceea ce ne interesează în acest capitol este faptul că nu poate să existe vindecare de posesie demonică fără de credinţa în Hristos. Paradoxal ne aducem aminte că evreii de la timpul lui Hristos – mai precis fariseii şi cărturarii – susţineau că Hristos este un impostor şi nu are

- putere
- şi autoritate

adevărată peste demoni. Fariseii şi cărturarii susţineau că de fapt Iisus scoate de demoni cu domnul demonilor Belzebut. Aceasta fiindcă ei susţineau că de fapt există un fel de înţelegere între Iisus şi demoni. Ei bine ştim că Iisus respinge acuzaţiile şi de demonstrează falsitatea lor: nu ai cum să scoţi pe demoni cu domnul demonilor fiindcă acest lucru înseamnă că împărăţia demonilor se divine şi se rupe pe sine.

---

[66] Preot Ion Cârciuleanu https://doxologia.ro/predica-la-duminica-v-dupa-rusalii-vindecarea-celor-doi-demonizati-din-tinutul-gadarei-pr-ion (accesat pe 20.06.2024).

[67] A se vedea Radu Teodorescu, *Combatetea demonului amiezii: akedia sau depresia ca lucrare demonică* (Cugir, 2023).

[68] A se vedea Sfântul Atanasie cel Mare, *Viaţa Sfântului Antonie cel Mare* (Bucureşti, 2010).

[69]Preot Ion Cârciuleanu https://doxologia.ro/predica-la-duminica-v-dupa-rusalii-vindecarea-celor-doi-demonizati-din-tinutul-gadarei-pr-ion (accesat pe 20.06.2024).

Despre faptul că diavolul are putere atât cât îi dăm noi părintele oan Cârciuleau spunea: „dacă sufletul e de aur curat, diavolul nu-l atinge. Repet: el are atâta putere, cât îi dăm noi. Cum e diavolul? Învăţătura creştină ne spune că este o fiinţă spirituală. Poate însă, aşa cum îngerii pot apărea uneori în chip trupesc, să apară şi el în chip trupesc.

Tradiţia creştină ne spune că dispune de multe posibilităţi de ispitire, de înşelare. Dar fiind o fiinţă spirituală, lucrează împotriva noastră prin spirit. Adică şopteşte spiritului nostru, şopteşte gândului nostru, şopteşte inimii noastre ce să facem şi cum să facem. E un sfătuitor rău, care prin ispite viclene ne asigură că ne vrea binele. Ne favorizează plăcerile, bucuriile şi ne prezintă răul sub chipul binelui. Orice face, face cu scop rău.

Diavolul este duşmanul binelui, este duşmanul voii lui Dumnezeu, este răul, este păcatul sub toate formele lui.

Dar şi pentru noi cei de astăzi, Evanghelia cu vindecarea celor doi demonizaţi ne pune în faţă cazuri, situaţii, întâmplări asemănătoare pe care le întâlnim permanent. Din observaţiile noastre zilnice, din datele pe care ziarele, diverse reviste, radioul şi televiziunea ni le pun la dispoziţie putem să ne dăm seama că un lucru este absolut sigur: acela că şi astăzi puterea răului este destul de mare, că mulţi demoni ascunşi sub diverse forme, mascaţi în fel şi chip, bântuie, lucrează şi în lumea de azi."[70]

Este un mare adevăr că în lumea noastră sunt mai mulţi demoni care mascaţi ajung să lucreze şi să ne facă mult rău. Aceasta fiindcă există foarte multe naivitate în lumea noastră. Trebuie să ştim că demonii foarte rar lucrează pe faţă. Ei de cele mai multe ori

- se deghizează,
- se ascund,
- se maschează
- şi se camuflează.

Ajungem să îi recunoaştem pe demoni după rezultatul lucrărilor lor care este totdeauna unul nociv şi distrugător.[71]

Este bine să ştim că această carte este despre posesiile demonice dar în general ea se referă la lucrările demonice asupra oamenilor. Ceea ce trebuie să fim convinşi este că trebuie să fim precauţi cu lucrările demonilor. Să ne aducem aminte de ceea ce ne spunea în antichitate Sfântul apostol Petru că diavolul: „umblă, răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită" (1 Petru 5, 8).

În ceea ce priveşte posesia demonică ceea ce trebuie să ştim este că ea nu trebuie să ne obsedeze. Aceasta fiindcă sunt mulţi care fie din

- frică
- sau curiozitate

ajung să fie obsedaţi de demoni.

Iată ce spunea în acest sens tot părintele Ion Cârciuleanu: „ne este dat să auzim sau să vedem adesea oameni schiloditi trupeşte şi sufleteşte de demonul beţiei sau alcoolismului. La câte crime n-a împins acest demon, câte soţii n-au fost aruncate în stradă, câţi copii n-au fost izgoniţi sau torturaţi din cauza patimei beţiei care întunecă mintea celor posedaţi de ea, ca în trecut a celor îndrăciţi din ţinutul Gadarenilor, băgând spaimă în cei din jur.

Câţi nu pleacă urechea la şoaptele ispititoare ale demonului desfrâului sau curviei. Câte căsnicii frumoase n-a destrămat şi continuă să destrame acest demon, câte inimi n-a zdrobit această fiară care, după spusa Sfintei Scripturi, aleargă ca un leu flămând să prindă pe cineva să-l înghită.

Câţi copii abandonaţi, rămaşi ai nimănui, îşi aşteaptă mama sau tatăl ca să-i mângâie. Câţi tineri nu pleacă de acasă de dragul unor trecătoare şi uşoare plăceri ale cărnii, păcate grele, cu atât de grave urmări sociale. Câte dezbinări între fraţi, câte valuri de ură, la câte procese inutile şi înjositoare, la câte vânzări de conştiinţă şi de neam n-a împins demonul lăcomiei de bani.

Pe lângă acestea, astfel de demoni îşi arată colţii şi sub forma unor doctrine păgâne, pierzătoare de suflet, încât propovăduitorii lor sunt numiţi de popor „avocaţi ai diavolului". Împotriva lor toţi creştinii trebuie să ia o atitudine categorică."[72]

[70] Idem.

[71] A se vedea Vasile Andru, *Farmele, legări dezlegări* (Editura Accent print, 2009).

[72] Preot Ion Cârciuleanu https://doxologia.ro/predica-la-duminica-v-dupa-rusalii-vindecarea-celor-doi-demonizati-din-tinutul-gadarei-pr-ion (accesat pe 20.06.2024).

Un lucru pe care mai mulţi sfinţi părinţi l-au spus este că demonii ţin la cei care îi slujesc numai în această viaţă. Aceasta fiindcă dacă cineva ajunge în această viaţă să slujească demonilor ei bine în viaţa de dincolo vor merge cu toţii în iad. Aceasta fiindcă demonii nu sunt fiinţe corecte după cum crede unii.

Părintele Ion Cârciuleanu ne spunea că Biserica este asemenea unei farmacii la care trebuie să apelăm pentru a ne cumpăra medicamente care să ne vindece de bolile demonilor: „Pericopa evanghelică de astăzi ne aduce aminte că Mântuitorul Iisus Hristos a venit să scoată pe aceşti demoni din sufletele în care s-au cuibărit şi împreună cu porcii păcatelor, cum interpretează vechile cazanii, să-i arunce în marea nefiinţei sau, să le limiteze puterea.

Această lucrare Domnul Iisus Hristos o continuă prin Biserica Sa, în care este prezent cu fiinţa şi darurile Sale.

De aceea, Sfinţii Părinţi aseamănă Biserica cu o farmacie. Şi după cum într-o farmacie se găsesc medicamente pentru vindecarea unor boli, la fel şi Biserica pune la dispoziţia fiilor ei, dornici să se vindece sufleteşte, cele necesare în acest scop.

Să ne încredinţăm că, prin Biserica Sa cea una, Sfântă, sobornicească şi apostolească, Iisus Domnul nostru îşi continuă lucrarea Sa de vindecare sufletească, de înlăturare a tuturor demonilor care ne ispitesc în fel şi chip şi adesea pun stăpânire pe fiinţa noastră.”[73]

Este bine să ştim că dacă voim să ştim de demonii ajung să îi posede pe unii ei bine chestiunea este în cele din urmă un mister. De ce? Fiindcă după cum ne putem da seama noi nu cunoaştem

- deplin,
- total
- şi comprehensiv

tot ceea ce are loc în lumea spirituală.

Sunt lucruri din lumea spirituală pe care le ştim dar la fel de bine sunt lucruri care sunt dincolo de noi şi pe care numai Dumnezeu le ştie. De exemplu mai mulţi sfinţi părinţi ne spun că vom ajunge să cunoaştem şi să ştim numele îngerului păzitor numai în viaţa de dincolo după moarte. Aceasta fiindcă după cum ne putem da seama sunt lucruri din lumea spirituală pe care le putem cunoaşte şi mai multe lucruri care ne rămân o taină.[74]

Că Iisus este scăparea noastră în atacul furibund al demonilor ne-o spune tot părintele Ion Cârciuleanu: „Lumea de astăzi stă în faţa atâtor primejdii, din care nu va putea fi scăpată fără ajutorul lui Iisus. Să nu fugim de El, ci să-i facem locaş plăcut în sufletele noastre şi pentru aceasta nici o jertfă nu este prea mare.

Fiecare dorim zile mai bune, mai fericite, dar ele nu vor veni decât atunci când ne vom întoarce, prin pocăinţă sinceră şi adâncă, la viaţă autentic creştină, care este singura salvare din ghearele morţii spirituale prin demonizare, căci numai în felul acesta putem face cunoscută în lume puterea lui Dumnezeu.

Să luăm cu toţii aminte la îndemnul Sfântului Apostol Iacob care zice: „Staţi împotriva diavolului - a răului adică - şi el va fugi de voi. Apropiaţi-vă de Dumnezeu şi El se va apropia de voi” (Iacob 4, 7-8), precum şi la îndemnul Sfântului Apostol Pavel, care de asemenea ne învaţă: „Nu te lăsa biruit de rău, ci biruieşte răul cu binele” (Rom. 12, 21). Amin.”[75]

Este adevărat că ceea ce vor demonii să facă cu noi este să ne aducă la

- disperare
- şi teroare.

Totuşi după cum am spus în faţa demonilor nu suntem singuri. Putem apela la ajutorul lui Hristos ce de multe ori poate să fie primit prin intermediul sfinţilor.

Sfinţii se poate afirma că sunt persoane care au ajuns să depăşească şi să învingă pe demoni şi pentru aceasta ei ne sunt

- repere,
- modele,
- ajutor
- şi exemple.

Sfinţii creştin ortodocşi de multe ori au dus o luptă corp la corp cu demonii şi au ajuns să ştie ce trebuie să facă pentru a îi învinge.

La fel de bine trebuie să ştim că nu există o logică a demonilor fiindcă ei nu sunt fiinţe logice.

---

[73] Idem.

[74] A se vedea Andre Scrima, *Experienţa spirituală şi limbajele ei* (Bucureşti, 2008).

[75] Preot Ion Cârciuleanu https://doxologia.ro/predica-la-duminica-v-dupa-rusalii-vindecarea-celor-doi-demonizati-din-tinutul-gadarei-pr-ion (accesat pe 20.06.2024).

Iată ce spunea în acest sens Sfântul Paisie Aghioritul: „logica, vorbirea împotrivă, invidia, voia proprie, neascultarea, obrăznicia sunt însuşirile diavolului. Potrivit cu măsura în care omul are acestea, primeşte şi influenţa din afară... Însă atunci când sufletul se va curăţi, se va sălăşlui în om Sfântul Duh, care îl va umple de Har.

Multă demonizare există astăzi în lume. Diavolul seceră, deoarece oamenii contemporani i-au dat multe drepturi şi primesc înfricoşătoare înrâuriri diavoleşti. Spunea cineva foarte bine: „Oarecând, diavolul se ocupa de oameni, acum însă, nu se mai ocupă! I-a pus pe drumul lui şi le spune: „Călătorie bună!", şi oamenii călătoresc. Este înfricoşător! Vedeţi, diavolii din ţinutul Gadarenilor au cerut voie de la Hristos ca să intre în porci. Iar aceasta pentru că porcii n-au dat drepturi diavolului să intre în ei. Hristos a îngăduit să intre, ca să fie pedepsiţi israeliţii, deoarece li se interzise să mănânce carne de porc."[76]

Doi preoţi creştin ortodocşi discutau într-o zi.

- Ştii ce?
- Ce?
- Am citit zilele astea pe părinţii deşertului.
- Din Egipt?
- Da.
- Şi?
- Acolo se spune că a fost adus un posedat la un părinte cu viaţa sfântă.
- Pentru a fi vindecat?
- Da.
- Şi?
- Demonul din cel posedat a spus că iese cu o singură condiţie.
- Care?
- Dacă îi va răspunde la o întrebare.
- Ce întrebare?
- Iisus a vorbit de oi şi capre la judecata de apoi.
- Da.
- Demonul a voit să ştie de la părintele pustnic care sunt oile şi care sunt caprele?
- Și ce a spus părintele pustnic?
- Caprele eu sunt, oile, Dumnezeu le ştie.
- Pentru smerenia ta am să ies din acest om.
- A răspuns demonul?
- Da.
- Am mai auzit că demonii nu suportă smerenia.
- Da, pare o posesie simplă.
- Dar nu este nu?
- Nu fiindcă a avea de a face cu demonii nu este niciodată simplu.
- Sigur că nu este.
- Şi totuşi de ce unii sunt posedaţi de demoni?
- Şi alţi nu?
- Da.
- Sunt mai multe ipoteze.
- Care?
- De obicei cei care ajung să fie posedaţi nu au dus o viaţă creştină.
- Sau au fost nepăsători faţă de ea?
- Da.
- Parte cumva logic.
- Însă nu se poate spune că există o reţetă a posesiei.
- Îmi dau seama.
- Aceasta fiindcă lumea demonică este un haos mare.
- Deci brandul demonilor este: HAOSUL.
- Da.

[76] Cuviosul Paisie Aghioritul**,** *Cu durere şi cu dragoste pentru omul contemporan*, Editura Evanghelismos, Bucureşti, 2003, pp. 47-49 apud https://doxologia.ro/prin-pacat-dam-drepturi-diavolului-asupra-noastra (accesat pe 20.06.2024).

- Cred că ai dreptate.
- Totuşi oamenii nu prea cred în posesii.
- Fiindcă sunt naivi.
- Circulă mai multe cazuri de posesie pe internet.
- Mai auzit şi eu un astfel de caz.
- Care?
- La un maslu făcut celor posedaţi ei bine la un moment dat a fost pomenit numele Sfântului Ştefan cel Mare.
- Şi?
- Posedata a spus aşa.
- Ce?
- Nu mai pomenii numele lui fiindcă mult m-a asta cu rugăciunile lui.
- Interesant.
- De ce?
- Fiindcă Sfântul Ştefan cel Mare este foarte contestat.
- Da sunt mulţi care nu cred că este sfânt.
- Cronicarii timpului au scris mai multe lucruri rele despre el.
- Ştii ce?
- Ce?
- Logica sfințeniei nu este tot una cu logica omenească.
- Crezi?
- Da.
- De ce?
- Logica noastră este pătimaşă şi egoistă.
- Fiindcă suntem individualişti?
- Da.
- Nu era conştient de acest lucru.
- Ceea ce trebuie să facem este să fim mai atenţi cu smerenia.
- Fiindcă nu este pe placul demonilor?
- Da.
- Eu nu am avut nici un caz de posesie.
- Roagă-te pe nu ai.
- Aşa este.
- Sunt poate cele mai grele în ceea ce priveşte viaţa duhovnicească.
- Crezi?
- Da.
- De ce?
- Fiindcă demoni nu vor să iese imediat din cei pe care îi posedă.
- Am mai auzit de acest lucru.
- Sfântul Partenie scoate şi el demoni.
- Cum?
- „Zidindu-se biserica, a venit într-una din zile la dânsul un om, având în sine un duh necurat - care de multă vreme locuia într-însul - și nu putea omul acela să gonească diavolul din el. Dar apropiindu-se de omul lui Dumnezeu, adică de Partenie, i-a făcut plecăciune, iar sfântul, cunoscând că într-însul este duhul necurat, nu i-a răspuns; diavolul, tulburându-se în om, a zis sfântului:
- Fiindcă am dorit să te văd, pentru aceea ți-am făcut plecăciune, iar tu de ce nu mi-ai răspuns?.
- Sfântul Partenie i-a zis.
- Ce?
- Iată, m-ai văzut.
- Diavolul a zis: Te-am văzut și te-am cunoscut.
- Grăit-a sfântul: Dacă m-ai văzut și m-ai cunoscut, atunci ieși de la zidirea lui Dumnezeu.
- Zis-a lui diavolul: Rogu-mă ție, nu mă izgoni din lăcașul meu, în care de atâta timp locuiesc.
- Sfântul l-a întrebat: De cât timp locuiești într-însul?.

- Răspuns-a diavolul: Din copilăria lui şi de nimeni nu am fost cunoscut până acum, decât numai de tine care mă izgoneşti, precum văd; iar de mă vei izgoni de aici, unde îmi vei porunci să mă duc?.
- Sfântul i-a zis lui: Îți dau eu un loc unde să mergi.
- Zis-a lui diavolul: Mi se pare că îmi vei zice să mă duc în porci.
- Grăit-a lui sfântul: Ba nu, îți voi da ție un om, în care intrând să locuieşti, dar numai din acesta acum să ieşi.
- Zis-a diavolul: Cu adevărat o vei face aceasta, sau numai grăieşti aşa că să mă scoți de aici?.
- Grăit-a sfântul: „Cu adevărat îți zic că am un om gata, în care, intrând, să locuieşti de vei voi, dar să ieşi din omul acesta degrabă.
- Diavolul, plecându-se la nişte cuvinte ca acestea, cerea să-şi câştige făgăduința de la dânsul. Atunci Sfântul Partenie, deschizându-şi gura, a zis:
- Iată, eu sunt omul, intră şi locuieşte în mine.
- Iar diavolul, ca de foc arzându-se, i-a strigat:
- Vai mie, în bun vas locuind eu, după atâta timp mă izgoneşti. Mare rău îmi vei face de voi intra în tine. Cum voi putea să intru în casa lui Dumnezeu?
- Acestea zicându-le diavolul, a ieşit din om şi s-a dus în locuri pustii şi neumblate, iar omul acela a rămas sănătos, prin darul lui Hristos şi lăuda pe Dumnezeu.[77]

CAPITOLUL 4

NU POATE EXISTA EXORCIZARE FĂRĂ DOMNUL IISUS HRISTOS

Şamanii şi şamanismul susţin că şi ele pot să exorcizeze şi să scoate demoni. „Experienţele şamanismului şi a exorcismului sunt ambele foarte similare, ambele implicând unele acţiuni mistice şi supranaturale din partea individului (şamanului) şi care pot să fie văzute ca forme de vindecare indigene. În acelaşi timp, ambele sunt forme distincte, exorcismul implicând actualul şi perceptul (în cazul bolii psihice) posesia sufletului de un demon sau fantomă care implică forțarea lui de a părăsii trupul. În acelaşi timp ce şamanismul este văzut ca unul în care şamanul ajunge să atingă stadii alterate ale conştiinţei cu scopul de a se întâlnii şi a interacționa cu lumea spiritelor şi a canaliza aceste energii transcendentale în lumea aceasta. Șamanul acționează ca un vindecător, ajungând la stadiul de extaz, în timp ce în exorcism deşi individul este văzut ca un posedat sau ca unul care se află într-un stadiu alterat exorcistul este văzut ca un facilitator şi duce la îndeplinire un ritual pentru client."[78]

Este foarte clar că şamanii sunt unii care pretinde că sunt exorcişti fiindcă ei susţin că pot să alunge demonii din oameni. Acest lucru trebuie să ştim că este destul de reprobabil. Aceasta fiindcă în haosul şi marasmul şamanic lucrurile sunt cât se poate de confuze şi lipsite de evidenţă.[79]

Ca sfinţii creştin ortodocşi au putere peste demoni ne-o spun mai multe întâmplări. Se ştie în acest sens din Grecia cazul unei demonizate care a fost vindecată de moaştele Sfântului Spiridon: „aşa cum ne transmite Nikiforos Theotokis (*Cuvânt despre virtute*, Leipzig, 1766) în Duminica Floriilor, chiar în ceasul în care Sfintele Moaşte ale Sfântului Spiridon erau purtate în procesiune, au adus o femeie demonizată, „care făcea spume şi scrâşnea dinţii şi, deşi era toată legată de mâini şi de picioare, abia doi sau trei oameni puteau să stăvilească furia mişcărilor ei. Faţa ei nu mai avea chip de om, glasul ei era preschimbat şi diferit, fiindcă uneori mugea ca boii, alteori urla precum câinii, iar alteori scâncea ca un prunc mic". De îndată ce au întins-o la pământ şi a trecut pe deasupra ei cinstitul cort cu Sfintele Moaşte, a fost vindecată pe loc, iar ea cu lacrimi de recunoştinţă a căzut şi s-a închinat la picioarele Sfântului mare făcător de minuni, Spiridon."[80]

Este clar că practicile exorciste din alte religii – şi aici am amintit şamanismul sunt unele false. Aceasta fiindcă aceste practici aduc ceea ce am putea spune ca numai un fel ameliorare a posedatului şi nu vindecare deplină a lui.

Se poate ca un şaman prin tehnicile lui să ajungă să țină pentru puţin timp duhurile rele departe de cel posedat însă numai puterea lui Hristos vindecă deplin. Nu trebuie să avem nici o îndoială în acest sens, aceasta fiindcă sunt mulţi care fac orice pentru a se vindeca.

---

[77] https://doxologia.ro/viata-sfantului-ierarh-partenie-episcopul-lampsacului (accesat pe 04.03.2025).

[78] https://dynamicsoftraditionalhealingpractices.wordpress.com/2015/02/20/shamanism-and-exorcism/ (accesat pe 04.03.2025).

[79] A se vedea Mircea Eliade, *Şamanismul şi tehnicile arhaice ale extazului* (Bucureşti, 2014).

[80] https://doxologia.ro/vindecarea-femeii-demonizate-de-catre-sfantul-spiridon (accesat pe 20.06.2024).

Iată ce spunea Sfântul Paisie Aghioritul despre lucrarea demonică: *„- Satana îl luptă oare pe omul care nu face o lucrare fină (subtilă, duhovnicească) întru sine?*

- Satana nu se duce la un om netrebnic, ci se duce la un nevoitor pentru ca să-l ispitească şi să-l netrebnicească. Nu pierde timpul să facă lucrare fină în unul care nu are nici el o lucrare fină. La cel care coase cu acul de cusut saci, trimite un diavol cu ace mari. La cel care face lucrare de mână fină, trimite un diavol care face lucru de mână fin. La cel care face broderie foarte fină, trimite un diavol care face lucrare foarte fină. La cei care fac lucrare brută în ei înşişi, trimite un diavol grosolan. La începători le trimite diavoli începători.

Oamenii care au un suflet sensibil şi au multă mărime de suflet, trebuie să ia aminte, pentru că diavolul îşi bagă coada şi-i face şi mai sensibili, putând să-i aducă la melancolie sau chiar - ferească Dumnezeu! - la sinucidere. Diavolul niciodată nu merge contra, deşi pe noi, oamenii, ne pune să mergem împotriva semenilor noştri şi să ne certăm. Pe cel trândav îl face mai trândav. Îl odihneşte cu gândul: „Te doare capul, n-ai dispoziţie. Nu-i nimic dacă nu te scoli să te rogi". Pe cel evlavios îl face mai evlavios, ca să-l arunce în mândrie, sau îl îmbrânceşte să se nevoiască mai presus de puterile sale, astfel încât să-l istovească şi să-l facă să lase după aceea toate armele lui duhovniceşti, pentru ca mult-nevoitorul de mai înainte să se predea. Pe cel cu inimă aspră îl face şi mai aspru, iar pe cel sensibil, exagerat de sensibil.

Şi vezi atâţia oameni care se chinuiesc din pricina insomniilor şi iau medicamente, unii pentru că au o oarecare sensibilitate, alţii pentru că şi-au zdruncinat nervii lor. Rar poţi vedea un om echilibrat. Oamenii au devenit baterii. Cei mai mulţi sunt ca şi cum ar avea electricitate. Cei care nu se mărturisesc, primesc influenţele diavoleşti, au un magnetism diavolesc, pentru că diavolul are stăpânire peste ei. Puţini sunt oamenii, fie ei băieţi ori fete, ori vârstnici, care au o privire curată. Demonizare! Ştii ce înseamnă demonizare? Să nu te poţi înţelege cu lumea."[81]

Se poate vedea aici că Sfântul Paisie Aghioritul are o vedere de ansamblu a ceea ce înseamnă demonizarea. Nu trebuie să uităm că una vedem noi oamenii simpli în oameni şi alta văd sfinţii. Aceasta fiindcă sfinţii au ajuns să vadă lumea şi pe om aşa cum le vede Dumnezeu. Trebuie să ştim acest lucru şi să îl avem în vedere în zilele noastre când sunt mulţi care cred că tot ceea ce

- cuprind
- şi înţeleg

ei este realitatea finală.

Ei bine lucrurile sunt mult mai vaste fiindcă nu există numai percepţia noastră ci la fel de bine este modul în care Dumnezeu ajunge să vadă lumea şi lucrurile din jur. Ajungem să înţelegem lumea şi realitatea numai dacă ne apropriem mai mult de modul în care le vede Dumnezeu.[82]

Cu privire la existenţa diavolului Sfântul tot Sfântul Paisie Aghirotul spunea:

„- Părinte, sunt unii care spun că nu există diavol.

- Da, şi mie mi-a spus cineva: „Să scoţi din traducerea franceză a cărţii *Sfântul Arsenie Capadocianul,* cele ce se referă la cei îndrăciţi, pentru că europenii nu le vor înţelege. Nu cred că există diavol". Vezi, pe toate le explică prin psihologie. Dacă aceşti demonizaţi din Evanghelie ar fi mers la psihiatri, ar fi fost supuşi la şocuri electrice. Hristos a luat de la diavol dreptul de a face rău. Numai dacă omul îi dă dreptul, poate să facă rău. Când cineva nu are legătură cu Tainele Bisericii, dă drepturi ispititorului şi primeşte o înrâurire diavolească.

- Părinte, cum îi mai poate da cineva drepturi în alt fel?

- Logica, vorbirea împotrivă, invidia, voia proprie, neascultarea, obrăznicia sunt însuşirile diavolului. Potrivit cu măsura în care omul are acestea, primeşte şi influenţa din afară... Însă, atunci când sufletul se va curăţi, se va sălăşlui în om Sfântul Duh, care îl va umple de Har. Dar dacă se va întina cu păcate de moarte, se va sălăşlui în el duhul cel necurat. Iar când nu este întinat cu păcate de moarte, sufletul se află numai sub înrâurirea celui viclean.

(...) Atunci când omul este părăsit de Har, se face mai rău decât diavolul. Pentru că unele lucruri diavolul nu le face, ci numai pune pe oameni să le facă. De pildă, el nu face crime, ci pune pe om să le facă. Şi astfel, oamenii se demonizează."[83]

---

[81] Cuviosul Paisie Aghioritul**,** *Cuvinte duhovniceşti, vol.2: Trezvie duhovnicească*, traducere de Ieroschimonah Ştefan Nuţescu, Ed. a 2-a, Editura Evanghelismos, Bucureşti, 2011, pp. 118-120 apud https://doxologia.ro/felul-care-ne-lupta-diavolul (accesat pe 20.06.2024).

[82] A se vedea Vladimir Lossky, *Vederea lui Dumnezeu* (Sibiu, 1995).

[83] Cuviosul Paisie Aghioritul, *Cu durere şi cu dragoste pentru omul contemporan*, Editura Evanghelismos, Bucureşti, 2003, pp. 47-49 apud https://doxologia.ro/prin-pacat-dam-drepturi-diavolului-asupra-noastra (accesat pe 20.06.2024).

Se poate vedea aici că după Sfântul Paisie Aghioritul lipsa harului lui Dumnezeu din om poate duce la o stare de demonizare. Nu este o stare de demonizare ca fel ca a posedaţilor ci mai mult o stare de răutate în care omul este cumva unit cu demonii şi face tot ceea ce le cer ei. Se ştie în acest sens că mai mulţi propagandişti comunişti din secolul XX au manifestat adevărate stări de posesie demonică atunci când au ajuns să distrugă şi să demoleze mai mult biserici creştin ortodoxe.[84]

Despre lucrările neştiute a lui Dumnezeu părintele Bogdan Chiorean spunea: „Atunci când discutăm despre purtarea de grijă a lui Dumnezeu, suferința inocenților este unul dintre subiectele cele mai provocatoare. Cum se împacă pronia divină cu bolile copiilor? Cum ar trebui să se raporteze un părinte la suferința copilului său bolnav? De ce îngăduie Dumnezeu ca asemenea necazuri să fure copilăria unor nevinovați? Toate acestea sunt întrebări pe care presupunem că le va fi avut și tatăl copilului lunatic.

Chiar dacă ucenicii aveau puterea de a scoate pe demoni, totuşi, Sfânta Scriptură ne prezintă un caz în care aceştia sunt uimiţi de faptul că nu au putut izgoni un diavol dintr-un tânăr. Întrebându-L pe Hristos despre motivul acestei nereuşite, El le răspunde că „acest neam de demoni cu nimic nu poate ieşi, decât numai cu rugăciune şi cu post" (Marcu 9, 29). Vedem aici pentru prima dată faptul că abordarea este una exclusivistă. Mântuitorul este foarte clar când evidenţiază faptul că nu există alte variante terapeutice decât postul şi rugăciunea.

La polul opus, deşi nu (neapărat) contrară, apare psihiatria, ca specialitate medicală destinată analizei, diagnosticării şi vindecării psihicului. Nefiind persoane avizate în teologie, specialiştii din domeniul psihiatriei nu pot pune diagnosticul de demonizat, nici nu pot oferi soluţii viabile pentru o asemenea situaţie. De aceea, manifestările întâlnite în Sfânta Scriptură ei le încadrează într-una dintre cel mai des întâlnite patologii psihiatrice: epilepsie, schizofrenie, tulburare disociativă de identitate sau sindromul descris de Gilles de la Tourette."[85]

Sunt mai mulți care au voit să facă o paralelă dintre bolile psihice și posesie ceea ce este cumva eronat. Aceasta fiindcă trebuie să știm că lucrurile nu trebuie confundate: una este boala psihică și alta este posesie demonică. Sunt lucruri care de multe ori se aseamănă dar nu sunt identice. În acest sens sunt mai multe studii care studiază legături dintre posesie și boli psihică. Ele nu trebuie să fie considerate ca fiind unul și același lucru fiindcă nu sunt.

„Posesia demonică nu este un diagnostic medical sau psihiatric valid. Simptomele descrise de cei care se cred în posesia demonică sunt similare celor asociate unor boli mentale, cum ar fi isterie, manie, psihoză, Sindromul Tourette, epilepsie, schizofrenie sau dedublarea personalității (personalitate multiplă).

În cazurile de dedublarea personalității în care este întrebată personalitatea alternativă asupra propriei identități, 29% se identifică ca demoni.. În plus, într-o forma de monomanie numită demonomanie sau demonopatie pacientul crede că este posedat de unul sau mai mulți demoni.

Iluzia că exorcismul ar funcționa pe oamenii cu simptomele respective este atribuită de obicei efectului placebo și puterii de sugestie. Unele persoane presupus posedate sunt de fapt narcisiste sau suferă de lipsa încrederii în sine și joacă rolul de "persoană posedată" pentru a atrage atenția.

Unii psihiatri văd ritualul exorcismului drept o psihodramă, în acest caz vindecarea izvorând din acceptarea credinței bolnavului conform căreia el/ea este posedat de un duh, pe care psihodrama îl „îndepărtează" din mintea lui/ei printr-un spectacol corespunzător acestei convingeri."[86]

Ceea ce trebuie să ştim este că noi creştinii ortodocşi simpli nu avem prin credinţa noastră putere peste demoni însă Hristos o are şi evident că trebuie să o folosim. Mai de vreme sau mai târziu trebuie să ştim că cu toţii ne vom întâlnii cu forţele oculte ale răului. Fie că este

- o patimă,
- o ispită,
- o încercare
- sau un necaz

ei bine demonii vor ajunge să îşi facă simţită prezenţa în viaţa noastră.

Pentru acest lucru trebuie să fim pregătiţi. Nu trebuie să ignorăm puterea demonilor fiindcă ea poate venii peste noi când ne aşteptăm cel mai puţin.

---

[84] A se vedea Lidia Anania, Cecilia Luminea, Livia Melinte, *Bisericile osândite de Ceaușescu 1977-1989* (București, 1995).

[85] Preot Bogdan Chiorean, Ziarul Lumina https://ziarullumina.ro/teologie-si-spiritualitate/evanghelia-de-duminica/suferinta-lunaticului-boala-sau-demonizare-182762.html (accesat pe 20.06.2024).

[86] https://ro.wikipedia.org/wiki/Exorcism (accesat pe 04.03.2025).

Dar după cum am spus nu trebuie să ajungem la disperare şi depresie atunci când avem de a face cu demonii. Iată ce spunea în acest sens tot părintele Bogdan Chiorean: „conflictul care apare aici între boală şi demonizare, respectiv între cele două variante terapeutice, este dat - iarăşi - de abordarea exclusivistă a unuia dintre participanţii la discuţie. La fel ca şi în cazul conflictului dintre religie şi ştiinţă, şi aici, etiologia nepotrivirilor de idei are la bază o înţelegere superficială a unuia dintre domenii, dacă nu cumva chiar a amândurora. Boala psihică poate să presupună o posibilă demonizare, iar aceasta din urmă pare să o cuprindă, implicit, pe prima, ca formă de manifestare somatică a ei.

Patologia psihiatrică şi neurologică este deosebit de variată. Există ghiduri (DSM IV/V) care încearcă sistematizarea semnelor şi simptomelor în anumite boli, pentru o diagnosticare cât mai rapidă şi un tratament adecvat cât mai precoce. Dintre acestea, una dintre suferințele cele mai discutate este epilepsia. Această afecțiune este o boală neurologică cronică, ce se caracterizează prin crize epileptice recurente, neprovocate. Etimologic, *epi* = de sus, *lambano* = a lovi - de aici au existat unele opinii care considerau epilepsia drept o pedeapsă divină, care „vine de sus". Mai mult, Hipocrate o numeşte *Morbus sacer*, adică „boala sfântă", însă tot el este cel care pune bazele medicinei empirice, stabilind că epilepsia este cauzată unei lipse de aer la nivelul creierului (afirmaţie banală pentru zilele noastre, însă deosebit de importantă pentru bazele medicinei empirice din insula Cos de acum 2.400 de ani)."[87]

Doi creştini ortodocşi discutau într-o zi.

- Ştii ce am aflat zilele acestea?
- Ce?
- Că Sfântul Paisie Aghioritul putea scoate demoni din oameni.
- Chiar?
- Da.
- Cum?
- „Vă aduceți aminte și de acel student care a venit aici mai demult?

- Am diavol înlăuntrul meu, îmi spunea, și mult mă tiranizează. Sufăr mucenicie de la diavol, pentru că mă silește să spun și cuvinte murdare. Am ajuns la deznădejde. Simt că mă presează înlăuntru, că mă strânge când aici, când dincoace.

- Și sărmanul îți arată pântecele, pieptul, coastele, mâinile. Deoarece era foarte sensibil, că să nu-l rănesc, ci să-l mângâi, i-am spus:

- Ascultă, nu ai diavol înăuntrul tău, ci o înrâurire diavoleasca din afară te chinuiește

.- Când am mers în biserică, le-am spus surorilor ce erau acolo să facă rugăciune pentru făptura cea nefericită a lui Dumnezeu, iar eu am luat din altar o părticică din sfintele moaște ale Sfântului Arsenie, m-am apropiat de el și l-am întrebat din nou:

- Unde te strânge și te chinuie diavolul? Unde crezi că se află?.

Mi-a arătat atunci coasta sa.

- Unde? Aici?, l-am întrebat și mi-am lipit palma cu sfintele moaște de coasta lui. Imediat a scos un urlet.

- M-ai ars, m-ai ars! Nu plec… O!… O!… nu plec ! .

Striga, ocăra, spunea cuvinte murdare. Atunci am început să spun în sinea mea:

- Doamne Iisuse Hristoase, Doamne Iisuse Hristoase, alunga duhul cel necurat din făptura Ta, și-l însemnam cu sfintele moaște în chipul crucii.

Iar aceasta s-a făcut timp de douăzeci de minute. După aceea diavolul a început să-l chinuie și să-l arunce la pământ. Făcea tumbe. Costumul său se umpluse de praf. L-am ridicat în picioare. Tremura din tot trupul și făcea mișcări spasmodice puternice. S-a prins de catapeteasmă că să se sprijine. De pe mâinile lui curgea transpirație rece precum este roua de pe câmp. Peste puțin timp a plecat diavolul și s-a liniștit. S-a slobozit și acum este foarte bine."[88]

- Foarte bună întâmplarea.
- Ți-a plăcut?
- Da.
- Deci vezi demonii nu pot suferii pe sfinți.

---

[87] Preot Bogdan Chiorean, Ziarul Lumina https://ziarullumina.ro/teologie-si-spiritualitate/evanghelia-de-duminica/suferinta-lunaticului-boala-sau-demonizare-182762.html (accesat pe 20.06.2024).

[88] Sfântul Paisie Aghioritul https://saccsiv.wordpress.com/2012/07/08/cuviosul-paisie-aghioritul-despre-demonizati/ (accesat pe 20.06.2024).

- Cum a fost Sfântul Paisie Aghioritul?
- Da.
- Şi mai este ceva.
- Ce?
- Modul în care se manifestă posedaţii este modul cum sunt demonii.
- Adică?
- Fiinţe anormale.
- Crezi că demonii sunt fiinţe anormale?
- Da.
- De ce?
- Avem toate motivele să credem acest lucru.
- În ce sens?
- Tot ceea ce vor să facă este răul dincolo de care nu mai există nimic.
- Nu ştiu ce să spun.
- Am auzit de cazul unei posedări de la Mănăstirea Dionisiu din Muntele Athos.
- Recent?
- Întâmplarea a avut loc în anul 1919.
- O este mult de atunci.
- Aşa este.
- Şi?
- Acolo un băiat pe nume Dimitrie Bobotan care a venit în pelerinaj la Athos a început să urle şi să strige ca un apucat dintr-o dată.
- A fost cuprins de un demon?
- Se pare că da.
- Şi?
- Starea tânărului se agrava şi el urla şi se zbătea.
- Şi ce au făcut părinţii?
- Părinţii l-au dus în biserica mănăstirii şi au început să citească la icoana Sfântului Ioan Botezătorul acatistul sfântului.
- A Sfântului Ioan Botezătorul?
- Pe cum se citea acatistul tânărul a început să se liniştească.
- Nu mai spune.
- Ba da.
- Şi?
- La finalul acatistului tânărul era normal şi vindecat.
- A fost o minune a Sfântului Ioan Botezătorul nu?
- Da.
- Nu ştiam de această minune.
- Ştii ce se vede în posesii?
- Nu.
- Nu că cel posedat este anormal.
- Dar ce?
- Că demonii care îl posedă nu sunt fiinţe normale.
- Cred că ai dreptate.
- Demonizaţii ne spun multe despre cum sunt demonii.
- Nebuni şi anormali?
- Da.
- Aşa este.
- Cred că am avut o conversaţie utilă.
- Da.
- Deşi subiectul nu a fost unul dintre cel mai atractiv.
- Asta aşa este.[89]

[89] Monahul Lazăr Dionisiatul, *Povestiri dionisiate*, traducere din limba greacă de Ieroschimonah Ştefan Nuţescu, Schitul Lacu–Sfântul Munte Athos, Editura Evanghelismos, Bucureşti, 2012, pp. 152-154.

Despre diferența dintre boala psihică şi posesie tot părintele Bogdan Chiorean spunea: „Crizele epileptice reflectă activitatea neuronală anormală a neuronilor cerebrali şi sunt împărțite în mai multe categorii. Cele care ne interesează pe noi sunt crizele *petit mal* şi *grand mal*.

Primele apar la copii între 5 şi 15 ani şi se manifestă ca pierderi de conştientă de scurtă durată, cu debut şi sfârşit brusc, însoțite de semne motorii bilaterale: clipit des, masticaţie, mişcări de mâini. Copilul poate manifesta peste 100 de astfel de crize pe zi, ceea ce face ca boala să aibă puternice implicaţii sociale.

Crizele *grand mal* apar la adulţi, la aproximativ 10% dintre bolnavii de epilepsie. Debutul este brusc, în plină stare de sănătate aparentă. Apare mai întâi o contracţie tonică generalizată a muşchilor, pentru aproximativ 10-20 de secunde. Căderea este precedată de un strigăt involuntar, dat de contracţia muşchilor laringelui şi a muşchilor expiratori. Urmează acumularea de secreţii oro-faringiene şi apariţia spumelor caracteristice. Mai apoi urmează faza clinică, de relaxare, alternată cu noi faze tonice şi, în final, faza postcritică, cu cefalee, oboseală şi dureri musculare.

Când se doreşte o dezbatere pe tema aceasta, de obicei răspunsul exclusivist la întrebarea din titlu vrea să fie edificator. În fapt, întrebarea însăşi presupune un anumit soi de exclusivism. Demonizare sau boală psihică? Doar una. Doar cealaltă. Atât una, cât şi cealaltă. Sunt trei variante posibile, care însă nu se exclud reciproc, ci se conțin implicit una în cealaltă."[90]

Este evident că lupta cu demonii nu este uşoară şi în acest sens mai multe povestiri pe care le auzim pe internet şi ziare cu diferire cazuri de posesie ajung să se înfricoşeze. Totuşi trebuie să ne dăm seama că Hristos este cu noi şi nu ne lasă să fim sub puterea demonilor dacă suntem cu adevărat credincioşi.

Zoroastrianismul trebuie să ştim că şi el vorbeşte foarte bine de lucrarea demonilor şi de faptul cum ei ajung să fie exorcizaţi. „în zoroastrianism demonii sunt fiinţe malefice care se opun lui Ahura Mazda şi care caută să aducă haos şi să distrugă lumea. Ei sunt văzuţi ca agenţi ai lui Ahriman, duhul rău şi arhi-nemesisul lui Ahura Mazda. Se crede că demonii sunt vinovaţi pentru mai multe feluri de ispite şi suferinţe din lume.

Sunt mai multe specii de demoni în zoroastrianism fiecare cu mai multe caracteristici şi atribute. Unii demoni sunt asociaţi cu elemente specifice sau fenomene naturale cum ar fi seceta, bolile sau furtunile. Scopul acestor demoni este de a testa credința şi determinarea persoanelor şi de a îi scoate de pe calea dreptății."[91]

Se poate vedea că de existenţa demonilor vorbesc mai multe religii se aceste opinii religioase sunt foarte aproape de adevăr. La fel ca zoroastrinaismul sunt multe alte religii şi curente religioase care cu toate mărturisesc de existenţa demonilor şi lucrarea lor.

Aceasta fiindcă mai multe părţi din adevăr sunt prezenţa în religiile necreştine. De ce este acest lucru posibil? Fiindcă religiile cu toate are ceva din adevărul ortodox.

Iată ce spunea părintele Bogdan Chiorean despre exorcizare: „manifestările tânărului care cade înțepenit, scoate un strigăt, face spume la gură sunt caracteristice - aşa cum am arătat mai sus - epilepsiei. Dacă ar fi vorba însă de epilepsie, ca entitate nozologică tratabilă cu medicaţie, fără a fi prezentă şi demonizarea, atunci ieşirea duhului rău din copil n-ar fi adus vindecarea. Observăm astfel că epilepsia - în acest caz - este una dintre multitudinea de forme de manifestare a demonizării. Duhul rău trebuie să se manifeste într-un fel în individ, altminteri lipsa semnelor şi a simptomelor ar duce la imposibilitatea diagnosticării. Manifestarea poate fi la nivel psihic sau somatic, la fel de bine cum poate cuprinde întregul sistem psihosomatic.

De cele mai multe ori, abordarea teologică evită să utilizeze termenul de epilepsie când vine vorba de episodul cu tânărul în cauză, dintr-o falsă precauţie, ca nu cumva să contrazică referatul biblic ce susţine că este vorba de o demonizare. Faptul că autorii sfinţi, sub inspiraţia Sfântului Duh, nu au precizat cum anume se numea boala respectivă poate fi cauza a cel puţin unuia sau a două motive principale: pe de o parte, atunci nu exista terminologia necesară catalogării unei astfel de afecţiuni, motiv pentru care se descriu detaliat semnele şi simptomele, iar, pe de altă parte, pe evanghelişti nu îi interesează în mod special afecţiunea psihosomatică în sine, ci cauza şi posibilitățile ei de vindecare.

Religia și știința trebuie să conlucreze pentru o abordare complexă și completă, care să privească persoana din punct de vedere holistic, fapt ce va duce la un rezultat eficient și la o creștere a calității vieții persoanelor suferinde."[92]

---

[90] Preot Bogdan Chiorean, Ziarul Lumina https://ziarullumina.ro/teologie-si-spiritualitate/evanghelia-de-duminica/suferinta-lunaticului-boala-sau-demonizare-182762.html (accesat pe 20.06.2024).

[91]https://www.africansahara.org/exploring-the-dark-world-of-zoroastrianism-demons-unveiling-the-malevolent-entities-of-ancient-persia/ (accesat pe 05.02.2025).

[92] Preot Bogdan Chiorean, Ziarul Lumina https://ziarullumina.ro/teologie-si-spiritualitate/evanghelia-de-duminica/suferinta-lunaticului-boala-sau-demonizare-182762.html (accesat pe 20.06.2024).

Dacă tot am vorbit de modul cum văd zoroastrieni pe demonii ar fi cazul să spunem ce cred zoroastrienii despre posesia demonică: „în zoroastrianism posesia demonică are loc atunci când un demon ajunge să țină captivă mintea sau trupului unei persoane. Este o formă de suferință spirituală și de cele mai multe ori este asimilată cu suferința psihică și trupească. Semnele și simptomele posesiei în zoroastrnism pot să varieze, dar ele pot să includă schimbări bruște de comportament, afecțiuni trupești neexplicate și incapacitatea cuiva de a își controla gândurile și acțiunile.

Identificarea și vindecarea de posesie demonică poate să fie un proces extrem de complex în zoroastrianism. De cele mai multe ori implică implicarea unui preot pregătit sau lider spiritual care face mai multe ritualuri sau rugăciuni pentru izgonirea demonului. Posedatul este pus să treacă prin mai multe ritualuri de purificare și pus să se pocăiască pentru a își întării apărerea spirituală și credința pentru a se întării spiritual împotriva influenței demonice."[93]

Se poate vedea aici că zoroastrianismul are o concepție destul de ortodoxă despre exorcism dar ceea ce trebuie să știm este că el nu recurge la Hristos în lupta contra demonilor. Acest lucru nu trebuie să îl uităm. Este foarte important să știm că fără de Hristos demonii nu vor pleca definitiv și total. Aceasta fiindcă numai Hristos are putere peste ei.

Iată ce spunea în acest sens părintele Adrian Agachi: „când eram copii, filmele, cărțile, însăși viața ne arătau adesea biruința binelui în față răului. Era atât un mijloc pedagogic necesar pentru creșterea noastră, cât și o realitate pe care încă aveai ocazia să o întâlnești fățiș. Pe această biruire eternă a binelui în fața răului s-a clădit întreaga Scriptură, întreaga Biserică, întreaga viață creștină. Și pe această bază neclătinată va rămâne lumea chiar și atunci când răul va tinde să acapareze din ce în ce mai mult atenția.

Sfântul Nicolae Velimirovici consideră că primul act al Mântuitorului în misiunea Sa de propovăduire a constat în biruirea celui viclean. „Izgonirea diavolilor din oameni și din locuințele acestora a fost temeiul cel dintâi al Mântuitorului lumii. «Ce împreunare are lumina cu întunericul? Sau ce unire are Hristos cu Veliar?» (*2 Corinteni* 6, 14-15). Nimic nu ajută, nici știința, nici cultura, dacă diavolii sunt lăsați în pace să facă ce vor. Precum nimic nu ajută a uda și a îngriji pomii dacă sunt lăsate omizile a-i mânca și a-i usca. De aceea cea dintâi luptă a lui Hristos după botezul în Iordan a fost cu satana. Mai înainte de a Se arăta oamenilor, El S-a arătat arhipotrivnicului Său" (Sf. Nicolae Velimirovici, *Prin dragostea Ta și noi iubim. 500 de cugetări despre credință, nădejde și dragoste*, trad. de Ionuț și Sladjana Gurgu, București, Ed. Predania, 2021, p. 130). Adesea, Îl regăsim pe Hristos alungând demonii din oameni sau mustrându-i direct pe îngerii căzuți pentru nenumăratele lor fărădelegi și răutăți. Merită reținut acest aspect semnalat de Sfântul Nicolae Velimirovici: Mântuitorul Hristos izgonește puterea răului încă din primele momente ale misiunii Sale pe acest pământ."[94]

Sunt mai multe opinii – mai ales cele new-age – care susțin că în cele din urmă tot ceea ce contează este ca demonii să fie izgoniți și nu ține foarte mult de religia din care faci parte. În acest sens nu se poate spune că există un ritual de exorcizare în dar evident că pentru a lupta împotriva răului se recurge la mai multe tehnici neortodoxe: reiki, bioenergia, cristaloterapia, sacroterapia, acupunctura, cromoterapia, aromoterapia, meloterapia, homeopatia, metoda Feldenkrais, rolfing.[95]

Toate acestea sunt modalități în New Age pentru a lupta împotriva răului ș eventual al îl vindeca pe om de lucrarea și prezența duhurilor rele.

Părintele Adrian Agachi ne spune că de fapt a începe să fac răul este într-un anume fel un proces de demonizare: „de multe ori stăruim în a ne întreba: pentru ce ajung oamenii să facă răul? Răspunsul este cu adevărat înfricoșător: pentru că ajung să-l iubească mai mult decât iubesc binele. Această „demonizare" a omului nu are loc brusc, ci întotdeauna treptat. Prin fiecare gând, prin fiecare acțiune, prin fiecare cuvânt rostit, omul se apropie mai mult de bine sau se îndepărtează de acesta. În timp, pe măsură ce ne maturizăm, ajungem să ne creăm obiceiuri. Unele sunt bune, dar altele sunt rele. Iar pentru cei care au dobândit multe obiceiuri rele, care au acumulat multe răutăți în trecutul lor, prezentul curge adesea într-o direcție greșită. Poate că, uneori, este nevoie doar de pocăința pe care omul păcătos încă nu a cunoscut-o pentru a întoarce viața petrecută în rău într-o existență închinată binelui. Este nevoie de asemenea de smerenie și fapte vrednice de înnoire. Dar când alegerea se cimentează în zona răului, omul își închide pe rând toate ușile către realizarea binelui și ajunge prizonier al celui rău. Tâlcuind momentul Judecății finale a omenirii, Sfântul Nicolae Velimirovici vorbește despre cei care au

[93] https://www.africansahara.org/exploring-the-dark-world-of-zoroastrianism-demons-unveiling-the-malevolent-entities-of-ancient-persia/ (accesat pe 05.02.2025).
[94] Preot Adrian Agachi https://ziarullumina.ro/opinii/repere-si-idei/biruinta-eterna-a-binelui-170837.html (accesat pe 20.06.2024).
[95] https://klaudiastan.wordpress.com/2018/11/30/new-age-o-iluzie-periculoasa-partea-a-iii-a/ (accesat pe 95.03.2025).

ales răul în detrimentul binelui, descriindu-i astfel: „păcătoşii au fost întunecaţi la minte, împietriţi la inimă şi răuvoitori faţă de fraţii lor flămânzi, însetaţi, goi, bolnavi şi închişi. Ei nu au înţeles, cu mintea lor greoaie, că Hristos îi cheamă la milă prin aceşti fraţi ai lor sărmani şi în suferinţă. Inima lor de piatră nu s-a îmblânzit de lacrimile altora. Pilda lui Hristos şi a sfinţilor nu le-a întors răuvoitoarele suflete spre dorirea şi săvârşirea binelui. Şi aşa, fiind fără milă faţă de Hristos cel din fratele lor, au fost fără milă către Hristos din ei înşişi. Au stins cu dinadinsul într-înşii orice gând bun, de cum încolţea; de cum răsărea un simţământ cald în inimă îl smulgeau din rădăcină, ca să fie loc destul pentru gânduri necurate şi pentru hulă; au scos simţămintele înalte şi au pus în loc nemilostivire, pofte, iubire de sine; şi-au înăbuşit orice pornire spre bine - după poruncile lui Dumnezeu - şi au pus în loc setea de a face rău semenilor şi păcatul, ca să mânie pe Dumnezeu. Astfel pe fratele mai mic al lui Hristos din ei - adică pe omul drept din ei - l-au răstignit, l-au ucis şi l-au îngropat; iar întunecatul Goliat dintr-înşii, omul cel nedrept pe care l-au hrănit şi l-au răsfăţat, sau diavolul însuşi, a rămas învingător pe câmpul de luptă" (Sf. Nicolae Velimirovici, *Predici*, trad. de Anca Sărbulescu, Bucureşti, Ed. Ileana, s.a., pp. 126-127)."[96]

Într-un anume fel se poate spune că prin gânduri şi fapte bune omul urcă spre Dumnezeu în timp ce prin gânduri şi fapte rele el se pogoară spre demoni. Această experienţă are loc cu toţi creştinii din toate timpurile şi din toate locurile.

Ceea ce voim să spunem în această carte este că nu trebuie să credem în exorcismele altor religii care sunt făcute nu în numele lui Hristos ci a diferiţilor zei sau spirite. De exemplu în cultul neo-păgân wicca se crede că un zeu pe nume Cernnunos poate scoate demoni din oameni şi din locuri.

Ceea ce se poate vedea este că nu ai cum să scoţi un demon dintr-o persoană dacă nu recurgi la Hristos care ştim că a fost pentru noi un exemplu de exorcizare fiindcă el a scos mai mulţi demoni din mai multe persoane.[97]

Despre faptul că Iisus are putere peste demoni părintele Gheorghe Holbea spunea: „în duminica aceasta, a 23-a după *Pogorârea Duhului Sfânt*, Biserica ne pune în faţă, prin Sfântul Evanghelist Luca, un episod cutremurător, dar plin de înţelesuri duhovniceşti, din lucrarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Evanghelia ne aduce alături de Mântuitorul în Galileia, acolo unde se desfăşoară prima parte a lucrării Sale dumnezeieşti. De altfel, capitolele 8 şi 9 din Evanghelia după Luca descriu încheierea activităţii în Galileia, urmărind să ilustreze adeverirea mesajului pe care Domnul Hristos, Fiul lui Dumnezeu, a venit să-L aducă, anume că Împărăţia lui Dumnezeu este aproape şi că viaţa în această Împărăţie presupune schimbarea principiilor care ritmau până atunci viaţa oamenilor. În acelaşi timp, pe parcursul acestei ultime părţi de activitate în Galileia, Evanghelistul

Luca ilustrează câteva episoade care au drept scop revelarea Mântuitorului drept Împărat, aşezat de Dumnezeu peste această Împărăţie.

Astfel, chiar înainte de episodul relatat de Evanghelia de astăzi, Hristos se arată *stăpân* peste elementele naturii, potolind furtuna de pe lacul Galileii (*Lc* 8, 22-25). După ce porunceşte vântului şi valurilor să se oprească, scoţând la iveală şi puţina credinţă a ucenicilor Săi, Mântuitorul coboară pe ţărm în partea vestică a lacului, locuită de o populaţie păgână. Decizia de a opri pe un teritoriu păgân, profetică în esenţa ei, vrea să arate că Împărăţia pe care Acesta o vesteşte nu se limitează la poporul evreu, aşa cum, probabil, ar fi dorit aceştia. Intrarea pe un teritoriu păgân, gest scandalos pentru orice evreu evlavios, presupunea, în acelaşi timp, întinarea rituală, fiind marcată de evanghelist prin mai multe elemente: existenţa demonilor, a mormintelor şi a porcilor. Cu alte cuvinte, din punct de vedere duhovnicesc, întregul peisaj descris de Evanghelistul Luca se înscrie într-un registru infernal, teritoriul părând a fi sub stăpânirea demonilor. De altfel, chiar demonul, vorbind în numele legiunii care-l stăpânea pe nefericitul om, consideră că ţinutul este proprietatea lui: „Ce ai cu mine, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu Celui Preaînalt? Rogu-Te, nu mă chinui" (*Lc* 8, 28). Altfel spus, „ce cauţi pe teritoriul meu, de ce mă chinuieşti în propria-mi casă?"."[98]

Este evident că exoricismele făcute de Iisus nu pot să fie făcute în alte religii decât în creştinism. De ce? Fiindcă demonii nu ascultă de alţi

- zei,
- spirite
- sau demiurgi.

[96] Preot Adrian Agachi https://ziarullumina.ro/opinii/repere-si-idei/biruinta-eterna-a-binelui-170837.html (accesat pe 20.06.2024).
[97] A se vedea William Cenkner, *Evil and the response of world religion* (Minnesota, 1997).
[98] Preot Gheorghe Holbea, Ziarul Lumina https://ziarullumina.ro/teologie-si-spiritualitate/evanghelia-de-duminica/paradoxul-de-la-gherghesa-dumnezeu-este-marturisit-de-demoni-dar-refuzat-de-oameni-157943.html (accesat pe 20.06.2024).

Sunt mai puţini cei care ştiu că de Halloween copii se îmbracă în diferiţi monştrii sau demoni tocmai pentru a îi speria pe aceşti demoni şi în acest mod să îi alunge. Halloween-ul se vrea un fel de luptă cu demonii dar în cele din urmă nu face decât să îi imite pe demoni şi pentru aceasta creştinismul ortodox respinge Halloweenul ca o sărbătoare ortodoxă. Nu ai cum să ajungi să izgoneşti demoni dacă tu ajungi

- să îi imiţi
- şi să îi copii la indigo.[99]

Tot despre confruntarea Mântuitorului cu puterile demonice părintele Gheorghe Holbea spunea: „puse în context, toate aceste detalii creează o imagine mai amplă, de care este nevoie pentru a putea înțelege gesturile Mântuitorului. Textul scripturistic nu o spune, însă probabil în acel ținut își afla cartierul general o legiune romană (5.000-6.000 de soldați), pentru care populația din acele părți creştea turme mari de porci, ştiut fiind că soldații romani preferau carnea de porc. Pentru oamenii care trăiau în aceste locuri, și care erau, probabil, terorizați de prezența trupelor militare cantonate în vecinătatea caselor lor, turmele de porci aveau o valoare imensă, întreaga lor existență, sau bună parte din aceasta, fiind pusă pe seama creșterii acestora. Pentru acești oameni, porcii reprezentau criteriul unei vieți paşnice în împărăția romană şi erau gata să sacrifice inclusiv viața unui om. Coborând în această parte a lacului, Mântuitorul Hristos face nu doar o minune, o exorcizare, ci săvârşeşte o lucrare misionară, căutând să vestească Împărăția lui Dumnezeu și să exemplifice ce înseamnă să trăiești în ea și celor care se aflau sub puterea demonilor, fiind posedați fie direct, ca demonizatul din Evanghelie, fie indirect, ca populația care-L întâmpină pe Mântuitorul, după vindecare, și care e stăpânită de dorința de avere ce distorsionează realitatea creată."[100]

Doi pelerini la Muntele Athos discutau într-o zi.

- Ştii ce am aflat zilele astea?
- Ce?
- Că Sfântul Paisie Aghioritul putea scoate demoni din oameni.
- Da?
- Da.
- Nu ştiam.
- Ba da.
- Poți să îmi spui și mie un caz?
- Da.
- Te ascult.
- Iată ce spunea Sfântul Paisie Aghioritul.
- Ce?
- „Mi-au adus odată la Colibă un tânăr îndrăcit care spunea mereu rugăciunea. Tatăl lui a fost monah, dar a aruncat rasa și s-a însurat și sărmanul copil s-a născut cu diavol. Așa a iconomisit Dumnezeu lucrurile, ca să primească plata copilul, să se mântuiască și tatăl, și să avem și noi, monahii, ca frână exemple de la monahii care își leapădă rasa și după aceea se chinuiesc. La un moment dat, când l-a apucat diavolul, a strigat ca găina foarte tare:
- "Cot, cot, cot… ".
- - Ce ai pățit?, îl întreb, în timp ce cu mintea spuneam: "în numele lui Iisus Hristos ieși, duhule necurat, din făptura lui Dumnezeu".
- Și eu vreau să plec, a strigat diavolul, deoarece mult mă chinuiește omul acesta, căci spune mereu rugăciunea. Vreau să merg în Pakistan, ca să aflu puțină odihnă!".[101]
- Asta este tot?
- Da.
- Foarte frumos.
- Așa este.
- Nu ştiam că pentru anumite păcate Dumnezeu lasă ca unii demoni să intre în oameni.
- Se poate.

---

[99] A se vedea Phil Phillips, Joan Hakie Robin, *Halloween and satanism* (Starburts, 1987).

[100] Preot Gheorghe Holbea, Ziarul Lumina https://ziarullumina.ro/teologie-si-spiritualitate/evanghelia-de-duminica/paradoxul-de-la-gherghesa-dumnezeu-este-marturisit-de-demoni-dar-refuzat-de-oameni-157943.html (accesat pe 20.06.2024).

[101] Sfântul Paisie Aghioritul https://saccsiv.wordpress.com/2012/07/08/cuviosul-paisie-aghioritul-despre-demonizati/ (accesat pe 20.06.2024).

- Ştiu dar eu nu ştiam.
- Şi se poate ca prin munca pe care un demon ne-o aduce să te mântuieşti.
- Dacă rezişti cu răbdare.
- Înţeleg.
- Şi mai este ceva.
- Ce?
- Cel posedat în momentele în care nu era posedat se ruga.
- Am remarcat.
- Asta se pare că nu i-a plăcut demonului.
- Aşa este.
- Ştiu că posedaţii nu sunt posedaţi tot timpul.
- Nu sunt.
- Deci şi ei pot ajuta procesul de exorcizare?
- Da.
- Dacă vor nu?
- Da.
- Adevărul este că toţi cei posedaţi vor să se vindece.
- Posesia este o stare nefirească.
- Asta am remarcat şi eu.
- Demonul am văzut că imita găina.
- Aşa este.
- De ce?
- Demonicul este şi o lume a ilarului.
- Oare?
- Da.
- Poate ai dreptate.
- Demonii imită lucruri fără noimă.
- De ce?
- Fiindcă ei sunt fără noimă.
- Şi după ce a ieşit demonul a spus că „merge în Pakistan să se răcorească."
- Aşa este.
- De ce?
- Fiindcă Pakistanul este o ţară necreştină.
- Deci demonii nu iubesc ţările creştine?
- Aşa este pare.
- Interesant.
- Este.
- Nu sunt interesat de demoni.
- Ţine-o tot aşa.
- Totuşi când te bântuie nu poţi să fie chiar indiferent faţă de demoni.
- Asta aşa este.
- Deci trebuie să ştii ceea ce este nevoie ca să te ţii departe de demoni.
- Sunt de acord.
- Mă bucur.
- Nu ştiam de acest caz de exorcizare a Sfântului Paisie Aghioritul.
- Sfinţii au putere peste demoni.
- Deplină?
- Şi totală.
- Bine de ştiu.
- Pentru aceasta este bine să apelăm la sfinţi.
- Când nu de dau pace demonii?
- Da.
- Am să ţin minte de acest lucru.[102]

[102]A se vedea Stephen J. Vicchio, *Evil in world religions* (Minneapolis, 2021).

Tot despre confruntarea lui Hristos cu demonii părintele Gheorghe Holbea spunea: „Deși nu apucă să vestească Împărăția cerurilor, odată coborât din corabie, fiind abordat imediat de cel demonizat, Mântuitorul este, aproape instantaneu, mărturisit drept Fiu al lui Dumnezeu de demonul care vorbește prin gura omului. Prin această mărturisire, Evanghelistul Luca scoate în evidență, după potolirea furtunii de pe Marea Galileii, că Iisus Hristos este nu doar stăpân al forțelor naturii, ci este stăpân și peste demoni și că are autoritate asupra lor. Ce s-a întâmplat mai departe este cunoscut: demonizatul a fost vindecat, diavolii primind permisiunea de a intra în turma de porci, evenimentele ulterioare descoperind drama prin care trecea sărmanul om. Faptul că nici porcii (despre care evreii credeau că sunt animale necurate) nu au suportat prezența demonilor și s-au aruncat în mare vorbește despre dezechilibrul pe care răul îl produce în creația lui Dumnezeu, dar și despre incapacitatea omului de a-l sesiza și a i se opune la modul concret. În cazul nostru, discutăm despre bucuria ghergheseniIor de a vedea un asemenea miracol și de a-l ști pe cel demonizat redat comunității din care face parte, dar și despre incapacitatea lor de a sesiza valoarea vindecării și salvării unui om. „Prețul e mult prea mare!”, par a gândi conaționalii celui vindecat, văzând cum turma de porci se aruncă în mare. Aici, mai ales în contextul societății contemporane, poate apărea întrebarea: De ce Iisus a îngăduit paguba? Sfântul Chiril al Alexandriei explică astfel: „[...] Hristos le-a îngăduit lor cele pe care le cereau, pentru ca să învățăm dintre cele petrecute ce fel sunt demonii, cât de cruzi sunt și de fioroși [...]”.

Evanghelia se încheie cu vestea că fostul demonizat stă la picioarele lui Iisus, indicativ clasic al ucenicului, rugându-L să-l ia cu El, după ce conaționalii săi Îl alungaseră. Mântuitorul, însă, îl trimite la cei din comunitatea din care făcea parte, cel vindecat primind misiunea de apostol printre păgânii din ținutul Gherghesenilor. În loc să cadă în genunchi și să aducă mulțumire Domnului că a salvat un suflet, gherghesenii jelesc pierderea porcilor! În loc să-L roage să le fie oaspete (asemenea samaritenilor descriși în Evanghelia după Ioan 4, 40-42), Îl roagă să plece cât mai repede.”[103]

CAPITOLUL 5

CONFUZIA EXORCIȘTILOR: DE CE SUNT ÎN LUME MAI MULȚI EXORCIȘTI CARE NU CRED ÎN IISUS?

Istoria religiilor este plină de
- ritualuri,
- ceremonii
- practici
- și superstiții

cu privire la izgonirea duhurilor rele. De la religiile primitive și până la religiile animiste sau woodoo ei bine mai toate aceste religii vorbesc de modalități de a izgonii duhuri rele.[104]

La fel de bine religiile animiste vorbesc și ele de izgonirea duhurilor rele: „frica pătrunde și poate controla, pe întreaga durată a vieții cuiva, chiar și viețile oamenilor educați, fiindcă aproape orice poate aduce mânia vreunui spirit asupra unei persoane. Aceste spirite trebuie mereu îmblânzite pentru a nu se mânia, dar mai sunt chemate și pentru a aduce bunăstarea sau blestemul asupra cuiva. Deoarece spiritele pot locui și obiectele neînsuflețite, deseori ceea ce pare inocent, cum ar fi un cuțit găsit în apropierea casei cuiva, poate provoca teamă. Ar putea însemna că persoana a fost blestemată. Oamenii caută protecție prin brățări speciale sau alte obiecte, numite fetișuri, primite de la un vraci. Mulți animiști care devin creștini continuă să cheme spiritele pentru a obține ajutor practic fiindcă uneori misionarii occidentali i-au lăsat cu impresia că Dumnezeul din Biblie oferă doar mântuire spirituală într-o altă lume. Atunci când se îmbolnăvesc, misionarii îi trimit la doctor; pentru problemele agricole sau cu vitele sunt trimiși la fermier. Dar ei se duc la vraci și la spiritele lor pentru a primi ajutor practic.”[105]

Slavii mai înainte de a se încreștina credeau în Perun care era un zeu ce asemenea lui Thor la vikingi ajungeau de scotea sau izgonea duhurile rele din oameni. Se spunea despre Perun că este un zeu înalt și puternic

[103] Preot Gheorghe Holbea, Ziarul Lumina https://ziarullumina.ro/teologie-si-spiritualitate/evanghelia-de-duminica/paradoxul-de-la-gherghesa-dumnezeu-este-marturisit-de-demoni-dar-refuzat-de-oameni-157943.html (accesat pe 20.06.2024).
[104] A se vedea Andrei Drăgulinescu, *Lumea nevăzută a duhurilor* (Editura Agaton, 2023).
[105] https://ro.wikipedia.org/wiki/Animism (accesat pe 05.03.2025).

şi cu barba roşie şi era înarmat cu o secure sau un ciocan cu care alunge aceste duhuri rele. Avem la slavi un zeu exorcist care asemenea lui Hristos putea să izgonească duhurile rele.[106]

La fel de bine trebuie să ştim că una dintre cele mai mari sărbători ale hinduismului (India şi Nepal) este sărbătoarea lui Durga Puja. Ce se sărbătoreşte în această zi? Ei bine se sărbătoreşte victoria zeiţei Durga împotriva demonului Mahishasura. Mahishasura este un de demon cu formă de bou. E bine aceste demon şi acoliţii lui au început să ducă un război împotriva duhurilor bune (devas). Prin mai multe procedee magice Mahishasura a ajuns să câştige capacitatea ca nici un om să nu îl poate ucide. În luptele dintre devas (duhurile bune) şi demoni (asuras) duhurile bune conduse de zeiţa Indra au fost înfrânte de demonul Mahishasura. Înfrânte, duhurile bune (devas) s-au adunat pe munţi unde a avut loc un fel de proces mistic prin care forţele tututor duhurilor bune s-au unit în a nouă zeiţă pe nume Durga. Nou născuta zeiţă Durga a dus un război împotriva lui Mahishasura şi a demonilor lor pe care i-au înfrânt. Ei bine ziua înfrângerii acestor demoni a ajuns să fie numită în India şi Nepal Durga Puja, adică sărbătoarea lui Durga.[107]

Ceea ce se poate vedea aici din acest mit al zeiţei Durga este că concepţia hindusă despre demoni şi exorcism este

- ilară,
- neserioasă
- şi în cele din urmă mincinoasă.

Despre faptul că de multe ori în faţa puterii lui Hristos şi noi oameni avem o atitudine de respingere la fel ca gherghesenii ne-o spus tot părintele Gheorghe Holbea: „acest episod relatat de Evanghelistul Luca poate părea irelevant pentru epoca noastră sau ne poate pune într-o mare dilemă. Este omul societății moderne asemenea gherghesenilor? Care sunt valorile pe care le slujim? Căror „dumnezei" ne închinăm? Ce sacrificii aduce omul modern pentru a rămâne în grațiile propriului idol? Timp, efort, libertatea celor din jur, viața aproapelui?! În fond, indiferent de societate sau de cultură religioasă, divinitățile trebuie „hrănite" prin jertfele aduse de oameni. Spre deosebire de vremea Mântuitorului, demonii societăților postmoderniste se doresc a fi mai invizibili ca niciodată, dar la fel de pregătiți să-i înșele pe oameni, sugerându-le că a avea este totuna cu a exista.

Bani, putere, confort, lenevie, distracție... și lista patimilor în care sunt deghizați demonii poate continua. De altfel, Părinții Bisericii nu vorbeau despre lăcomie, iubire de arginți, desfrânare etc., ci despre duhul lăcomiei, duhul iubirii de arginți sau duhul desfrânării, luând în considerare tocmai această cultură duhovnicească a Antichității târzii și începutului de Ev Mediu în care lumea duhului reprezenta fundamentul și țesătura invizibilă din spatele fenomenelor naturale. Este ceea ce Sfântul Apostol Pavel le spune efesenilor: „Căci lupta noastră nu este împotriva trupului și a sângelui, ci împotriva începătoriilor, împotriva stăpâniilor, împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutății, care sunt în văzduh" (*Ef* 6, 12). În toți acești idoli își pun mulți dintre oamenii moderni nădejdea, pentru că, trebuie reținut, diavolul are asupra omului doar atâta putere cât îi este oferită de om. Cu alte cuvinte, ajunge să fie stăpânit de diavol acela care îi cedează stăpânirea asupra sa. Un om aflat într-o stare pătimașă nu va mai reuși să se stăpânească pe sine în fața provocării aduse de patimă. Și astfel, propria libertate ajunge să fie jertfită pe altarul unui idol care promite nemurirea, dar care nu poate oferi decât o supraviețuire meschină și o palidă plăcere de moment."[108]

Istoria religiilor evident că este cât se poate de confuză cu privire la cum pot să fie

- izgoniţi,
- alungaţi
- şi distruşi demonii.

Trebuie să ştim că demonii iasă din iad numai cu acordul lui Dumnezeu. De ce îngăduie Dumnezeu un astfel de lucru este o taină. Un posibil răspuns este că asemenea lui Hristos în pustia Carantaniei demonii au libertatea de a ne ispitii. Trebuie să ne ţinem tari şi să nu

- cădem,
- să nu le lăsăm pradă,
- să nu cedăm
- şi să nu urmăm

[106] https://ro.wikipedia.org/wiki/Mitologie_slav%C4%83 (accesat pe 05.03.2025).
[107] https://en.wikipedia.org/wiki/Mahishasura (accesat pe 05.03.2025).
[108] Preot Gheorghe Holbea, Ziarul Lumina https://ziarullumina.ro/teologie-si-spiritualitate/evanghelia-de-duminica/paradoxul-de-la-gherghesa-dumnezeu-este-marturisit-de-demoni-dar-refuzat-de-oameni-157943.html (accesat pe 20.06.2024).

demonilor.

Ceea ce ne spune părintele Gheorghe Holbea este că atunci când este cu Dumnezeu omul iubeşte pe toată lumea şi pe toţii oamenii. Când ajunge să intre sub influenţa demonilor ei bine omul se iubeşte numai pe sine: „pentru creştini, existenţa este mai presus de simpla acumulare de orice natură. Ea presupune legătură, comunicare şi, eventual, relaţie de iubire. În ultimă instanţă, raţiunea de a fi a omului este aceea de a căuta cu înfrigurare, chiar dacă deseori fără să conştientizeze, sursa existenţei sale, adică pe Dumnezeu, iubirea absolută. De aceea, bucuria existenței umane este de a iubi și de a fi iubiți. Doar că, de foarte multe ori, sub influența duhurilor întunecate, omul ajunge să se iubească doar pe sine. În loc să se dăruiască pe sine pentru a se îmbogăți, ajunge să confunde puterea iubirii cu iubirea de putere. Și toate acestea pentru că nu înțelege, asemenea personajului dostoievskian Stavroghin, din romanul *Demonii*, iubirea infinită a lui Dumnezeu. Imposibilitatea acestuia de a depăşi izolarea, prilejuită de orgoliul său demonic, creează ruptura între el şi Dumnezeu. Asemenea omului modern, Stavroghin devine torturat de conştiinţa iubirii neîmplinite, acesta fiind condamnat la infern din cauza neputinţei de a iubi, acceptând doar o existenţă teoretică, raţională a lui Dumnezeu, fără să facă experienţa unirii cu Dumnezeu prin iubire."[109]

O altă ilaritate cu privire la raportul dintre demoni şi zei este relaţia zelului viking Thor cu fratele lui malefic zeul Loki. Thor şi Loki de sunt fraţi dar sunt cât antagonici şi de Thor de mai multe ori are menirea de a îl exorciza pe fratele lui Loki. Se poate vedea aici că vikingi aveau o concepţie cât se poate de

- ciudată,
- străină,
- naivă
- şi ilară

despre exorcism.[110]

Părintele Gheorghe Holbea spunea că trebuie să fim atenţi la exorcismelele lui Iisus fiindcă ele trebuie să ne menţină într-o stare de atenţi şi trezvie cu privire la sufletul nostru şi la posibila lui înrăire (demonizare): „Evanghelia de astăzi ne învață, mai ales în vremurile tulburi pe care le trăim de câteva luni încoace, că aceia care se încred în Hristos trebuie să-L mărturisească pe Acesta, fără frică sau jenă. Este nevoie nu doar de credință lăuntrică, ci mai ales ca acea credință să fie vizibilă, să fie rostită. Comportamentul nostru este cel care atestă tăria credinței noastre. Diavolul, prin omul demonizat, a căzut la pământ și i s-a închinat așa cum o face supusul împăratului. Cade la pământ și recunoaște autoritatea lui Hristos. Spre deosebire de acesta, conaționalii lui sunt uimiți de puterea lui Hristos, însă Îl invită să le părăsească teritoriul.

Vindecarea demonizatului ne învață, totodată, cum spunea părintele Nicolae Steinhardt, să fim tot timpul conștienți de posibila demonizare a sufletului nostru. Lumea și natura desfigurată oferă, la tot pasul, motive de atașament față de lucruri care nu pot împlini dorul pe care omul îl are după Creatorul său. Curios fapt! Evanghelia începe cu un om posedat de demon și se termină cu mai mulți oameni posedați de propriile lor posesii. Începe cu un bolnav, puternic posedat de demonii mâniei, răzbunării, tristeții, și se încheie cu fostul bolnav care vrea să rămână alături de Domnul Hristos, însă și cu oamenii aparent sănătoși care preferă să rămână cu porcii. Iar experiența de zi cu zi ne arată că devenim ceea ce păstrăm aproape de noi. Dacă vrem să rămânem cu Domnul, ne vom împărtăși de Trupul și Sângele Lui și ne vom face asemenea Lui. Dacă preferăm bunurile limitate, de orice natură, fără discernământ, ne vom transforma în ceea ce consumăm și vom ajunge să fim robi ai instinctelor animalice, care vor deveni mai posesive și mai nemiloase pe zi ce trece. Să-L rugăm pe Dumnezeu să ne dea putere să fim alături de El în toate zilele vieții noastre! Amin!"[111]

Lumea nevăzută a duhurilor evident că a produs mai multe semne de întrebare oamenilor care din nefericire au voit

- să o controleze,
- să o manipuleze
- să o stăpânească
- şi să o adapteze

la propriile interese mai mult sau mai puţin meschine.

---

[109] Idem.

[110] https://ro.wikipedia.org/wiki/Loki (accesat pe 05.034.2025).

[111] Preot Gheorghe Holbea, Ziarul Lumina https://ziarullumina.ro/teologie-si-spiritualitate/evanghelia-de-duminica/paradoxul-de-la-gherghesa-dumnezeu-este-marturisit-de-demoni-dar-refuzat-de-oameni-157943.html (accesat pe 20.06.2024).

În acest sens în magia albă şi la fel de bine în cea neagră se vorbeşte foarte clar că în urma unor rituri sau invocaţii magice vrăjitorul poate controla demoni sau îngeri după bunul plac pentru scopurile lui. Sunt din ce în ce mai multe cărţi de magie care ne spun cum putem să îi controlăm pe îngeri şi să îi facem să ne îndeplinească dorinţele noastre.

Despre care trebuie să fie atitudinea noastră cu privire la aceste lucruri ne-o spunea cuviosul părinte Ilie Cleopa de la Mănăstirea Sihăstria: „când omul va avea credinţă dreaptă şi tare, unită cu fapte bune şi mai ales cu rugăciune şi post, unul ca acela poate, cu ajutorul lui Dumnezeu, să facă minuni mari şi să primească de la El tot ce va cere, spre folosul sufletului lui şi al altora.

Dar să luaţi aminte că nu toată credinţa este bună, ci numai credinţa cea dreaptă, ortodoxă, unită cu faptele cele bune. Numai rugăciunile şi posturile rânduite de Biserica dreptmăritoare sunt bune, iar rugăciunile şi posturile pe care le fac păgânii, sectanţii şi ereticii sunt urâciune înaintea lui Dumnezeu pentru că nu se fac după îndreptarul credinţei apostolice. Sfântul Apostol Pavel ne arată că, cel ce nu se luptă după lege, nu se încununează (II Timotei 2, 4-5). Numai cel ce slujeşte lui Dumnezeu în adevăr şi lucrează toate faptele cele bune după dreapta credinţă şi spre slava lui Dumnezeu poate să dobândească mântuirea sufletului său (I Corinteni 10, 31). Altfel, toate posturile şi rugăciunile noastre devin urâciune înaintea lui Dumnezeu (Isaia 1, 11-15).

Aşadar, fraţii mei, fiţi cu mare luare-aminte şi să nu vă luaţi după cei rătăciţi de la dreapta credinţă, cărora li se pare că vor dobândi mântuirea sufletelor lor, fără a asculta de Biserica lui Hristos. Auziţi ce spune Sfântul Efrem Sirul: „Când mintea omului va părăsi dreapta credinţă, toate faptele sale cele bune nu mai sunt de folos". Iar Sfântul Ioan Damaschin, arătând acelaşi lucru cu alte cuvinte, zice: „Binele nu este bine când nu se face bine" (Filocalia 4)."[112]

Un pustnic discuta cu ucenicul lui.

- Părinte aş vrea să vă întreb ceva.
- Ce este fiul meu?
- Chiar au sfinții putere peste demoni?
- Da.
- Cum?
- Cu harul lui Dumnezeu.
- Şi de unde ştim mai bine aceste lucru.
- Din mai multe surse.
- Cum ar fi?
- Se vede că nu ai citit viețile sfinților.
- Nu încă.
- Viața Sfântului Trifon ai citit-o?
- Nu cred.
- Sfântul Trifon a trăit pe vremea împăratului roman Gordian care a ajuns la conducerea Romei în anul 294.
- Nu ştiam.
- Gordian era păgân.
- Îi persecuta pe creştini?
- Nu.
- De ce?
- Fiindcă era un împărat bun.
- Și?
- Gordian avea o fiică pe nume Gordiana.
- Înțeleg.
- Gordiana era frumoasă şi înțeleaptă dar de la un timp a început să aibă probleme.
- Ce probleme?
- A intrat diavolul în ea.
- Cum?
- O arunca în foc şi apă ca să o piardă.
- Nu se poate.

[112]Ilie Cleopa, Predici la duminicile de peste an, Ziarul Lumina https://ziarullumina.ro/teologie-si-spiritualitate/evanghelia-de-duminica/un-om-stapanit-de-betie-si-desfrau-este-un-om-posedat-de-diavoli-54295.html (accesat pe 20.06.2024).

- Ba da.
- Și?
- Împăratul şi împărăteasa erau foarte trişti pentru fiica lor.
- Îmi dau seama.
- Totuşi o rază de speranță a venit.
- Ce rază?
- Într-o zi demonul din Gordiana a strigat aşa.
- Cum?
- Nimeni nu va putea să mă izgonească de aici, decât numai tânărul Trifon!
- Și ce a făcut împăratul?
- A dat ordin să fie găsit acest tânăr Trifon.
- Și unde era el?
- În Frigia în satul Campsala.
- Și ce făcea acolo Sfântul Trifon?
- Fiindcă avea numai 17 ani păştea gâştele.
- Și ce a urmat?
- Trifon a fost adus la Roma.
- Și?
- Pe cum se apropia Trifon de Roma diavolul a început să strige.
- Ce?
- Nu pot să locuiesc aici mai mult, că aproape este Trifon care, după trei zile, va sosi și nu pot să rabd mai mult.
- Și?
- După aceasta demonul a ieşit din Gordiana.
- Ce frumos.
- Împăratul Gordian i-a cerut lui Trifon dacă este posibil să le arate pe demonul care i-a posedat fiica.
- „Atunci, sfântul a petrecut în post și în rugăciune șase zile și a primit de Sus mai mare și mai puternică stăpânire peste duhurile cele necurate.
- Și ce a urmat?
- A șaptea zi, răsărind soarele, a mers împăratul la fericitul Trifon cu suita sa, vrând să vadă pe diavol cu ochii lui. Sfântul Trifon, plin de Duhul Sfânt și cu ochii minții privind pe nevăzutul duh, i-a zis:
- – Ție îți grăiesc, duhule necurat, în numele Domnului meu Iisus Hristos, arată-te înaintea celor ce sunt aici și le descoperă chipul tău cel nerușinat, apoi spune-le neputința ta!
- Deci, îndată s-a arătat diavolul înaintea tuturor, în chip de câine negru, având ochii ca de foc și capul plecat spre pământ. Atunci îl întrebă sfântul:
- – Cine te-a trimis aici, demone, ca să intri în această fecioară? Pentru ce ai îndrăznit a intra în cea creată după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, singur fiind, fără de chip, neputincios și plin de toată rușinea?
- Răspuns-a diavolul:
- – Sunt trimis de tatăl meu, care este începător a toată răutatea. El se numește Satana și locuiește în iad; el mi-a poruncit să chinuiesc pe fecioara aceasta.
- Apoi l-a întrebat sfântul iarăși:
- – Cine v-a dat vouă putere să îndrăzniți spre făptura lui Dumnezeu?
- Diavolul, deși nu voia, dar fiind silit de puterea cea nevăzută a lui Dumnezeu, a spus adevărul în auzul tuturor:
- – Noi nu avem putere asupra celor ce cunosc pe Dumnezeu și care cred în Hristos Fiul, Unul născut, pentru care Petru și Pavel au murit aici. De aceea, noi cu frică fugim afară numai când vom avea voie să-i aducem cuiva ispite ușoare. Dar asupra celor ce nu cred în Dumnezeu și în Fiul Său și asupra celor ce umblă în toate poftele lor, făcând lucrurile cele plăcute nouă, asupra acelora luăm stăpânire, ca să-i chinuim pe ei. Lucrurile cele plăcute nouă sunt acestea: închinarea la idoli, hula, desfrânările, farmecele, zavistia, uciderea și mândria. Cu aceste lucruri și cu cele următoare lor, înfășurându-se oamenii ca în niște lanțuri, se înstrăinează de Dumnezeu, Ziditorul lor, și de bunăvoie se fac prieteni nouă și împreună cu noi vor lua chinurile veșnice.

- Auzind acestea, împăratul și cei ce erau împreună cu el s-au umplut de spaimă și mulți, lepădându-se de păgânătate, au crezut în Hristos, iar credincioșii s-au întărit în credință și au preamărit pe Dumnezeu.
- Interesant.
- Sfântul Trifon a poruncit diavolului să se ducă în mijlocul focului din iad; apoi, diavolul a pierit. Împăratul, dând multe daruri sfântului, l-a liberat cu pace la locaşul lui, însă sfântul tot ceea ce a luat de la împărat a dăruit săracilor pe drum şi întorcându-se în patria sa singur, se îndeletnicea în lucrurile cele obişnuite lui, tămăduind bolnavii şi plăcând lui Dumnezeu prin viața cea sfântă şi neprihănită."[113]

Avem mai sus un caz de exorcizare făcut de Sfântul Trifon de care mai puţină lume ştie. Trebuie să fim conştienţi de puterea specială a sfinţilor care sunt aleşii lui Dumnezeu. Putem vedea că Dumnezeu l-a ales pe Sfântul Trifon destul de tânăr şi acesta încă de la vârsta de 17 ani putea izgonii demoni.[114]

Ceea ce este clar este că puterea şi autoritatea de a scoate şi alunga demoni nu o are oricine. Trebuie să fie un ales al lui Dumnezeu în acest sens; o persoană cu multă

- experienţă,
- credinţă,
- pricepere
- şi tărie.

Vechii egipteni trebuie să ştim că şi ei erau conştienţi de prezenţa şi lucrarea demonilor şi istoria religiilor a găsit mai multe ritualuri prin care se separa că aceste fiinţe malefice sunt ţinute la distanţă şi sunt lăsate să se apropie de oameni şi să le facă rău. În acest sens egiptenii aveau un ritual pe care ei în denumeau heka. Heka era termenul egiptean pentru magie. Era vorba de o magie care putea să ţină duhurile rele la distanţă. Ce era heka? Heka era o energie supra-naturală posedată de zeii egipteni.[115]

Ceea ce este şi mai interesant este că deşi egiptenii au considerat heka o energie capabilă să ajute pe om împotriva răului în cele din urmă ea va devenii un zeu în sine, deci zeul Heka. Se poate vedea din acest concept cât de volatilă era concepţia vechilor egipteni despre exorcizare care de la energie a binelui ajuns să fie un zeu în toată regula.[116]

Grecii antici trebuie să ştim că şi ei aveau ritualuri şi credinţe prin care se credea că sunt alungate duhurile rele. În acest sens ei foloseau mai multe talismane şi amulete (mai ales pentru protecţia copiilor) cu scopul de a proteja şi alunga duhurile rele. Se poate spune că şi aici a existat un fel de proto-ritual de exorcizare.

Se poate vedea aici cât de departe sunt aceste ritualuri antice de cel ortodox în ceea ce priveşte alungarea demonilor. Părintele Lucian Farcaşiu spunea despre exorcisme: „exorcismele sunt rugăciuni de alungare a lucrării vrăjmaşului sau a diavolului, care a pus stăpânire pe o persoană, de regulă ca o consecinţă a unor păcate foarte grele, pentru care nu s-a făcut pocăinţă şi nu s-a împlinit un canon pe măsură, neprimindu-se din această pricină nici iertarea de la Dumnezeu.

În trecutul Bisericii exista o categorie specială a clerului bisericesc inferior, numită exorcişti, care aveau ca atribuţie tocmai exorcizarea unor astfel de persoane posedate de cel rău şi a catehumenilor care urmau să primească Taina Sfântului Botez - pentru aceştia din urmă, rânduiala exorcizării fiind o treaptă necesară în vederea primirii Tainei Botezului.

Astăzi, exorcismele sau dezlegările, alcătuite de Sfântul Vasile cel Mare şi de Sfântul Ioan Gură de Aur, pot fi citite de orice preot duhovnic, însă numai cu pregătirea necesară, care impune post, rugăciune şi împărtăşirea cu Sfintele Taine.

Rugăciunile de exorcizare se citesc însă numai atunci când situaţia o impune, adică atunci când avem de-a face cu persoane demonizate, care se manifestă ca atare, hulind şi blasfemiind tainele şi lucrarea lui Dumnezeu. Ele nu sunt rugăciuni bune pentru orice nevoie, menite să rezolve probleme dintre cele mai diverse, precum: reuşita în afaceri, dezlegarea farmecelor sau a blestemelor, dobândirea sporului material în casă etc. Scriem lucrul acesta pentru că, de foarte multe ori, creştini din biserică solicită citirea acestor rugăciuni pentru probleme banale sau care nu ţin de rânduiala şi de împlinirea voii lui Dumnezeu în viaţa lor. Exorcismele nu au acest scop şi de ele nu trebuie uzat pentru astfel de probleme. Alcătuirea lor de către Sfinţii Părinţi ai Bisericii (Vasile cel Mare şi Ioan Gură de Aur) a avut în vedere situaţii foarte clare, în care persoane anumite se manifestau ca fiind stăpânite

113 Din Vieţile sfinţilor creştin ortodocşi pe data de 1 februarie de prăznuirea Sfântului Trifon.
114 A se vedea *Sfântul Trifon aducătorul de belşug* (Editura Ortodoxia, 2017).
115 https://en.wikipedia.org/wiki/Heka_(god) (accesat pe 06.03.2025).
116 https://en.wikipedia.org/wiki/Apotropaic_magic (accesat pe 06.03.2025).

de lucrarea diavolului, exorcismele fiind alcătuite tocmai pentru a-i elibera pe aceşti stăpâniţi de sub puterea celui rău, prin lucrarea şi mila lui Dumnezeu."[117]

Prin urmare în creştinismul ortodox cele mai puternice rugăciuni de exorcizare sunt cele ale Sfântului Vasile cel Mare şi ale Sfântului Ioan Gură de Aur. Evident că exorcisme se fac la fel de bine la botez. Însă cele două exorcisme sunt unele care sunt făcute pentru situaţii speciale când cineva ajunge să intre sub posesie unui duh rău.[118]

Ceea ce trebuie să ne dăm seama este că antichitatea era foarte superstiţioasă: „contemporanii lui Platon şi Socrate plasau păpuşi woodoo pe morminte şi praguri… Cicero a zâmbit de un coleg care susţinea că şi-a pierdut memoria în urma unui ritual magic, Pliniu cel Bătrân spunea că toată lumea se temea să cadă pradă vrăjilor."[119]

Antichitate era plină de demoni care de cele mai multe ori variau şi cele mai adesea un demon mediat se preschimba într-un zeu. Am văzut acest lucru cumva în religia egipteană.

Cu privire la cum trebuie să fie citite rugăciunile de exorcizare părintele Lucian Farcaşiu spunea: „de asemenea, creştinii trebuie să ştie faptul că nu este bine ca aceste rugăciuni de exorcizare să se citească în comun, adică pentru mai multe persoane în acelaşi timp, din cel puţin două motive. În primul rând, nu toţi cei care stau la citirea dezlegărilor sunt demonizaţi, aşa încât să fie necesar să participe la o rânduială de exorcizare. În al doilea rând, citirea dezlegărilor se face cu o pregătire prealabilă (post, rugăciune, spovedanie şi împărtăşirea cu Sfintele Taine) nu numai de către cel care citeşte aceste rugăciuni, adică de către preot, ci şi de către cel pentru care ele se săvârşesc. Or, de foarte multe ori, cei care doresc sau solicită să li se citească aceste rugăciuni nu vin pregătiţi şi aşezaţi într-o rânduială de vieţuire creştinească, ceea ce poate aduce tot felul de ispite şi pătimiri de la diavol în viaţa lor.

Tocmai de aceea, exorcismele sunt slujbe individuale, care trebuie citite doar persoanei care este posedată de diavolul şi numai atunci când se constată o astfel de stăpânire demonică, persoana aceasta pregătindu-se mai dinainte prin post, rugăciune, spovedanie şi măcar şederea la săvârşirea Sfintei Liturghii, dacă nu se poate împărtăşi cu Sfintele Taine, în cazul în care n-a primit această dezlegare la Taina Spovedaniei de la preotul său duhovnic.

În concluzie, Dezlegările sau Molitfele nu sunt rugăciuni pentru orice nevoie din viaţa omului, ci ele au un scop bine determinat, fiind folosite numai pentru persoanele care sunt stăpânite de lucrarea vrăjmaşului, citirea lor trebuind făcută numai cu pregătirea prealabilă."[120]

„Popoarele din Orientul Mijlociu au crezut din toate timpurile – şi încă mai cred – că lumea este plină de duhuri invizibile care zboară prin aer sau trăiesc în copaci, în case, fântâni şi în multe alte locuri. În timp ce sufletul este totdeauna omenesc, fragil şi slab în ce priveşte moralitatea, legănat încoace şi încolo de multele sale emoţii, ca o trestie în vânt, dar atrăgător şi adesea iubitor, duhul poate fi independent de trup şi poate călători prin spaţiu. Multe duhuri nu sunt deloc omeneşti; ele pot fi duhuri din natură, animale sau chiar djinni, duhuri rele, satane etc.

În nici o limbă nu se poate face o distincţie precisă între suflet şi duh; nu putem echivala uşor cuvintele din diferite limbi: fiecare este expresia unei culturi unice şi a unui mod de a gândi sau a unei cosmologii. Fenomenele naturale şi plantele pot fi definite în mod ştiinţific, dar sufletele şi stafiile vor fi totdeauna supuse experienţei personale a vorbitorului. Este specificul unei limbi ca ea să creeze cuvinte cu sensuri vagi, ca vorbitorii individuali şi scriitorii să-si exprime experienţele şi sentimentele personale."[121]

Este clar că toate religiile antice au susţinut că există duhuri rele. Mai toate au avut exorciste în acest sens prin care spera ca duhul rău să fie alungat. La fel de bine trebuie să ştim că în antichitate se considera că de fapt un om poate să fie „posedat" de un zeu. Se ştie în acest sens că cei care erau posedaţi de

- zeul Dionisie la greci

117 Preot Lucian Farcaşiu, Ziarul Lumina https://ziarullumina.ro/teologie-si-spiritualitate/liturgica/sfaturi-practice-in-biserica-exorcismele-sau-molitfele-nu-sunt-slujbe-pentru-orice-nevoie-6862.html (accesat pe 20.06.2024).

118 Personal am asistat numai la câteva şedinţe de exorcizare în anii 90 ai secolului XX la Mănăstirea Poşaga din Munţii Apuseni. Acolo era cunoscutul părinte Ioan de la Poşaga la care s-a mai adăugat şi părintele Ilarion Argatu. Părintele Ioan de la Poşaga de fapt era un ucenic al părintelui Ilariog Argatu. Impresiile despre şedinţa de exorcism au fost foarte puternice fiindcă nu am mai văzut persoane posedate de demoni. Cele mai multe din fericire s-au vindecat prin rugăciunile părinţilor Ioan de la Poşaga şi Ilarion Argatu care ambii au prticipat la aceste şedinţe.

119 Fritz Graf, *Magic in the Ancient World*, (Cambridge: Harvard University Press, 1997), p. 1.

120 Preot Lucian Farcaşiu, Ziarul Lumina https://ziarullumina.ro/teologie-si-spiritualitate/liturgica/sfaturi-practice-in-biserica-exorcismele-sau-molitfele-nu-sunt-slujbe-pentru-orice-nevoie-6862.html (accesat pe 20.06.2024).

121 http://www.almeea.ro/duhurile-rele-in-marile-religii-ale-lumii/ (accesat pe 06.03.2025).

- şi zeul Bacus la romani

era un lucru benefic şi se făcea prin alcool. Aceasta fiindcă ambii aceşti zei se considera că sunt zei al vinului (alcoolului).

„Potrivit tradiţiei islamice, împărăţia duhurilor este mai mare decât pământurile oamenilor şi ale animalelor laolaltă. Împărăţia lor umple aproape tot spaţiul dintre cer şi pământ. O anumită parte din aceste duhuri cred într-unul Dumnezeu, dar altele sunt demoni necredincioşi; unele venerează focul, altele soarele, luna sau vreo stea; sunt unele care adoră apa, ca şi cum aceasta ar fi o zeitate. Duhurile care se tem de Dumnezeu rămân mereu lângă oamenii cu minţi asemănătoare cu ele, cu scopul de a se apăra împotriva păcatelor şi nenorocirilor. Celelalte tipuri de duhuri încearcă într-una să-i necăjească şi să-i batjocorească pe oameni sau încearcă să-i ispitească. O fac cu uşurinţă, deoarece ei se pot face invizibili."[122]

Se poate vedea aici că islamicii deşi nu sunt creştini şi ei ştiu de duhurile rele şi au mai mult ritualuri prin care speră să alunge aceste duhuri rele. Despre vindecarea unui copil demonizat de Iisus Sfântul Ilie Cleopa spunea: „Despre puterea rugăciunii şi a credinţei se vorbeşte şi în Evanghelia acestei duminici, în care se spune cum a vindecat Mântuitorul un copil demonizat. Copilul a fost adus de tatăl său la ucenici, dar aceştia n-au putut să alunge duhul rău din el. Iar dacă a coborât Domnul de pe Muntele Tabor, tatăl copilului a îngenuncheat la picioarele Lui şi a zis: „Doamne, miluieşte pe fiul meu că este lunatic şi greu pătimeşte; că de multe ori cade în foc şi de multe ori în apă. Şi l-am adus la ucenicii Tăi, dar n-au putut să-l vindece..." (Matei 17, 14-16).

Vedeţi ce greu se vindecă un om epileptic, stăpânit de duh necurat? Căci, dacă nici apostolii n-au putut să vindece acest copil demonizat, cu atât mai greu vor reuşi preoţii să vindece pe cei stăpâniţi de diavoli, şi mai ales pe cei robiţi de patimi grele. Diavolul obişnuieşte să-l arunce pe cel epileptic uneori în foc, alteori în apă, ca să-l omoare şi să ne amăgească a crede că nu el, ci apa şi focul l-au ucis. Dar asupra sufletului celui bolnav, vrăjmaşul nu are nici o putere. Însă pe cei robiţi de patimi cumplite, precum: necredinţa, mândria, mânia, beţia, desfrâul şi uciderea, oare nu-i chinuiesc diavolii mai rău decât pe cei epileptici?

Nu vedeţi pe unii ca aceştia cum îi chinuiesc patimile, cum se aprind ca de foc de patima mâniei, a desfrâului, a mândriei şi a răzbunării, patimi ce stăpânesc astăzi toată lumea? Sau pe cei beţivi şi nepăsători de a lor mântuire, nu vedeţi cum îi aruncă diavolul în apa necredinţei şi a nesimţirii sufleteşti? Unora ca aceştia, chiar dacă le vorbeşti de rai, ei nu-l doresc. Iar dacă le spui de boli grele, de moarte şi osânda iadului care îi aşteaptă din cauza păcatelor făcute, ei nu se cutremură, nici nu vor să le părăsească prin pocăinţă, căci păcatele vechi, adică patimile, întunecă şi orbesc mintea şi omoară sufletul şi conştiinţa oamenilor. Să ne ferească Dumnezeu de o asemenea orbire şi moarte sufletească."[123]

Ceea ce este clar este că cel demonizat nu mai poate lupta pentru el însuşi fiindcă nu mai este lăsat de demoni. Totuşi cei din jur se pot ruga pentru el şi după cum am văzut Patericul egiptean ne spune de mai multe cazuri de vindecare care s-au făcut prin

- mijlocirea
- şi intermediul

oamenilor din jurul celui posedat.

Nu voim să speriem pe nimeni cu aceste rânduri ci mai mult să facem pe cât mai mulţi conştienţi că există demoni şi cu ei nu este de joacă. Demonizarea se poate pune că era cel mai de jos nivel la care poate ajunge cineva. Totuşi există scăpare din demonizare. Scăparea vine de cele mai multe ori de la oamenii sfinţi ai lui Dumnezeu şi de la rugăciunile care se fac pentru ei.

Cazurile de exorcism din Noul Testament pe care biserica le pune în faţa noastră nu sunt glume ci sunt fapte care ne arată că în lumea nevăzută există o confruntare dintre forţele răului şi Dumnezeu.

Japonezii la fel de bine şi ei cred în duhurile rele şi încearcă să se ferească de ele sau să le alunge. În folclorul japonez există credinţa în aşa zilele yokai care sunt fiinţe supranaturale care în general sunt rău voitoare faţă de oameni. Totuşi aceşti yokai se pot schimba şi pot devenii buni cu oamenii.

Japonezii cred că duhurile rele pot să fie alungate sau la fel de bine mai pot să fie îmblânzite. Aceste ritualuri sunt unele care vor să convertească duhurile rele ara-mimata în duhuri bune nigi-mimata. Acest ritual se numeşte chinkon. În acest sens se poate spune că yokai sunt la japonezi un fel de duhuri care nu sunt nici bune nici rele ci mai mult sunt cum dictează împrejurările.[124]

[122] http://www.almeea.ro/duhurile-rele-in-marile-religii-ale-lumii/ (accesat pe 06.03.2025).

[123] Ilie Cleopa, Predici la duminicile de peste an, Ziarul Lumina https://ziarullumina.ro/teologie-si-spiritualitate/evanghelia-de-duminica/un-om-stapanit-de-betie-si-desfrau-este-un-om-posedat-de-diavoli-54295.html (accesat pe 20.06.2024).

[124] https://en.wikipedia.org/wiki/Y%C5%8Dkai (accesat pe 06.03.2025).

Ceea ce trebuie să ştim că nu există religie în lume care să nu aibă o concepţie despre duhurile rele şi cum pot ele să fie alungate sau mai bine spus exorcizate. Aceasta fiindcă în cele din urmă una dintre menirile religiei este să ne scape de rău şi de duhurile rele.

Iată ce spunea în continuare Sfântul Ilie Cleopa despre vindecarea copilului demonizat de Iisus: „milostivindu-Se Domnul de suferinţa copilului, i-a zis tatălui său: „Aduceţi-l aici la Mine". Apoi, certând demonul, duhul rău a fugit, „iar copilul s-a făcut sănătos din ceasul acela". Apropiindu-se ucenicii de Hristos, L-au întrebat: „Pentru ce noi n-am putut să scoatem pe demon?" „Pentru necredinţa voastră!", a răspuns Mântuitorul. „Că acest neam de demoni nu iese decât numai cu rugăciune şi cu post" (Matei 17, 19-21).

Din aceste cuvinte vedem că Domnul mai întâi cheamă pe cel bolnav la Sine. Dacă toţi se feresc şi chiar fug de cei bolnavi, Fiul lui Dumnezeu îi cheamă la El, îi mângâie, pune mâinile peste ei şi îi vindecă atât pentru credinţa bolnavilor, cât şi pentru credinţa rudelor şi a celor ce îi aduc la El. Fără credinţă tare în Dumnezeu, nimeni nu se vindecă şi nu se poate face nici o minune. Dumnezeu cere şi colaborarea noastră. El revarsă peste noi harul, mila şi iertarea, iar noi trebuie să-I aducem credinţa noastră, smerenia şi pocăinţa. De aceea a şi răspuns ucenicilor că din cauza necredinţei lor n-au putut să vindece copilul. Apoi, spune Domnul că diavolii se scot din oameni şi patimile se scot din inimile noastre „numai cu rugăciune şi cu post"."[125]

Doi creştini ortodocşi din Hong Kong discutau într-o zi.

- Ştii de mitropolitul nostru Nectarie?
- Da.
- Ceva foarte interesant s-a întâmplat la el.
- Când?
- Recent la un botez.
- Anume?
- Un tânăr a fost de mai multe vreme în religia New Age.
- Şi?
- A voit să se convertească la creştinism.
- Înţeleg.
- Tânărul a ajuns aşa de versat în tehnicile New Age că putea să vorbească că duhurile din această religie.
- Nu mai spune.
- Ba da.
- Nu îmi vine să cred.
- Ba să crezi.
- Şi?
- Deşi vorbea cu aceste duhuri rele ei bine se pare că sănătatea lui trupească şi duhovnicească a fost afectată.
- Cred şi eu.
- Aşa că şi-a dat seama că ceva nu este în regulă.
- Şi ce a făcut?
- S-a dus la mai mulţi psiho-terapeuţi.
- Şi s-a vindecat?
- Nu.
- De ce?
- Intrase prea mult în contact cu duhurile rele.
- Şi ce a urmat?
- Mai apoi s-a dus la un pastor protestant.
- Şi l-a vindecat.
- A încercat.
- Dar nu a reuşit?
- Nu.
- De ce?
- Pastorul protestant i-a spus să se ducă la ortodocşi că ei pot mult mai mult.
- Şi aşa a ajuns la mitropolitul nostru Nectarie?

[125] Ilie Cleopa, Predici la duminicile de peste an, Ziarul Lumina https://ziarullumina.ro/teologie-si-spiritualitate/evanghelia-de-duminica/un-om-stapanit-de-betie-si-desfrau-este-un-om-posedat-de-diavoli-54295.html (accesat pe 20.06.2024).

- Da. Tânărul nu auzise de Biserica Ortodoxă până atunci. S-a interesat de aceasta și într-o duminică a venit în biserica Sfântului Luca și a participat la Sfânta Liturghie. Pentru prima oară a simțit că se întâmplă ceva diferit înlăuntrul lui. Un sentiment fără precedent.
- Și?
- Mitropolitul nostru Nectarie i-a făcut catehizare câteva luni.
- Mai înainte de botez?
- Da.
- Deci tânărul nu era botezat?
- Nu.
- Și?
- În timpul botezului la rugăciunile de exorcizare tânărul se lupta cu duhul cel rău care nu voia să îl părăsească.
- După botez tânărul a rămas foarte palid dar liniștit.
- A doua zi a venit la mitropolitul Nectarie.
- Și ce i-a spus?
- Tânărul a spus că în timpul lepădărilor de la botez auzea înlăuntrul lui zeci de voci care zbierau. A simțit câteva prezențe demonice ce se luptau. A simțit că se îneacă. La momentul unirii cu Hristos vedea cum duhurile întunecate ieșeau din trupul lui ca un nor de fum. Vocile și senzația de înec se opriseră. Se liniștise.
- Nu îmi vine să cred.
- Seara, cu puțin timp înainte de a se culca, o prezență demonică a intrat în dormitorul lui și l-a întrebat.
- Ce?
- De ce ne-ai izgonit? De ce?.
- Am urmărit-o fără să vorbesc, a spus tânărul.
- Și ce a făcut?
- **A făcut semnul Sfintei Cruci și duhul demonic a dispărut**.
- Interesant**.**
- Așa este.
- Nu știam de această întâmplare.
- Duhurile rele nu sunt o poveste.
- Dar să fie duhuri rele în New Age?
- Se pare că da.
- Sunt mai multe religii sincretiste.
- Da. Religii care amestecă lucrurile.
- Nu este bine ca ele să fie amestecare.
- Nu ai cum să Îl pui pe picior de egalitate pe Hristos și demonii.
- De asta sunt convinși.
- Dar acest tânăr putea vorbii cu duhurile din New Age?
- Da.
- Nu îmi vine să cred.
- Lumea religiei este vastă.
- Dar și riscantă.
- Crezi?
- Da.
- De ce?
- Fiindcă dacă ești naiv cazi pradă demonilor.
- Deci nu este bine să fi naiv.
- Nu în privința duhurilor rele.
- Sunt de acord cu tine.
- Mă bucur.[126]

[126] Mitropolit Nectarie de Hong Kong https://doxologia.ro/marturia-unui-tanar-chinuit-de-duhuri-rele-care-primit-botezul-ortodox (accesat pe 20.06.2024).

Avem aici o întâmplare care se referă la exorcismele care se fac la botez. Aceasta fiindcă după cum am spus se fac mai multe exorcisme la botez. Se poate vedea că ele nu sunt simple invenţii şi fantezii.

Tot despre vindecarea copilului demonizat de Iisus Sfântul Ilie Cleopa spunea: „vedeţi ce mare este puterea credinţei ajutată de rugăciune şi de post? Toate trei la un loc fac nenumărate minuni şi vindecări, iar una fără alta nu aduc niciodată roade, nici nu ni se împlinesc cererile. La orice cerere a credincioşilor, trebuie atât din partea lor, cât şi a preoţilor slujitori aceste trei virtuţi obligatorii: credinţă, rugăciune şi post. Celor bolnavi li se mai cere şi spovedanie generală, cu pocăinţă şi hotărâre de a nu mai păcătui.

Cea mai grea boală nu este cea trupească, ci cea sufletească, pentru că pierde şi trupul şi sufletul. Cea mai grea demonizare a omului nu este epilepsia, care chinuieşte numai trupul, ci este înrobirea omului de patimi ucigătoare de suflet. Un om stăpânit de beţie şi desfrâu este un om posedat de diavoli. Pentru aceea este mai greu de vindecat un beţiv, un desfrânat, un ucigaş, sau un om stăpânit de ură, de lăcomie, invidie, decât un om chinuit de un duh necurat, cum este copilul din Evanghelia de astăzi.

Întristarea noastră este că, astăzi, numărul credincioşilor tineri şi bătrâni stăpâniţi de asemenea patimi este cu mult mai mare ca odinioară. Înclinarea oamenilor tot mai mult spre beţie şi desfrâu, spre necredinţă şi grupări sectare, spre egoism, divorţ şi ucidere ne îngrijorează din ce în ce mai mult. Acest fenomen se extinde mai ales în rândurile celor tineri, în ultimii ani, prin filmele de groază care duc la crimă şi filmele imorale care împing, în masă, la păcate pe atâţia tineri care cad pradă acestor droguri diabolice, străine de sufletul, de credinţa şi cuminţenia neamului nostru."[127]

CAPITOLUL 6

EXORCIZAREA NU POATE SĂ FIE FĂCUTĂ DE ORICINE FIINDCĂ ESTE O HARISMĂ SPECIALĂ CONFERITĂ DE HRISTOS

Am ales să spunem în această carte mai multe cazuri de exorcism fiindcă dorim să avem o imagine cât se poate de clară despre ce sunt ele şi cum ajung să se manifeste. Totuşi, trebuie să ştim că nu oricine poate face exorcisme. Acest lucru credem că este evident de la sine. Am văzut la pustnicii din Egiptul secolului IV că de mai multe ori demonii care au părăsit pe cei posedaţi au venit la ei şi au încercat să le facă rău. Prin urmare dacă cineva face exorcisme fără să fie pregătit se poate vătăma de demoni.

Exorcismul necesită o pregătire şi trebuie să ştim că nu trebuie să îi supra-apreciem pe demoni. Aceasta fiindcă după cum am spus demonii nu sunt fiinţe raţionale.

Este evident că nimeni nu vrea să aibă de a face cu demonii dar ei sunt unii care vor să aibă de a face cu noi. Ei sunt unii care vor să ne vadă morţi cât mai de vreme şi din nefericire au fost şi cazuri de exorcism care s-au sfârşit prin moarte.

De exorcisme trebuie să ştim că nu vorbeşte numai ortodoxia ci şi catolicismul[128] şi mai puţin protestantismul.

După cum am spus sunt mai multe forme de posedare care se aseamănă cu o boală psihică. Pentru acest lucru trebuie să fie atenţi şi să nu confundăm demonizarea cu bolile psihice: isterie, manie, psihoză, sindromul Tourette, epilepsie, schizofrenie sau personalităţi multiple.[129]

S-au făcut mai multe greşeli în acest sens cu bolnavi psihici are s-au crezut că sunt posedaţi. Iată de ce trebuie să ştim că exorcismul trebuie să fie abordat cu

- profesionalism,
- atenţie,
- grijă
- şi multă atenţie.

Ceea ce trebuie să ne dăm seama este că lumea materială nu este singura lume. Mai există lumea spirituală care ştim că este formată din îngeri şi demoni. Demonii în istorie de mai multe ori s-au dat altceva decât sunt ei:

- zei,
- extratereştrii,
- fantome

---

[127] Ilie Cleopa, Predici la duminicile de peste an, Ziarul Lumina https://ziarullumina.ro/teologie-si-spiritualitate/evanghelia-de-duminica/un-om-stapanit-de-betie-si-desfrau-este-un-om-posedat-de-diavoli-54295.html (accesat pe 20.06.2024).

[128] A se vedea Gabriele Amorth, *Destăinuirile unui exorcist* (Galaxia Gutenberg, 2022).

[129] A se vedea Raul Salvucii, *Que faire avec tous ces diables Le témoignage dun exorciste* (Editions Saint-Augustin, 2001).

- sau alte persoane providențiale sau mesianice.

Că sfinții creștin ortodocși pot vedea în lumea spirituală mult mai bine decât vedem noi ne-o spus o întâmplare din viaţa Sfântului Andrei cel Nebun pentru Hristos: „vă propun astăzi o poveste din viaţa Sfântului Andrei cel nebun pentru Hristos. Un ieromonah spovedea oameni într-un târg şi aduna bani. Sfântul s-a apropiat de el, iar călugărul, crezând că el este vreunul dintre săraci, i-a spus: „Dumnezeu să te miluiască, frate, căci eu nu am ce să-ţi dau". Andrei a plecat de lângă el, dar a văzut încolăcit pe gâtul lui un şarpe înfricoşător pe care scria: „Şarpele iubirii de argint, rădăcina tuturor fărădelegilor". Uitându-se de jur împrejur, sfântul a văzut doi tineri care se certau între ei. Unul era negricios, cu ochii întunecaţi, celălalt era luminos. Cel dintâi a spus: „Al meu este călugărul, pentru că voia mea o face: nu este milostiv, ci iubitor de argint şi parte cu Dumnezeu nu are, ci, ca închinători la idoli, îmi slujeşte mie".

Iar tânărul cel luminos a zis: „Nu, al meu este, pentru că posteşte şi se roagă, este smerit şi blând". În acel moment s-a auzit un glas din cer către îngerul cel luminos: „Nu poţi face nimic pentru acest călugăr. Lasă-l, căci slujeşte banului, nu lui Dumnezeu". Şi îndată a plecat de la el îngerul şi l-a luat în stăpânire diavolul."[130]

Se poate vedea că tot ceea ce face noi în lumea materială are un anumit

- reflex
- sau consecință

în lumea duhovnicească.

După cum am spus trebuie să recunoaştem că există demoni însă nu trebuie să fie obsedaţi de existenţa lor. Aceasta fiindcă ei sunt unii care pot să fie supuşi şi cei care cred în Hristos şi sunt creştini ortodocşi autentici nu au de ce să le fie frică de demoni.

Sunt mai puţini cei care ştiu o întâmplare despre un grup de demoni care s-au dus să ispitească şi să încerce pe un creştin ortodox dar cum au ajuns la acel creştin ortodox au putut constata că nu ai putut să îi facă nimic fiindcă el tocmai se spovedise şi se împărtăşise.

La fel de bine trebuie să ştim că o mare putere asupra demonilor o are Sfântul Maslu. Părintele Ioanichie Bălan a scris o carte despre o slujbă a Sfântului Maslu făcută la mai multe demonizare şi se pare că demonii erau pur şi simplu arşi de rugăciunile care se făceau la această slujbă.[131]

După cum ne spune cazul Tanacu din România anilor 2000 este adevărat că sunt şi mulţi „justiţiari" în Biserica Ortodoxă care cred că pot să scoată orice demon. Lor le spunem că cu demonii nu este de joacă. Trebuie foarte multă pregătire şi nu trebuie să credem că vom fi cu totul imuni la acțiunile demonilor.

Iată ce spunea în acest sens episcopul Nichifor Horea: „deși cazurile de oameni posedați, de case bântuite de diavol sunt rare, așa cum este firesc să fie într-un popor dreptslăvitor, ca și poporul român, aceste cazuri sunt reale și tratarea lor necesită o abordare responsabilă și o pregătire pe măsura dificultății unor asemenea încercări. Apropierea diavolului aduce tulburare și frică, însă Biserica, dintru început, și-a asumat această luptă cu „puterile întunericului", luptă în care îi învață pe fiii săi încă din scăldătoarea botezului să fie întăriți și plini de nădejde, pregătindu-i pentru unirea cu Hristos prin exorcismele prebaptismale. Nădejdea în biruința asupra diavolului prin rugăciunile de exorcizare – care au fost însoțite neîntrerupt în Biserică de tămăduiri minunate și depline – își are temeiul în puterea pe care Mântuitorul Hristos a dat-o Bisericii prin Apostolii Săi: „Chemând la Sine pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat lor putere asupra duhurilor celor necurate, ca să le scoată și să tămăduiască orice boală și orice neputință" (Mt. 10,1).

În fața unor asemenea încercări, preotul trebuie să fie pregătit să folosească cu înțelepciune și răbdare „armele" pe care le-au încercat Sfinții Părinți până la el: rugăciunea și postul. Rugăciunile cuprinse în cartea de slujbă cea mai folosită de către preot, *Molitfelnicul*, poartă mărturia credinței celor care le-au alcătuit – inspirați fiind de Duhul Sfânt – și biruința celor care, rostindu-le cu credință, au adus tămăduire celor chinuiți de demoni."[132]

Este bine să fim certaţi cu duhurile rele dar trebuie să ştim că numai sfinţii au putere deplină asupra lor. Nu trebuie să facem din exorcism un fel de *vendetta personală* adică un fel de răzbunare pe care noi voim să le-o aplicăm demonilor – deşi ei merită acest lucru.

---

[130] *Îndreptarul creştinului ortodox*, Egumeniţa, 2008 apud https://ziarullumina.ro/opinii/repere-si-idei/calugarul-cel-lacom-86184.html (accesat pe 20.06.2024).

[131] A se vedea Ioanichie Bălan, *Puterea Sfântului Maslu* (Iaşi, 1993).

[132]Episcop Nichifor Horea, *Practica exorcizării* (Iaşi, 2018) p. 7.

Din fericire în lumea noastră şi mai ales în lumea creştin ortodoxă trebuie să ştim că exorcismele sunt cazuri izolate. De ce? Fiindcă marea iubire a lui Dumnezeu se pare că nu îngăduie ca noi să ajungem să fim posedaţi de demoni.

Tot episcopul Nicolae Horea spunea: „casa posedată, omul stăpânit de duhuri necurate, inspiră frică, dar preotul conștient de puterea pe care a primit-o în taina hirotoniei, va insufla credință și curaj celor ce se confruntă cu asemenea încercări. Acestea, când sunt îngăduite de Dumnezeu, vor arăta, atât pe preot, cât și pe cel ce pătimește, mai întăriți în dreapta credință, izbăvitoare de demoni și de moarte: „Iar celor ce vor crede, le vor urma aceste semne: în numele Meu, demoni vor izgoni, șerpi vor lua în mână și chiar ceva dătător de moarte de vor bea nu-i va vătăma, peste cei bolnavi își vor pune mâinile și se vor face sănătoși" (Mt. 28, 17-18).

[…]

Într-o lume secularizată, în care adeseori este negată realitatea demonilor, este necesară înțelegerea corectă – atât de către laici, cât mai ales de către preoții slujitori – a abordării distincte în cazul unor patologii diferite, care se pot confunda: posedare demonică, respectiv boala psihică. Adeseori, lipsa de discernământ în identificarea corectă a acestora a condus la adevărate tragedii, mai ales atunci când cel bolnav psihic a fost tratat doar ca posedat, dar și invers."[133]

Este clar din cele de mai sus că Iisus a promis celor care cred în El că vor putea scoate demoni. Sfinții apostoli ştim că au scos mai mulţi demoni. Această putere a lui Iisus de a scoate demoni am putut vedea în această carte că a fost conferită celor care îi vor urma. Noi suntem urmaşi ai lui Hristos şi nu ne temem de demoni fiindcă ei nu au putere peste Hristos iar Hristos este cu noi.[134]

În acest sens episcopul Nichifor Horea spunea: „este important de știut că energumenii, cei posedaţi de duhuri necurate, au existat întotdeauna în Biserică, iar în Biserica Primară, chiar în cadrul Sfintei Liturghii, se făceau rugăciuni speciale pentru ei. În cadrul „concedierilor" de dinaintea Anaforalei, pe lângă catehumeni, fotizomeni și penitenți, izvoarele liturgice amintesc și pe energumeni, precum și faptul că, înainte de a ieși din Biserică, fiecăreia dintre aceste categorii i se citeau rugăciuni specifice și primeau binecuvântarea episcopului slujitor. Este folositor ca preotul și credincioșii să știe că au existat oameni posedaţi de duhuri necurate care s-au vindecat desăvârșit, iar atunci când cauza a fost în mod evident cea a posedării demonice, vindecarea a survenit doar în urma stăruinței cu credință și nevoință în rugăciunea Bisericii de alungare a demonilor."[135]

Evident că nimeni nu vrea să aibă de a face cu demonii. Totuşi ei vin la noi şi acest lucru nu poate să ne lase:

- indiferenţi,
- pasivi
- şi fără atenţie.

Demonii trebuie să fie în atenţie noastră dar nu trebuie să fim obsedaţi de ei. Dacă devenim obsedaţi de ei trebuie să ştim că nu facem decât să le conferim foarte mult spaţiu de acţiune. Aceasta fiindcă demonii suferă dacă nu sunt luaţi în considerare. De ce? Fiindcă sunt o formă sau alta orgoliul sau mândria sunt

- caracteristici
- şi trăsături

fundamentale ale unui demon.

A nu lua în considerare un demon este echivalentul cu a arunca foc aprins asupra lui. Este adevărat că sunt puţini – şi au fost şi mai puţini – cei care în istoria lumii au ajuns să vadă demoni. Acest lucru însă nu trebuie să ne facă să credem că ei nu există.

Mai noi s-a ajuns să se ecranizeze mai multe filme cu cazuri de exorcizare. Aceasta fiindcă regizorii şi producătorii poate au considerat că acest gel de filme vor avea multă trecere şi vor fi apreciate. Aceste filme de cazuri de posesie trebuie să ştim că au intrat ca categoria horror (film de groază).

Genul horror nu este unul acceptat şi încurajat de Biserica Ortodoxă. Aceasta fiindcă el pur şi simplu le face reclamă demonilor. Ştim că în istorie demonii de mai multe ori

- s-au camuflat
- şi s-au ascuns

în mai multe religii, sincretisme sau eterodoxii care totuşi au devenit extrem de populare. Mai noi se poate vedea că sunt foarte mulţi cei care savurează şi le place genul horror în cinema şi literatură.

---

133 Episcop Nichifor Horea, *Practica exorcizării în Biserica Ortodoxă* (Iași, 2018) p. 7-8.

134 A se vedea Eva Pocs şi Andras Zampleni, *Spirit prossession: multi-disciplinary approaches to a worldwide phenomenon* (Budapesta, 2022).

135 Episcop Nichifor Horea, *Practica exorcizării în Biserica Ortodoxă* (Iași, 2018) p. 8-9.

Episcopul Nichifor Horea era de părere că mai înainte de a asista la un exorcism trebuie să înțelegem cine este diavolul cu adevărat: „înainte de a prezenta predania de veacuri a Bisericii despre posedare și exorcizare, despre acțiunea demonilor în lume și felul cum se manifestă influența lor asupra oamenilor sau locurilor, este necesar să înțelegem corect, din perspectiva învățăturii dogmatice a Bisericii, cine este diavolul, dacă are putere reală asupra omului și a lumii create și cum și-o poate manifesta, deoarece, așa cum arăta teologul grec contemporan Nikolaos Matsoukas, „este cu neputință să vorbească cineva corect din punct de vedere teologic despre Satana, ignorând învățătura dogmatică a Bisericii. Cu alte cuvinte, nu poate exista o demonologie independentă… De aceea, dogmatica, una dintre materiile teologice de vârf, are primul cuvânt în ceea ce privește pe Satana și pe diavoli”

Existența răului în lume a suscitat dintotdeauna nevoia de a înțelege granițele sale, obârșia sa, rolul lui în devenirea omului și atitudinea pe care omul trebuie să o aibă față de răul pe care Dumnezeu îl îngăduie în creație: „Problema răului se află nu numai în centrul conștiinței creștine, ci și în centrul întregii conștiințe religioase. Existența răului pune problema teodiceii… de ce îngăduie Dumnezeu răul înspăimântător?”[136]

Doi pelerini se aflat la mănăstirea Dionisiu din Muntele Athos.

- Știi că aici la Dionisiu s-au făcut mai multe exorcisme?
- Nu.
- Cum așa?
- Nu știu.
- Am să îți spun de un astfel de caz.
- Chiar te rog.
- În anul 1916 a venit la Mănăstirea Dionisiu un tânăr pe nume Stavros din Atena.
- Și?
- Provenea dintr-o familie destul de bogată.
- Frumos.
- A stat câteva zile la mănăstire fără să i se întâmple nimic.
- Și mai apoi?
- A început să se manifeste lucrarea diavolească în el.
- Cum?
- Făcea tot felul de neorânduieli, psalmodia, cânta diferite cântece lumești. Pe monahii care se apropiau de el și-l sfătuiau să se potolească și să se liniștească, el îi mustra și le descoperea păcatele.
- Nu se poate.
- Ba da.
- Continuă.
- Un oarecare monah, înainte de a se apropia de cel demonizat, a mers mai întâi la duhovnic și s-a spovedit, pentru ca nu cumva demonul din el să-i facă cunoscute păcatele. Numai după aceea s-a îndreptat spre el rostind în mintea sa Acatistul Maicii Domnului. Atunci demonul s-a sălbăticit și i-a spus așa.
- Cum?
- „Fugi de lângă mine, călugăre, căci mă ard cuvintele pe care le spui! Ah, ce să-ți fac? Te-ai dus repede și ai pălăvrăgit totul duhovnicului?”
- Și mai apoi?
- Și a amuțit, fără să mai adauge ceva.
- Interesant.
- La privegherea Sfinților Arhangheli atât de mult l-a tulburat demonul la arhondaric, încât l-a ridicat la înălțime și îl învârtea în aer.
- Nu pot să cred.
- Ba da.
- Aceasta s-a petrecut la Cântarea a noua, când se cânta: *„Ceea ce ești mai cinstită...”*. Când se cântau Laudele, *„Toată suflarea...”* a suspinat adânc și, scăpând din mâinile celor care îl păzeau, a coborât scara arhondaricului și s-a îndreptat în fugă în spre scara bolniței, voind să se arunce jos, în mare, așa cum a spus după aceea.
- Demonul voia să îl ucidă?

[136] Episcop Nichifor Horea, *Practica exorcizării în Biserica Ortodoxă* (Iași, 2018) p. 55.

- Da.
- Nu se poate.
- Ba da.
- Şi ce a urmat?
- Mai târziu, după ce şi-a revenit, ne-a povestit că atunci când a ajuns în dreptul locului unde sunt pictaţi Sfinţii Arhangheli, a văzut o mână mare care l-a împiedicat să mai înainteze şi l-a ţinut pe loc. După ce a fost prins de fraţii care alergau după el, egumenul mănăstirii a poruncit preoţilor să meargă să-i citească rugăciuni şi exorcisme.
- Şi cum s-a terminat?
- În urma rugăciunilor cel demonizat s-a liniştit şi şi-a venit în sine.
- Ce bine.
- Aşa este.
- Deci vezi că posesia demonică este un lucru uneori spontan.
- Adică vine cât te aştepţi cel mai puţin?
- Da.
- Eu ştiu că cei mai mulţi posedaţi au multe probleme spirituale mai înainte.
- Aşa este.
- Dar ea poate să vină şi spontan?
- Da.
- Nu eram conştient de asta.
- Să fi.
- Şi acum să tot suntem aici la Dionisiu.
- Da.
- De ce îngăduie Dumnezeu posesia?
- Este greu de dat un răspuns simplu.
- Fiindcă problema este mai complicată.
- Crezi?
- Da.
- De ce?
- Sunt mulţi care nu cred în Dumnezeu.
- Şi nici nu cred că demonii există.
- Aceasta până când nu vor auzii sau vor vedea un caz de demonizare.
- Aşa este.
- Se poate spune că demonizările sunt un fel de pedagogie.
- Mai greu dar da.
- Şi mai este ceva.
- Ce?
- Eu cred că demonizările trebuie să ne facă să ne dăm seama că fără ajutorul lui Dumnezeu nu putem face nimic.
- Aşa este.
- Nu este de joacă cu demonii.
- Rămâne o taină cum ei pot intra în trupurile oamenilor.
- Îţi spun eu cum.
- Cum?
- Demonii sunt fiinţe parazit.
- Adică?
- Ei vor să trăiască prin alţii şi pe baza altora şi nu pe a lor.
- Crezi?
- Da.
- Nu ştiu ce să spun.
- Demonii sunt paraziţi.
- Şi pentru asta sunt învăţaţi să intre în oameni să le ia energia sufletească.[137]

[137] Monahul Lazăr Dionisiatul, *Povestiri Dionisiate*, traducere de ieroschim. Ştefan Nuţescu, editura Evanghelismos, Bucureşti, 2012, pp. 170-172) apud https://doxologia.ro/sfintii-arhangheli-vindeca-un-om-posedat (accesat pe 20.06.2024).

Avem aici încă un caz de vindecare de posesie demonică ce s-a făcut prin puterea Sfinților arhangheli Mihail, Gavriil și Rafail.

Despre cum lucră diavolul prin posedaţi tot episcopul Nichifor Horia spunea: „dacă în lumea modernă existența diavolului a fost pusă la îndoială și învățătura Bisericii ignorată, astăzi demonologia este un subiect de cercetare care a depășit granițele Bisericii. „Demonologia este astăzi o temă de mare interes pentru publicul larg, pentru teologi și pentru istorici ai religiilor, după o modernitate în care existența fizică a diavolului a fost vehement contestată. Astăzi diavolul a devenit o figură-simbol utilizată în diferite tipuri de discursuri culturale".

Teologia Dogmatică a Bisericii nu doar descoperă lucrarea diavolului în lume, obârşia sa, viclenia şi răutatea cu care luptă pe om, ci învață pe om calea spre izbăvirea și curățirea de lucrarea diavolului, calea biruinței prin unirea cu Dumnezeu Cuvântul: „Rațiunea (cuvântul) și lucrarea caracterizează viața trupului Bisericii. Atunci când vorbim despre Satana și diavoli, nu trebuie să uităm unitatea existențială a antropologiei ortodoxe.

Înțelegerea dogmatică dreaptă despre lucrarea demonilor în lumea creată aduce nădejde, pentru că în toată evoluția dramatică a creației se distinge lumina biruinței, lucrarea mântuirii. În predania Bisericii aflăm nu o teologhisire abstractă, nu doar căile prin care ne putem elibera de diavol şi de lucrările lui, ci mai ales calea prin care, în mişcarea sa spre împlinire, omul îşi află mântuirea: „Astfel, orice tratare a învăţăturii despre puterile satanice nu poate fi în nici un fel percepută ca străină de etapele dramei creaţiei şi a mântuirii. Teologia nu are niciodată ca punct de plecare idei abstracte. Punctul ei de plecare îl reprezintă în exclusivitate lucrurile creaţiei şi ale istoriei."[138]

Prin urmare nu trebuie să credem că oricine și în orice situație poate ajunge să scoată demoni din cei posedaţi. Aceasta fiindcă există o categorie de oameni care eventual sunt stăpâniţi de duhul mândriei şi care cred că pot face orice. La fel de bine se poate vedea că mai toate religiile au proprii exorcişti care nici unul nu exorcieazӑ cu puterea lui Hristos. Chinezii de exemplu au pe aşa zişii fangxiangshi (fangxiang) care sunt exorcişti ce scot duhuri necurate. Ei la fel de bine pot să scoată demoni nu numai din trupurile oamenilor ci la fel de bine şi din obiecte sau clădiri. Mai multe texte antice chineze vorbesc despre faptul că aceşti gangxiang pentru a scoate demoni din oameni poartă blană de urs cu 4 ochi auriţi şi au o lance cu ei. De mai multe ori aceşti exorcişti chinezi au fost asimilaţi cu şamanii (secolele III până la secolul X înainte de Hristos).[139]

Că exorcismul ajunge să se lege foarte mult de problema răului ne-o spus tot episcopul Nichifor Horea: „practica liturgică a exorcizării oferă nu numai un răspuns în lumina revelației divine la problema răului și puterii răului în creație, ci aduce mărturia puterii de îndepărtare a demonului de la cei ce vin către Hristos, deoarece răul „nu este ceva, ca un dat al condiției existențiale a omului, ci mai degrabă cineva care cu o voință perversă voiește și produce răul fizic și moral al omului și prin el, al întregului cosmos creat. Acest cineva este diavolul, marele duşman al omului".

Demonologia creştină are „ca punct de plecare Sfânta Scriptură, în care este cuprinsă Revelația lui Dumnezeu, dar și Tradiția ca transmitere în Spiritul Sfânt a adevărurilor revelate". Potrivit revelației dumnezeieștilor Scripturi, „Satana este o realitate vie și personală cu care omul este nevoit să lupte".

În afara unei înțelegeri dogmatice clare, omul modern, încrezător în mijloacele tehnice de informare, va avea în fața lumii nevăzute a demonilor fie o abordare superstițioasă, fie o negare a acestei realități. În acest sens, protestantul raționalist Rudolf K. Bultmann afirma că „este imposibil ca cineva care folosește tehnica și descoperirile moderne să mai creadă în diavol.

De aceea, pentru a vorbi despre posedare și despre demoni, trebuie să înțelegem realitatea acestora în lumina descoperirii dumnezeieşti scripturistice şi patristice, deoarece „nu se poate vorbi despre o temă anume – de exemplu, despre Dumnezeu, despre creație, sau despre Satana – fără ca aceasta să fie articulată la întreaga învăţătură creştină."[140]

Este adevărat că se poate vorbii de exorcism ca de o mare piatră de poticnire în ceea ce priveşte credinţa în Hristos. De ce? Fiindcă posesia este şi ea o manifestare a răului. Totuşi am putut vedea din aceste rânduri că în cele mai multe cazuri posesie ajunge să se vindece dacă se fac rugăciuni cu credinţă

- sinceră
- şi puternică

[138] Episcop Nichifor Horea, *Practica exorcizării în Biserica Ortodoxă* (Iași, 2018) p. 53-54.
[139] https://en.wikipedia.org/wiki/Fangxiangshi (accesat pe 07.02.2025).
[140] Episcop Nichifor Horea, *Practica exorcizării în Biserica Ortodoxă* (Iași, 2018) p. 54.

în Hristos.

Ceea ce este mai greu de acceptat pentru omul de azi este că cu adevărat Iisus a scos demoni din oameni. Acest lucru pentru omul de azi care este emancipat

- tehnic
- şi ştiinţific

este fără doar şi poate o piatră de poticnire.

Cu se face să Hristos nu intervine pentru ca oamenii să nu mai fie posedaţi? Am spus mai sus că sunt oameni posedaţi care nu sunt creştini şi care toată viaţa au stat în nepăsare faţă de Hristos. La fel de bine am putut vedea că modul în care este făcut exorcismul diferă şi în creştinism.[141]

Exorcismul presupune şi o bună pregătire teologică fiindcă trebuie să ştim care sunt principalele informaţii depsre diavol şi căderea lui de la Dumnezeu. Episcopul Nichifor Horea spunea în acest sens: „Diavolul și îngerii săi au fost zidiți de Dumnezeu tot fără prihană, buni, sfinți și luminoși. Cât timp au rămas slăvind pe Dumnezeu, s-au împărtășit ei înșiși de lumina dumnezeiască. Sfântul Ioan Damaschinul spune că diavolul a fost creat „înger luminos și prea strălucitor și liber, fiind rațional”.Ca și îngerii buni, diavolii aveau menirea de a împărtăși la rândul lor lumina dumnezeiască. Etimologic, Lucifer, cunoscut ca fiind cel ce a inițiat căderea, înseamnă tocmai „purtător de lumină”, „aducător de lumină”, având etimonul în limba latină „lucifer, -era, -erum”.

Căderea lui Lucifer și a îngerilor ce l-au urmat a dus la pierderea luminii dumnezeiești. Prin cădere, orice făptură pierde lumina. Căderea diavolilor a fost alegerea lor întru totul liberă, nesilită de nimeni și de nimic. Prin cădere,diavolul, „creatură liberă a lui Dumnezeu, a devenit marele apostat, părăsind casa lui Dumnezeu”. Ieşind din adevărul și din binele dumnezeiesc, „a pornit pe drumul chinurilor și al pătimirilor orgolioase, care prin Înfricoşătoarea Judecată duc în veșnicele chinuri și moartea cea de-a doua”.[142]

Ceea ce trebuie să ştim noi creştinii ortodocşi este că iadul este o lume înfricoşătoare de care totuşi trebuie să ne teme. Demonii care posedă oameni sunt din iad şi trebuie să fie trimişi înapoi de unde au ieşit. Cu credinţă în Dumnezeu acest lucru nu este imposibil dar este nevoie de multă credinţă şi rugăciune.

Este adevărat ca în faţa duhurilor rele să existe mai multă confuzie – dup cum există în istoria religiilor. De ce? Fiindcă nimeni nu vrea să aibă de a face cu aceste duhurile malefice. Totuşi trebuie să ştim că sunt şi multe religii în care aceste duhuri sunt pur şi simplu

- invitate,
- chemate
- şi considerate binevenite.[143]

Iată ce spunea în acest sens episcopul Nichifor Horea: „pierderea luminii prin înstrăinarea de Dumnezeu a dus la perceperea slavei dumnezeiești ca întuneric și foc pedepsitor. La apropierea Mântuitorului de cei îndrăciți din Gadara și de copilul posedat, demonii reacționează prin frica de pedeapsă, frica de judecată și de chin. Chiar și în zilele noastre, apropierea celor posedați de Sfânta Cruce, de icoane, este însoțită de aceleași reacții ale demonilor, de frică manifestată prin strigăte, convulsii. În loc de a aduce mărturia iubirii și luminii dumnezeiești, așa cum i-a fost chemarea, diavolul aduce mărturia fricii de pedeapsă, deoarece și dragostea lui Dumnezeu o percepe ca foc: „Cel mai mare «teolog apofatic» este diavolul, pentru că vede slava lui Dumnezeu și ca întuneric, și ca foc”.

Urmarea căderii diavolului este așadar nu doar faptul că vede slava lui Dumnezeu ca întuneric, ci mai ales că el însuși este pătruns de întuneric. Sfântul Iustin Popovici arată că „prin căderea de la lumina cea negrăită, duhurile necurate s-au cufundat în cel mai adânc întuneric, fiindcă au căzut prin hotărârea lor liberă, la care au participat cu întreaga lor rațiune, voință și ființă. Fiind zidiți de Atotbunul Dumnezeu ca duhuri curate, ei au fost pliniți de toată lumina și frumusețea dumnezeiască, liberi de orice păcat și răutate.”[144]

Evident că există naivi care nu cred că duhurile rele pot poseda o persoană. Ei bine lor le spunem să caute mai bine pe internet şi să vadă acolo că sunt postate mai multe şedinţe de exorcizare – este adevărat că multe nu sunt făcute de ortodocşi – în care diferiţi exorcişti încearcă să scoată demoni din persoane posedate.

Demonii trebuie să ştim că nu o suportă mai ales pe Maica Domnului. De unde ştim acest lucru? Ştim din viaţa Maicii Domnului. Ştim că Maica Domnului s-a suit pe o corabie din Israel pentru a ajunge în insula

---

141 A se vedea Gabriele Amorth, *Lupta mea alături de Dumnezeu împotriva Satanei* (Editura Galaxia Gutenberg, 2021).
142 Episcop Nichifor Horea, *Practica exorcizării în Biserica Ortodoxă* (Iași, 2018) p. 59-60.
143A se vedea Juan Jose Revenga, *Lumi oculte. O călătorie inițiatică printre vrăji, santerie afro-cubaneză și voodoo* (București, 2008).
144 Episcop Nichifor Horea, *Practica exorcizării în Biserica Ortodoxă* (Iași, 2018) p. 60.

Cipru şi a predica acolo pe Hristos. O furtună duce corabia în care era Sfânta Maria în ceea ce cunoaştem în zilele noastre ca Muntele Athos. Acolo pe vârful Athosului era o mare statuie a zeului Apolo. În momentul în care Maica Domnului a pus piciorul pe insulă demonul din statuia lui Apolo a urlat şi a spus că este izgonit de puterea Maicii Domnului şi a fugit de acolo, statua eventual sfărâmându-se.[145]

Despre tragedia existenței diavolului episcopul Nichifor Horea spunea: „înstrăinat de Dumnezeu, diavolul pierde atât părtășia la lumină, cât și puterea de a rămâne în adevăr. Cei ce se lasă amăgiți de el poartă aceleași consecințe ale căderii: neputința de a primi lumina, neputința de a fi neclintiți în adevăr. Mântuitorul, atunci când a certat pe fariseii ce își revendicau paternitatea lui Avraam, arată legătura nevăzută pe care diavolul o stabilește cu cei ce stau împotriva adevărului: „Voi sunteți din tatăl vostru diavolul și vreți să faceți poftele tatălui vostru. El, de la început, a fost ucigător de oameni și nu a stat întru adevăr, pentru că nu este adevăr întru el. Când grăiește minciuna, grăiește dintru ale sale, căci este mincinos și tatăl minciunii" (In 8, 44).

Mincinos și ucigător de oameni, diavolul își află un rost în a otrăvi armonia din jur, în a chinui pe om și a zădărnici lucrarea armonioasă prin care Dumnezeu menține lumea în echilibru, fiind slăvit de îngerii buni și de oamenii ce înțeleg lucrarea proniei dumnezeiești. Frica manifestată de diavol prin cei posedați la apropierea Mântuitorului a fost interpretată de Sfântul Ioan Gură de Aur ca durere pentru că sunt alungați din om, că sunt opriți de la lucrarea lor distrugătoare asupra omului."[146]

Prin urmare este evident că rituri de izgonire a demonilor vom găsii la toate religiile pământului. Totuşi cele mai multe nu sunt eficiente fiindcă nu au nimic de a face cu Hristos. Nu este destul numai să facem un

- ritual,
- proces
- şi combatere

generică a demonilor.

Am spus că demonii sunt unii care pot să fie scoşi dacă exorcismul se face în numele lui Hristos şi dacă cel care îl face are o harismă specială în acest sens. Aceasta fiindcă de la Hristos duhurile rele nu mai au aceştia putere pe care o aveau înainte. Cum ştim acest lucru? Prin faptul că păgânismul cu toate ramurile lui

- mitologie,
- magie,
- idolatrie
- sau politeism

a ajuns să se fie în mare stârpit de pe pământ.[147]

Că diavolul este o ființă a minciunii și el propagă minciuna în lumea noastră ne-o spune tot episcopul Nichifor Horea: „doar împrăștierea veninului minciunii și al urii rămâne pentru diavol singura mișcare, singura lucrare. Acesta este chinul real al său de după cădere, deoarece „diavolul a fost în adevăr, a fost îngrădit de adevăr. De el depindea dacă va rămâne în acesta, însă el a preferat să-l lase. De bunăvoie a căzut din adevărul în care a stăruit, a sălășluit și s-a mișcat. Ei (diavolii) n-au dorit să rămână în bine, în adevăr, prin dragostea lui Dumnezeu, ci au căzut și s-au lepădat de Dumnezeu, devenind minciună, răutate și păcat".

Însă puterea diavolului este limitată. Dumnezeu, Cel care a dus lumea din neființă la ființă, o menține în existență prin pronia Sa. Această lucrare a lui Dumnezeu în istorie este văzută ca o creație continuă: „un principiu teologic fundamental – din punct de vedere metateologic, foarte important pentru știință și filosofie – este creația continuă care caracterizează universul întreg."[148]

Prin urmare exorcismele sunt posibile fiindcă deşi diavolul vrea să arate că deşi are o putere totală în realitate el nu o are. Evident că din răutate şi minciună o mimează dar el nu are o putere nelimitată după cum se crede.

În acest sens nu trebuie să ne fie frică de diavol dacă credem în Hristos. De ce? Fiindcă Hristos nu ne va lăsa pradă diavolului dacă credem în el. În această viață prin rugăciune - şi mai ales prin rugăciunea lui Iisus – avem posibilitatea să îl ardem pe diavol. Mai multe cazuri de demonizare ne spun că atunci când se citesc rugăciuni ei bine diavolii erau pur şi simplu arşi de puterea acestor rugăciuni.

Diavolii se luptă cu noi – văzut sau nevăzut – însă noi putem să îi biruim dacă suntem ancorați cu tărie şi puternic în credința în Hristos.

---

145 Din Pimen Vlad, *Sfântul Munte: grădina Maicii Domnului* (București, 2016).
146 Episcop Nichifor Horea, *Practica exorcizării în Biserica Ortodoxă* (Iași, 2018) p. 60-61.
147 A se vedea Radu Teodorescu, *Religie și pseudoreligie* (Cugir, 2018).
148 Episcop Nichifor Horea, *Practica exorcizării în Biserica Ortodoxă* (Iași, 2018) p. 61.

Iată ce spunea în acest sens episcopul Nichifor Horea: „din această perspectivă, orice lucrare a demonilor este îngăduită spre întărirea omului, care este liber de a alege între bine și rău, între lumină și întuneric, de a recunoaște glasul Păstorului și de a-L urma: „Demonii nu au nici stăpânire, nici putere contra cuiva, decât numai dacă li se îngăduie de Dumnezeu în scopul mântuirii, cum este cazul cu Iov și după cum este scris în Evanghelii despre porci. Dar odată ce Dumnezeu le îngăduie, au putere, se schimbă și iau forma pe care o vor după fantezia lor."

Deși puterea demonilor este limitată, biruința omului asupra curselor lui nu se poate realiza decât prin ajutorul lui Dumnezeu. Rugăciunile de exorcizare nu cheamă în lupta cu diavolii nici dragostea sau mila exorcistului pentru cel chinuit de diavol, nici nevoințele sale ascetice, ci cheamă mila lui Dumnezeu pentru făptura Sa, aducând înainte pocăința celui ce a greșit. Nici o știință a lumii acesteia, în fața realității înfricoșătoare a unui om posedat, care se poate descoperi chiar și celor necredincioși, nu poate să oprească lucrarea acestuia, nu poate să conteste puterea lui distrugătoare: „Diavolul, îngerii lui și toate faptele lor pierzătoare sunt atât de reali în lumea aceasta, înfricoșători și puternici, că numai Dumnezeu îi poate învinge și distruge."[149]

Doi pelerini s-au dus în Kefalonia la moaştele Sfântului Gherasim.

- De multe vreme am voit să ajung la moaştele Sfântului Gherasim.
- Şi eu.
- Ce mă bucur că am ajuns.
- Şi eu.
- Ce vroiam să te întreb.
- Ce anume?
- Se spune că Sfântul Gherasim scoate demoni.
- Aşa este.
- Chiar crezi?
- Da.
- Nu ştiu ce să spun.
- O să îți spun o întâmplare în acest sens.
- Te rog.
- Un copil de 11 ani pe nume Spiridon Rassias s-a demonizat.
- Aşa de mic?
- Da.
- Şi?
- Era pe vremea când Sfântul Gherasim încă nu era foarte cunoscut.
- Şi ce au făcut?
- L-au dus pe micul Spiridon la Sfântul Gherasim.
- Şi ce s-a întâmplat acolo?
- Copilul acesta vorbea în limbi străine şi îl înjura pe sfânt cu cuvinte pe care nu le putea să le cunoască la o asemenea vârstă. Îl scuipa şi mai făcea şi multe altele, pe care n-ar putea cineva să le istorisească.
- Nu urât.
- Demonizații fac lucruri urâte.
- Şi?
- Într-o zi de octombrie a mers la **paraclis** şi a stat în fața raclei sfântului în stare de rugăciune câtă vreme s-a citit slujba.
- Da?
- Da.
- Şi?
- La sfârşitul paraclisului, i-a zis: „Plec, Kapsalis!" – şi apoi copilul a căzut în nesimțire.
- Cine este Kapsalis?
- Poate era numele pe care demonul i l-a dat.
- Şi ce a urmat?
- Părinții l-au adus în chilie şi acolo a rămas treizeci şi şase de ore, ca mort.
- Aşa de mult?
- Da.

---

[149] Episcop Nichifor Horea, *Practica exorcizării în Biserica Ortodoxă* (Iași, 2018) p. 61-62.

- Şi mai apoi?
- Când şi-a revenit, a întrebat.
- Ce?
- Unde mă aflu?.
- Nu fusese conştient?
- Demonizaţii nu sunt conştienţi de ce fac.
- Aşa este.
- Şi s-a mirat aflându-se liber de stăpânirea diavolului.
- Şi acum ce face Spiridon?
- Până astăzi se bucură de sănătate şi se găseşte în America, vieţuind în pace.
- Ce frumos.
- Aşa este.
- Am mai auzit că Sfântul Gherasim poate scoate demoni.
- Toţi sfinţii o pot.
- Da?
- Da.
- Eu credeam că numai unii.
- Nu cu credinţă toţi sfinţii pot să o facă.
- Ştii ce cred eu?
- Ce?
- Că Dumnezeu nu ne lasă singuri în faţa posesiei demonilor.
- Cum?
- Fiindcă el ne-a lăsat pe sfinţi ca să ne ajute.
- Asta aşa este.
- Eu zic să ne folosim din plin de acest timp la moaştele Sfântului Gherasim.
- Da.
- Ca Sfântul să îşi aducă aminte de noi.
- Şi să se roage pentru noi?
- Da.
- Este frumoasă această legătură de rugăciune dintre noi şi sfinţi.
- Aşa este.
- Se simte mult har în jurul moaştelor.
- Moaştele sunt dovada cea mai bună că cultul sfinţilor nu este o minciună.
- Sunt de acord.
- Sunt mulţi care nu cred în sfinţi.
- Aşa este.
- Trebuie să ne trezim la realitate.
- Adică?
- Să ştim că demonii ne vor răul şi moartea.
- Aşa este.
- Cei mai mulţi îşi duc viaţa ca şi cum nu ar exista viaţă după moarte.
- Sunt de acord.
- Vorbind cu tine am ajuns la o concluzie.
- Ce concluzie?
- Că trebuie să citesc mai cu luare aminte viaţa Sfântului Gherasim.
- Acum că tot am ajuns la moaştele lui aşa este.
- Foarte mulţi s-au folosit de moaştele lui.
- Fiindcă sunt darul lui Dumnezeu pentru noi.
- Se poate spune şi aşa.
- Moaştele sunt lucrarea văzută a harului.
- Fiindcă harul este nevăzut?
- Da.[150]

---

[150] Părintele Constantin Gkeli**,** *Sfântul Gherasim Kefalonitul, izgonitorul diavolilor. Viaţa-Minunile-Acatistul*, Editura Egumeniţa, 2009, p. 26 apud https://doxologia.ro/rugaciunile-sfantului-gherasim-vindeca-un-copil-posedat (accesat pe 20.06.2024).

Despre cum demonii încearcă să distragă pe cei care fac rugăciuni de exorcizare episcopul Nichifor Horea spunea: „adeseori, în timpul desfășurării rugăciunilor de exorcizare a celor posedați, diavolii, pentru a atrage atenția preotului, pentru a înfricoșa pe cei ce asistă la rugăciune sau pentru a stârni un eventual dialog ce ar slăbi puterea rugăciunii, descoperă lucruri întâmplate în viața cuiva care este de față sau chiar a celui exorcizat. Alteori diavolul poate vesti chiar lucruri care urmează să se întâmple. Prin aceasta, diavolul dorește să afirme o cunoaștere profetică pe care numai îngerii buni o au, fiindcă Dumnezeu descoperă îngerilor buni cele viitoare, pentru ca aceștia să le împărtășească la vreme potrivită oamenilor. Îngerul a descoperit dreptului Iosif minunea zămislirii Fecioarei Maria, îngerul a vestit preotului Zaharia cele despre zămislirea Înaintemergătorului și tot îngerul a încredințat-o pe Fecioara Maria de planul din veac al lui Dumnezeu. Atât în Vechiul, cât și în Noul Testament, îngerii se descoperă pe ei înșiși și descoperă taina pe care Dumnezeu le-a încredințat-o să o vestească spre împlinire. Diavolului nu i se descoperă de către Dumnezeu cele viitoare. Orice părută proorocie a sa este total diferită de cea venită prin îngerii buni pentru că cele pe care diavolul le descoperă sunt deducții dintr-un întreg șir de evenimente, așa cum arată Sfântul Ioan Damaschinul: „Nici îngerii lui Dumnezeu, nici demonii nu cunosc cele viitoare; cu toate acestea proorocesc, îngerii proorocesc pentru că Dumnezeu le revelează și le poruncește să proorocească. Pentru aceea se realizează toate câte spun ei. Dar și demonii proorocesc: uneori pentru că văd cele ce se întâmplă departe, alteori prin conjunctură. Pentru aceea de multe ori mint și nu trebuie crezuți, chiar dacă uneori spun adevărul, în chipul în care am arătat."[151]

CONCLUZII

Prin subiectul ei această carte nu va fi una prea populară. De ce? Fiindcă trebuie să fim conştienţi că la nimeni nu îi plac exorcismele. Din nefericire sunt mai mulți care sunt devoratori de horror care eventual se regăsesc în exorcism. Această carte nu este o carte horror sau a genului de groază. Ea se vrea dar o reamintire că demonii sunt fiinţe reale şi şedinţele de exorcizare pe care unii exorcişti le fac nu sunt

- ficțiuni,
- imaginații
- și minciuni.[152]

La fel de bine când am decis să scriem această carte nu *am căutat necazul cu lumânarea* după cum se spune în popor. Acesta fiindcă cine vrea să aibă de a face cu demonii? Ei bine se pare că deşi noi nu voim să avem de a face cu demonii, ei vor să aibă de a face de noi. Este adevărat că puterea lui Hristos îi ţine departe de noi. Sfântul Antonie cel Mare – care a văzut demoni de mai multe ori – spunea că dacă Dumnezeu ar îngădui să vedem demonii aşa cum sunt ei de urâţi şi deformaţi cel mai sigur am înnebunii instantaneu.

Totuşi iubirea lui Dumnezeu este mare şi cazurile de posesie demonică sunt izolate în lumea noastră. În acest sens episcopul Nichifor Horea spunea: „toată încrâncenarea diavolului de a zădărnici lucrarea mântuitoare a lui Dumnezeu, de a pierde pe om, de a-l înjosi, de a strica și de a perverti armonia creației, este mărturia tragismului propriu. Înlănțuit în întunericul răutății, al păcatului și al minciunii, „Satana este o figură oarbă și îndurerată care se luptă în zadar să strice în totalitate parcursul desăvârșitor al vieții", este „una din făpturile îndurerate ale creației". Neputând nicicum să se pocăiască, diavolul este „imposibil de tămăduit", rămânând prizonier al propriului întuneric, motiv pentru care „iconarii îl zugrăvesc negru, întunecat".

Având în vedere tragismul diavolului și al luptei sale în istoria lumii create, împietrirea în întuneric și în minciună, perspectiva judecății care va pune capăt lucrării sale distrugătoare, mulți s-au întrebat de ce a îngăduit Dumnezeu, în atotștiința Sa, un asemenea chin, o asemenea existență nefericită? Răspunsul este că însăși această existență a diavolului este de preferat neexistenței, deoarece existența este un dar al lui Dumnezeu:„Nici chiar făpturile pervertite nu se sting în totalitate; cu alte cuvinte, rămân în existență, deoarece fie că vor, fie că nu vor, participă într-un fel la dumnezeiasca luminare prin care își asigură energia și mișcarea."[153]

Sunt mulţi care eventual s-ar putea întreba de ce ajung demonii să posede oamenii? Care este scopul acestei acţiuni malefice? Ceea ce trebuie să ne dăm seama este că – după cum am spus în această carte – demoni nu sunt fiinţe

- raţionale

[151] Episcop Nichifor Horea, *Practica exorcizării în Biserica Ortodoxă* (Iași, 2018) p. 62-63.
[152] A se vedea H. G. Baines, *Germany possessed* (Oxon, 2016).
[153] Episcop Nichifor Horea, *Practica exorcizării în Biserica Ortodoxă* (Iași, 2018) p. 63.

- și logice.

Aceasta fiindcă este clar din manifestările demonilor că ei nu sunt raționali fiindcă dacă ar fi nu ar poseda pe nimeni, lucru care este în sine irațional. Diavolii sunt unii care merg pe principiul lui Nietzsche că ei sunt dincolo de bine și de rău. Dumnezeu chiar nu este dincolo de bine și de rău fiindcă el se identifică cu binele, fiind bunătatea în persoană. Demonii cred că ei sunt mai presus de Dumnezeu și în acest sens ei sunt dincolo de bine și de rău. O asemenea faptă evident că îi aruncă în

- irațional,
- absurd[154]
- și iluzoriu.

Aceasta fiindcă nu ai cum să fi ceea ce nu există, ceea ce este imposibil.

Iată ce spunea episcopul Nichifor Horea în acest sens: „existența, chiar și pentru diavol, este un dar de la Dumnezeu. Fie și numai prin simpla existență se află într-o participare a binelui, chiar și în gradul ultim. Însă originea chinului, a pedepsei resimțită cu frică încă din lumea aceasta de către diavoli, este în ei înșiși, în refuzul de a participa deplin la binele pe care Dumnezeu îl împărtășește făpturii, așa cum arată Sfântul Ioan Damaschinul."[155]

Ceea ce trebuie să știm este că un alt mare ajutor pe care îl avem împotriva demonilor este Sfântul arhanghel Mihail. De ce spunem acest lucru? Fiindcă Apocalipsa ne spune foarte clar că a fost Sfântul arhanghel Mihail cel care l-a înfrânt pe diavol și s-a aruncat din ceruri în iad: „Şi s-a făcut război în cer: Mihail şi îngerii lui au pornit război cu balaurul. Şi se războia şi balaurul şi îngerii lui. Şi n-a izbutit el, nici nu s-a mai găsit pentru ei loc în cer. Şi a fost aruncat balaurul cel mare, şarpele de demult, care se cheamă diavol şi satana, cel ce înşeală pe toată lumea, aruncat a fost pe pământ şi îngerii lui au fost aruncaţi cu el" (Apocalipsa 12, 7-9).

„În acest război nevăzut îi putem lua în ajutor și pe îngeri. Asemenea demonilor, ei sunt făpturi netrupești care poartă lupta cea bună împotriva duhurilor răutății. Îl avem în primul rând pe îngerul nostru păzitor, pe care Dumnezeu ni l-a dat din pruncie spre păzirea sufletului și a trupului și spre toată povățuirea cea bună. Apoi îl putem lua în ajutor și pe Arhanghelul Mihail. Este biruitorul diavolului. Când s-a făcut război în cer, Mihail și cu ceata îngerilor celor buni s-a luptat împotriva lui Lucifer și a îngerilor care l-au urmat în mândrie. La fel ca Lucifer, toți putem cădea în mândrie. Aceasta este de fapt principala ispită cu care ne ademenește diavolului, vrând să ne despartă pe toți de Dumnezeu, din ură și invidie. Lucifer a fost la început un înger bun, ba chiar era cel mai frumos și mai strălucit dintre toți îngerii. Dumnezeu nu a creat răul, El fiind sursa a tot binele. Asemenea nouă, îngerii sunt înzestrați cu libertate și putere de alegere. Prin voie proprie Lucifer s-a făcut rău, vrând să uzurpe puterea lui Dumnezeu."[156]

Ceea ce trebuie să știm este că deși creștinismul ortodox ne spune că diavolul a căzut din mândrie fiindcă a ajuns să se considere pe sine mai bun ca Dumnezeu, în cele din urmă căderea lui rămâne

- o taină,
- un mister
- și o necunoscută.

Cum o ființă angelică de lumină și bucurie a ajuns să devină o ființă a tenebrelor veșnice și a răului sadic etern este un lucru pe care nu îl vom înțelege deplin poate niciodată.

Putem avea crâmpeie de adevăr din lumea spirituală dar nu vom cunoaște realitatea ei deplină și totală. Aceasta fiindcă sunt lucruri care sunt mai presus de noi ființe fragile în fața morții și a răului.

Această carte vine și pe fondul unui curent în lumea noastră în care unii – din nefericire – sunt fascinați cu exorcisme și lucrarea demonilor. Producții de Hollywood celebre cum sunt The Ghostbusters (Vânătorii de fantome) au ajuns să facă din lupta dintre om și demoni un fel de

- spectacol,
- divertisment
- și recreație.

Evident că aceste producții au și o parte bună: ele ne readuc aminte că există puteri oculte care acționează în lumea noastră și care pot să facă mult rău. Unii nu cred că demonii sunt adevărați - cum am fost și eu autorul acestei cărți – până nu ajung să vadă exorcisme cu ochii lor. Chiar participarea la aceste ședințe este

[154] A se vedea Radu Teodorescu, *Metode de înfrângere a absurdului sau despre originile demonice ale absurdului* (Cugir, 2023).
[155] Episcop Nichifor Horea, *Practica exorcizării în Biserica Ortodoxă* (Iași, 2018) p. 63-64.
[156]https://lataifas.ro/religii-si-credinte/180516/rugaciune-catre-sfantul-arhanghel-mihail-pentru-biruirea-raului-si-amagirilor-diavolului/ (accesat pe 07.03.2025).

periculoasă fiindcă este posibil ca demonii care iasă din cei posedaţi să vină chiar în tine un simplu privitor curios eventual.[157]

Ceea ce ne spun exorcismele ortodoxe este că nu trebuie să mai avem nici o speranţă că diavolul se va mai întoarce la Dumnezeu. Ştim că în secolul II după Hristos Origen din Alexandria a lansat erezia sa a apocatastazei în care el spera că la finalul istoriei diavolii şi cei damnaţi la iad vor fi restauraţi de puterea lui Dumnezeu în rai şi toată umanitatea dimpreună cu demonii vor intra în bucuria veşnică a raiului. Ortodoxia a respins această teorie ca fiind o erezie. De ce? Fiindcă diavolul

- din proprie iniţiativă
- şi fără să fie constrâns de nimeni

a ales să se rupă de Dumnezeu. Ori raiul înseamnă comuniune cu Dumnezeu lucrul pe care diavolul și acoliții lui nu îl mai vor: „asemenea nouă, îngerii sunt înzestrați cu libertate și putere de alegere. Prin voie proprie Lucifer s-a făcut rău, vrând să uzurpe puterea lui Dumnezeu. Căderea îngerilor din cer s-a făcut prin respingerea lui Dumnezeu ca Stăpânitor a toate. Ei nu au vrut să se mai supună Lui. Din răzvrătire și neascultare au căzut, iar sursa acestora este trufia. A te trufii înseamnă a te lăuda cu ceea ce nu-ți aparține. Dumnezeu este creatorul și sursa tuturor lucrurilor. Nimic nu este al nostru. De aceea se cuvine a petrece neîncetat în smerenie și mulțumire față de Dumnezeu pentru toate darurile sale. Smerenia biruieşte cel mai mult pe diavol. Este focul care îl mistuie și-l alungă de la noi. Sfântului Antonie cel Mare i-a arătat Dumnezeu toate cursele diavolului întinse asupra lumii. Și când a întrebat cine poate să le biruie pe toate, un glas i-a spus: doar smerenia."[158]

Îngerii şi mai ales Sfântul arhanghel Mihail evident că ne pot ajuta contra demonilor. Mai multe exorcisme au fost făcute în numele lor. La fel de bine noi – creştini ortodocşi simplu – nu putem ştii cu exactitate cum funcţionează lucrurile în lumea spirituală.

Deși exorcismele sunt experienţe traumatizante ceea ce trebuie să ştim este că nu suntem singur în faţa demonilor. Îi avem pe

- îngeri
- şi sfinţi

ca fiind aliaţii noştri.

„Sfântul Arhanghel Mihail este îngerul dreptăţii şi împlinitorul legii lui Dumnezeu. În ebraică, Mihail înseamnă „Cine este ca Dumnezeu?", arătând că diavolul şi slujitorii lui au căzut din ceruri pentru că au vrut să fie ca Dumnezeu. Numele lui este un avertisment pentru cei care doresc să uzurpe locul lui Dumnezeu. Sfântul Arhanghel Mihail este zugrăvit în chip de oştean, a-vând în mână o sabie vâlvăietoare de foc, semnul puterii dumnezeieşti, dar şi al dreptăţii pe care o înfăptuieşte neobosit. Arhanghelul Mihail este şi simbolul judecăţii lui Dumnezeu care pedepseşte păcatul şi nelegiuirea. Potrivit Apocalipsei, el va aduce biruinţa finală asupra diavolului şi a slujitorilor lui. Despre Mihail se spune că a ars cele două cetăţi desfrânate, Sodoma şi Gomora, şi a salvat pe dreptul Lot şi familia lui de la pieire."[159]

Sunt unii care eventual pot accepta că îngerii şi Dumnezeu pot să ne ajute împotriva demonilor dar cum să ne mai ajute sfinţii care ştim că sunt moţi şi nu mai au trupuri? Despre faptul că deşi sfinţii au trecut din această lume totuşi pot fi cu noi avem o mărturie de la părintele Constantin Gkeli: „aceasta s-a întâmplat întocmai cu **Sfântul Gherasim**. Sufletul s-a despărţit de trup prin moartea sfântului, dar prezenţa lui **s-a făcut simţită** în mănăstire şi în alte locuri. Se întâmpla zi de zi tot mai evident, pentru că mulţimea creştinilor care venea cu credinţă la mormântul sfântului primea vindecare de boală şi pace.

Ceea ce a uimit cel mai mult a fost vindecarea unei demonizate, pe care obştea a adus-o în mănăstire ca să se închine. Aceasta însă a reuşit să fugă într-o noapte şi a căzut în cisterna mănăstirii. Egumena împreună cu celelalte surori au auzit în acelaşi timp glasul cunoscut al sfântului care le îndemna să alerge s-o salveze pe cea demonizată, care era în primejdie. S-au sculat, au alergat la chilia ei, dar n-au găsit-o. Cu îndrumarea sfântului au ajuns însă şi la cisternă. Atunci au văzut-o pe femeie ţinându-se deasupra apei, fără însă să vadă cum. I-au aruncat frânghia şi au tras-o afară, constatând cu bucurie că **era sănătoasă**. Ea însăşi a început să povestească

[157] A se vedea Josh McDowell, Don Stewart, *Understanding the occult* (San Bernardino, 1982).

[158] https://lataifas.ro/religii-si-credinte/180516/rugaciune-catre-sfantul-arhanghel-mihail-pentru-biruirea-raului-si-amagirilor-diavolului/ (accesat pe 07.03.2025).

[159] Marius Nedelcu, Ziarul Lumina https://ziarullumina.ro/actualitate-religioasa/documentar/vestitorii-voii-lui-dumnezeu-96483.html (accesat pe 07.03.2025).

cum demonul a îndemnat-o să se arunce în cisternă şi cum sfântul a salvat-o de la înec, ţinând-o deasupra apei şi izbăvind-o de demon."[160]

Se poate vedea aici că Sfântul Gherasim nu este numai o ficțiune ci puterea lui este reală. Trebuie să ţinem cont de acest lucru în zilele noastre când sunt mulţi care ridicularizează cultul creştin ortodox al sfinţilor.

Într-o mănăstire un pelerin discuta un părinte ieromonah.

- Părinte am o mare necunoscută.
- Care fiul meu?
- Ştiu că există demoni.
- Aşa este.
- Am auzit că demonii pot poseda oameni.
- Da.
- Nu mai oameni?
- Nu numai.
- Dar mai ce?
- Locuri sau obiecte.
- Cum aşa?
- Te voi face să înțelegi.
- Vă rog.
- O să îți spun de o minune săvârşită de Sfântul ierarh Nicolae.
- Sună interesant.
- Pe când trăia Sfântul Nicolae au venit la el locuitorii dintr-un sat.
- Cum se numea satul?
- Arabandeon.
- Nu am auzit de el.
- Ei bine aceşti sătenii s-au plâns sfântului că în satul lor un demon a pus stăpânire peste un izvor.
- Şi?
- Sătenii nu mai puteau să îți adape turmele.
- A, înțeleg.
- O femeie scoțând apă din el s-a înecat și a rămas de atunci apa foarte murdară, încât nu era cu putință nici să se apropie cineva sau să bea din el.
- Nu îmi vine să cred.
- Ba da, să crezi.
- Şi?
- Sătenii au venit la Sfântul Nicoale să îi roage să izgonească acest demon.
- Și l-a izgonit?
- Da.
- Cum?
- Sfântul Nicolae le-a spus aşa.
- Ce?
- Dacă voi veți crede drept lui Hristos, El Însuși prin mine păcătosul vă va curăți vouă izvorul și îl va sfinți și vi-l va dărui vouă.
- Iar ei au zis.
- Ce?
- Și lui Hristos credem, robule al lui și pe tine, slujitorul Lui te rugăm.
- Atunci a venit el însuși împreună cu ei în satul lor, unde săvârșind jertfa cea fără de sânge și învățând și catehizând poporul l-a împărtășit cu Sfintele Taine.
- Și ce a urmat?
- Și apoi așa cu mulțime de popor împreună a mers la izvor și a poruncit poporului să strige „Doamne miluiește", iar el însuși plecându-și genunchii s-a rugat timp de două ore cu tărie.
- Două ore?
- Da.

[160] Părintele Constantin Gkeli, *Sfântul Gherasim Kefalonitul, izgonitorul diavolilor. Viața-Minunile-Acatistul*, Editura Egumenița, 2009 pp. 113-114.

- Şi ce a urmat?
- Sfântul Nicolae a poruncit să se facă linişte.
- Înţeleg.
- Apoi a spus aşa.
- Ce?
- Hristos, Dumnezeul meu, Cel ce a izgonit legiunea de demoni şi pe tine acum prin mine te ceartă, duhule necurate, să pleci din izvorul acesta al robilor Lui, încât nici în izvorul, nici în satul lor să nu te mai sălăşluieşti vreodată.
- Şi ce a urmat?
- Demonul i-a răspuns.
- Ce?
- Vai, ce tiranie, cum din vechiul meu culcuş sunt scos afară cumplit.
- Şi a plecat demonul.
- Da. Numai că în urma lui a lăsat fum şi un miros urât şi greu.
- Interesant.
- După aceasta Sfântul Nicolae a făcut o slujbă de sfinţire a apei.
- Şi?
- Apoi tot poporul a băut apă.
- Şi era bună?
- Da.
- Fiindcă demonul a plecat?
- Da.
- Asta este toată întâmplarea?
- Da.
- Nu ştiam de ea.
- Ştii acum.
- Nu credeam că demonii pot poseda şi locuri.
- Se pare că pot.
- Dar pot să fie alungaţi?
- Ortodoxia are mai multe ierurgii.
- Ce sunt aceste ierurgii?
- Sunt slujbe de sfinţire.
- A ce?
- Holde, grâne, vie, maşini vapoare etc.
- Nu ştiam de ele.
- Sunt foarte des făcute.
- Da.
- Interesant.
- Sfeştania este şi ea o ierurgie.
- Sfinţirea casei?
- Da.
- Aflu azi multe lucruri noi.
- Învăţăm până la moarte.
- Eu credeam că numai când suntem copii.
- Nu numai.
- Îmi dau seama.
- A fost un dialog cu folos azi.
- Sper.
- Am aflat răspuns la o problemă care mă frământa.
- Dacă demonii pot poseda locuri şi lucruri?
- Da.
- Acum ştiu.[161]

[161] Sfântul Neofit Zăvorâtul din Cipru, Panegirice I, Scrieri III, Editura Doxologia, Iaşi, 2016 apud https://doxologia.ro/sfantul-ierarh-nicolae-izgonitorul-demonilor (accesat pe 05.03.2025).

Am vorbit în această carte că în general demonizații nu suportă lucruri sfinte: crucea, icoanele, fumul de tămâie, sfânta împărtăşanie. Ceea ce se poate vedea este că demonii nu îi lasă pe demonizați să se împărtăşească. Sfântul Ioan Casian spunea în acest sens: „Ghermanus: Cum se face că-i vedem pe astfel de oameni (chinuiți de demoni) nu numai dispreţuiţi şi urâţi de toţi, dar chiar ţinuţi mereu departe de Sfânta Împărtăşanie, potrivit acestor cuvinte ale Evangheliei: *Nu dați câinilor ceea ce este sfânt, nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor*, dacă este de crezut despre ei că, aşa cum spui, umilința acestei ispite le este dată pentru a dobândi purificarea?

Serenus: Dacă vom avea această ştiinţă, sau mai degrabă credinţă, că toate se fac cu ajutorul lui Dumnezeu pentru folosul sufletelor, nu numai că nu-i vom dispreţui, dar chiar ne vom ruga neîncetat pentru ei, ca pentru membrele noastre, şi-i vom compătimi din toată inima, cu sentiment deplin (căci «Dacă suferă un mădular, suferă împreună toate mădularele»), ştiind că fără ei, care sunt membri ai comunităţii noastre, nu ne putem desăvârşi. (...) Iar Sfânta Împărtăşanie nu-mi amintesc să le fi fost interzisă vreodată. Ba mai mult, se socotea că ea trebuie să le fie dată zilnic. Aţi înţeles greşit aceste cuvinte ale Evangheliei: *Nu dați câinilor ceea ce este sfânt*, fiindcă nu trebuie să se creadă că Sfânta Împărtăşanie are menirea de a hrăni pe om, ci că, dimpotrivă, scopul ei este de a fi purificare şi pavăză trupului şi sufletului. Aceasta, primită de oameni, este ca un foc ce arde şi alungă duhurile care au intrat în oameni şi caută să se ascundă în membrele lor. (...) Duşmanul îl va asalta mai mult şi mai mult pe cel asediat, dacă-l va vedea despărţit de Doctorul Cel ceresc şi-l va ispiti cu atât mai des şi mai primejdios, cu cât îl va simţi mai îndepărtat de leacul cel duhovnicesc.

De altfel, trebuie să-i judecăm ca pe nişte nenorociţi şi vrednici de dispreţ pe cei pătaţi de toate crimele şi ticăloşiile fără să arate vreun semn văzut că sunt stăpâniţi de diavol şi mai ales fără să fi trecut prin vreo încercare potrivită cu faptele lor, sau prin vreo pedeapsă de îndreptare. Nu merită lecuirea repede şi uşoară a acestui timp cei a căror *inimă este împietrită şi nepocăită*. Pedeapsa lor va depăşi viaţa prezentă."[162]

Cartea noastră se vrea mai mult decât orice o carte care să vină ca un indicator pentru noi creştinii ortodocşi că un exorcism ca să fie eficient şi efectiv trebuie să fie făcut în numele Domnului Hristos care poate scoate demonii cu puterea Lui. Acest lucru El l-a făcut de mai multe ori în viaţa Sa pământească după cum am văzut în Noul Testament.

Am vorbit în această carte – mai mult rezumativ – că exorcisme sunt în mai toate religiile lumii. În această carte am vorbit numai de principalele religii ale lumii. Nu ştim dacă aceste religii scot sau nu demoni cu adevărat însă ceea ce trebuie să ştim este că cu adevărat oamenii de mai multe ori s-au vindecat în creştinismul ortodox de opresiunea demonilor. Am dat în această carte mai bine de 14 exemple de vindecare de demoni din creştinismul ortodox. Evident că ele sunt mult mai multe. Că izbăvirea noastră de rău şi de demoni vine numai de la Dumnezeu ne-a spus-o Sfântul Vasile cel Mare: „Dumnezeu este adăpostul şi puterea noastră, ajutor întru necazurile care vin asupra noastră din belşug (Psalmul 45, 1). Orice om are nevoie de mult ajutor din pricina slăbiciunii pe care o are din fire, fiindcă multe lucruri rele şi dureroase cad asupra lui. Precum [omul] care caută izbăvire în toate împrejurările grele fugind în vreun loc [unde se află] un azil pentru refugiu sau adăpostindu-se pe un vârf înalt, înconjurat de un zid puternic, din pricina năvălirii duşmanilor, tot aşa [acesta] se refugiază la Dumnezeu, socotind statornicia întru El singura lui odihnă. Dar, pentru că este mărturisit de către toţi că izbăvirea [vine] numai de la Dumnezeu, vrăjmaşul a adus [între oameni] multă rătăcire şi confuzie privind liberul arbitru al celui ce se mântuieşte. Aşadar, [diavolul], uneltind ca un vrăjmaş împotriva oamenilor, îi înşală iarăşi pe cei împotriva cărora a uneltit [şi-i face] să se adăpostească la el ca la un paznic, aşa că răul care îi învăluieşte este îndoit: sau sunt prinşi prin silnicie, sau sunt pierduţi prin înşelăciune. Din această pricină, necredincioşii îşi caută adăpost la demoni şi la idoli, pentru că au pierdut cunoaşterea adevăratului Dumnezeu din cauza confuziei pe care diavolul a adus-o [în cugetul lor]. Dar greşesc şi cei care cunosc pe Dumnezeu, pentru că greşesc în a face deosebire între lucruri; de aceea adresează cereri nesăbuite pentru cele pe care le cred de folos; şi cer unele [lucruri socotite drept] bune şi care adeseori nu sunt spre câştigul lor şi fug de altele [socotite drept] rele şi care uneori le aduc mare folos. De pildă: este bolnav cineva? Se roagă pentru sănătate, ca să se mântuiască de boala dureroasă. A pierdut cineva bani? Se mâhneşte mult din pricina pagubei. Dar, adeseori boala aduce folos, când educă pe cel păcătos, precum şi sănătatea devine vătămătoare când ajunge merinde pentru păcate în cel ce o are."[163]

[162] Sfântul Ioan Casian, Convorbiri duhovniceşti, Partea I, Prima convorbire cu părintele Serenus, Cap. XXIX, Cap. XXX, 1-2, Cap. XXXI, 1, în Părinţi şi Scriitori Bisericeşti (1990), vol. 57, pp. 430-431.

[163] Sfântul Vasile cel Mare, Omilii la Psalmi, Omilia la Psalmul XLV, I, în Părinţi şi Scriitori Bisericeşti (2011), vol. 4, p. 521.